

จังหวัดสมุทรสาคร ศูนย์ดำรงธรรม

คู่มือการดำเนินงานของ

• • • • • **จังหวัดสมุทรสาคร** • • • • •

คำนำ

ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครเป็นหน่วยงานหลักในการบริการและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ มีหน้าที่ในการรับเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียน การให้บริการข้อมูลข่าวสาร ให้คำปรึกษา รับเรื่องเกี่ยวกับปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชน และเป็นศูนย์บริการร่วมตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖

เพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครมีแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและมีมาตรฐานเดียวกัน ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครจึงได้จัดทำคู่มือการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครขึ้น โดยได้รวบรวมขั้นตอนภารกิจงานที่สำคัญของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร ได้แก่ งานเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ งานคุ้มครองผู้บริโภค และงานให้บริการข้อมูลข่าวสาร เทคนิคการดำเนินงานเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ ผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ และแนวทางการพัฒนาศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครในระยะต่อไป

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร เล่มนี้ จะเป็นแนวทางในการดำเนินงานเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ งานคุ้มครองผู้บริโภค และงานให้บริการข้อมูลข่าวสาร และสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร สำหรับส่วนราชการ/หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และจังหวัดสมุทรสาคร ตลอดจนผู้สนใจ

ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร

กันยายน ๒๕๖๐

สารบัญ

คำนำ

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล	๖
๑.๒ วัตถุประสงค์	๗
๑.๓ ขอบเขต	๗
๑.๔ คำนียาม/คำจำกัดความ	๗
๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๙

ส่วนที่ ๒ แนวคิด กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการร้องเรียน/ร้องทุกข์	๑๑
๒.๒ แนวคิด Service Mind	๑๒
๒.๓ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	๑๖
๒.๔ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐	๑๘
๒.๕ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖	๑๙
๒.๖ พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๒๐
๒.๗ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดการเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๒	๒๐

ส่วนที่ ๓ การดำเนินงานตามภารกิจที่สำคัญของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร

๓.๑ งานเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร	๒๑
๓.๒ งานเรื่องร้องทุกข์จากผู้บริโภคของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร	๒๓
๓.๓ งานให้บริการข้อมูลข่าวสารของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร	๓๓
๓.๔ เทคนิคการดำเนินงานเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์	๓๖
๓.๕ ผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	๓๖

ส่วนที่ ๔ แนวทางการพัฒนาศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครในระยะต่อไป

๔.๑ การพัฒนาศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครไปสู่ศูนย์ราชการสะดวก (GECC)	๔๐
๔.๒ การขับเคลื่อนงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครไปสู่ประเทศไทย ๔.๐	๕๑

เอกสารอ้างอิง

ภาคผนวก

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
การให้บริการของกระทรวงมหาดไทย
หมายเลขโทรศัพท์สายด่วน

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

๓.๑ : ขั้นตอนการดำเนินงานเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ ของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร	๒๑
๓.๒ : ขั้นตอนการดำเนินงานเรื่องร้องทุกข์จากผู้บริโภคจังหวัดสมุทรสาคร	๒๔
๓.๓ : ขั้นตอนการร้องขอให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคดำเนินคดีแทน	๓๑
๓.๔ : ขั้นตอนการให้บริการข้อมูลข่าวสารของสำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร	๓๒
๓.๕ : ขั้นตอนการให้บริการข้อมูลข่าวสารของศูนย์ข้อมูลข่าวสารจังหวัดสมุทรสาคร	๓๓
๓.๖ : ขั้นตอนการให้บริการข้อมูลของสำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร	๓๔
๓.๗ : ผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร (ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๐)	๔๑
๓.๘ : ผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	๔๑
๔.๑ : กรอบแนวทางการปฏิรูประบบราชการ เพื่อรองรับไทยแลนด์ ๔.๐	๕๐
๔.๒ : การปรับกระบวนการดำเนินงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของศูนย์ดำรงธรรม จังหวัดสมุทรสาคร	๕๒
๔.๓ : การปรับกระบวนการทัศนการทำงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่	๕๓
๔.๔ : แนวทางในการขับเคลื่อนงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครสู่ประเทศไทย ๔.๐	๕๔

ศูนย์ดำรงธรรม

จังหวัดสมุทรสาคร

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล กระทรวงมหาดไทยได้จัดตั้งศูนย์บริการข่าวสารมหาดไทย เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๖ เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ให้บริการข้อมูล และรับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ เกี่ยวกับงานของกระทรวงมหาดไทย ต่อมาบทบาทของศูนย์บริการข่าวสารของกระทรวงมหาดไทยได้เพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งภารกิจเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของประชาชน จึงได้มีการปรับปรุงศูนย์บริการข่าวสารของมหาดไทยให้มีเอกภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยใช้ชื่อว่า “ศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย” ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๗

ศูนย์ดำรงธรรม มาจากคำว่า “ดำรง” และ “ธรรม” ดำรง หมายความว่า ทรงไว้ ชูไว้ ทำให้คงอยู่ ธรรม หมายความว่า ความยุติธรรม ความถูกต้อง ดังนั้น ศูนย์ดำรงธรรม จึงหมายถึง แหล่งที่ทรงไว้ ซึ่งความยุติธรรม นอกจากนี้คำว่า “ดำรง” ยังสอดคล้อง กับพระนามขององค์ปฐมเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย คือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพด้วย จึงนับว่า ศูนย์ดำรงธรรม เป็นคำที่มีความหมายและเป็นมงคลยิ่ง

กระทรวงมหาดไทยมีนโยบายที่จะปรับบทบาทการทำงานของศูนย์ดำรงธรรม ให้มีบทบาทในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างจริงจัง มีลักษณะการทำงานเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ ดังนั้น เพื่อให้ “ศูนย์ดำรงธรรม” มีบทบาทในการ “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แก่ประชาชนอย่างแท้จริง บังเกิด ผลสำเร็จเป็นรูปธรรม และตอบสนองนโยบายดังกล่าว กระทรวงมหาดไทยจึงได้จัดตั้งและปรับปรุงศูนย์ดำรงธรรม ที่มีอยู่เดิม ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้มีสถานที่ตั้งให้ชัดเจนเหมาะสม มีเจ้าหน้าที่และเครื่องมือสื่อสารอย่างเพียงพอ มีเครือข่ายเชื่อมโยงถึงกันในทุกระดับสามารถติดต่อประสานงานได้อย่างรวดเร็ว และให้มีพิธีเปิดศูนย์ดำรงธรรมในมิติใหม่ อย่างเป็นทางการพร้อมกันทั่วประเทศ ในวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๕ ซึ่งตรงกับ “วันดำรงราชานุภาพ” โดยศูนย์ดำรงธรรมที่ปรับปรุงขึ้นใหม่ ประกอบด้วย ศูนย์ดำรงธรรมในส่วนกลาง แบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ ศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย และศูนย์ดำรงธรรมหรือศูนย์ให้บริการประชาชน ในลักษณะเดียวกับศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทยของหน่วยงานระดับกรมและรัฐวิสาหกิจ และศูนย์ดำรงธรรมในส่วนภูมิภาค แบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดและศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ

คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (คสช.) ได้มีประกาศ ฉบับที่ ๙๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ให้จังหวัดทุกจังหวัดจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมขึ้นในจังหวัดเพื่อทำหน้าที่ในการรับเรื่องร้องทุกข์/ร้องเรียน การให้บริการข้อมูลข่าวสาร ให้คำปรึกษา รับเรื่องปัญหาความต้องการ และข้อเสนอแนะของประชาชน และทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการร่วมตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่ กำกับดูแลและอำนวยความสะดวกให้การดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมและการดำเนินงานของจังหวัดดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

จังหวัดสมุทรสาครได้ปรับปรุงศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครขึ้นใหม่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร และการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และนโยบายของกระทรวงมหาดไทย โดยการปรับปรุงโครงสร้างศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร บูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน เป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง ปรับเปลี่ยนแนวคิดและกระบวนการทัศนในการปฏิบัติงานแบบเชิงรุก ปรับปรุงและพัฒนาสถานที่ ของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้สามารถบริการประชาชนได้อย่างเสมอภาค มีคุณภาพ สะดวก รวดเร็ว ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และประชาชนได้รับความพึงพอใจ

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑.๒.๑ เพื่อรวบรวมข้อมูลภารกิจงานที่สำคัญ ผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร และแนวทางในการพัฒนาศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครในระยะต่อไป

๑.๒.๒ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ งานคุ้มครองผู้บริโภค และงานให้บริการข้อมูลข่าวสาร สำหรับส่วนราชการ/หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และจังหวัด ตลอดจนผู้สนใจ

๑.๓ ขอบเขต

คู่มือการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครเล่มนี้ ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร โดยมุ่งเน้น ๓ ภารกิจงานที่สำคัญ คือ งานเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ งานการคุ้มครองผู้บริโภค และงานให้บริการข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งเทคนิคในการดำเนินงานเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ ตลอดจนผลงานที่โดดเด่นและความภาคภูมิใจ และแนวทางในการพัฒนาศูนย์ดำรงธรรม จังหวัดสมุทรสาครในระยะต่อไป

๑.๔ คำนิยาม/คำจำกัดความ

๑.๔.๑ **ศูนย์ดำรงธรรมมิติใหม่^๑** หมายถึง ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครที่จัดตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจ ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง การจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด

๑.๔.๒ **เรื่องร้องทุกข์^๒** หมายถึง เรื่องที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจเดือดร้อนหรือเสียหายจากการปฏิบัติหน้าที่หรือส่วนราชการ หรือจำเป็นต้องให้ส่วนราชการช่วยเหลือเยียวยาหรือปลดเปลื้องทุกข์ รวมทั้งการแจ้งเบาะแส ดิชม เสนอข้อคิดเห็น โดยยื่นเรื่องต่อผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาครผ่านทางศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร หรือช่องทางรับเรื่องราวร้องทุกข์ของรัฐบาล ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแจ้งให้ดำเนินการหรือส่งมาให้ดำเนินการ

๑.๔.๓ **คำร้องทุกข์^๓** หมายถึง คำร้องทุกข์ที่ผู้ร้องทุกข์ได้ยื่นหรือส่งต่อเจ้าหน้าที่ ณ ส่วนราชการตามระเบียบนี้ และหมายความรวมถึงคำร้องทุกข์ที่ได้ยื่นแก้ไขเพิ่มเติมคำร้องทุกข์เดิม โดยมีประเด็นหรือข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ด้วย

๑.๔.๔ **ผู้ร้องทุกข์^๔** หมายความว่า ผู้ที่ได้รับมอบฉันทะให้ร้องทุกข์แทน และผู้จัดการแทนผู้ร้องทุกข์ด้วย

๑.๔.๕ **ส่วนราชการ^๕** หมายความว่า ส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานอื่นของรัฐที่อยู่ในกำกับของราชการ ฝ่ายบริหาร

๑.๔.๖ **บริการเบ็ดเสร็จ^๖** หมายถึง การให้บริการตามคำร้องหรือคำขอของประชาชนในงานบริการของส่วนราชการต่าง ๆ ในจังหวัด ที่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ทันที โดยไม่ต้องส่งเรื่อง

^๑ ศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย สำนักตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย คู่มือการดำเนินการแก้ไขปัญหาการร้องทุกข์/ร้องเรียน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙. (กรุงเทพฯ : บริษัท บพิศการพิมพ์ จำกัด, ๒๕๕๙), หน้า ๓๕.

^๒ www.๑๑๑.go.th.

^๓ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๔ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๑๗/๙ ง วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๒, ๑.

^๔ เรื่องเดียวกัน, ๑.

^๕ เรื่องเดียวกัน, ๑.

^๖ สำนักงาน ก.พ.ร., แนวทางการจัดตั้งศูนย์บริการร่วมตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของการดำเนินการจัดตั้งศูนย์บริการร่วมตามคำร้องการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙, (ม.ป.ท., ม.ป.พ., ม.ป.ป.), ๖.

ไปยังส่วนราชการเจ้าของเรื่อง (หมายความว่ารวมถึง การให้บริการที่เป็นกิจการที่ง่าย สามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้น ในจุดเดียว เช่น การชำระค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ การต่อทะเบียนรถยนต์ การตัดสำเนาทะเบียนบ้าน การทำบัตรประจำตัวประชาชน การชำระเงินประกันสังคม หรือ บริการประชาชนอื่นในทำนองเดียวกัน ทั้งนี้ ต้องเป็นการให้บริการนอกสำนักงานหรือนอกสถานที่ให้บริการตามปกติ เช่น ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดที่ศาลากลางจังหวัด/ ศูนย์ราชการที่ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น)

๑.๔.๗ บริการรับเรื่อง - ส่งต่อ^๗ หมายถึง การให้บริการรับคำร้องหรือคำขอของประชาชน ในงานบริการของส่วนราชการต่าง ๆ ในจังหวัด แต่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จในทันที เนื่องจากอำนาจอนุมัติเป็น ของหน่วยงานต้นสังกัด มีกระบวนการ ขั้นตอน เวลา เป็นการเฉพาะของแต่ละเรื่องรวมทั้งอาจมีกฎหมาย ระเบียบ กำหนด เงื่อนไข เช่น ระยะเวลาไว้ ต้องส่งเรื่องต่อไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาของส่วนราชการเจ้าของเรื่อง เพื่อดำเนินการต่อไป การให้บริการประเภทนี้จะช่วยอำนวยความสะดวกสร้างความเข้าใจเบื้องต้นแก่ประชาชนในการยื่นเรื่อง กรณีขอรับ บริการหลาย ๆ เรื่องพร้อมกันในคราวเดียว ซึ่งมักจะใช้กับงานบริการที่มีความซับซ้อน และต้องมีขั้นตอนเฉพาะ ที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จทันทีได้ (หมายความว่ารวมถึง การให้บริการที่นอกเหนือจากการให้บริการแบบ เบ็ดเสร็จและมีใช้เรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ เช่น การออกใบอนุญาตต่าง ๆ ซึ่งต้องมีระยะเวลาในการตรวจสอบข้อมูล ก่อนออกใบอนุญาต และมีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบของส่วนราชการนั้น ๆ เป็นการเฉพาะ ซึ่งเจ้าหน้าที่ศูนย์ดำรงธรรม เป็นผู้รับเรื่องแล้วส่งต่อไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงดำเนินการต่อไป หรือการบริการอื่นในทำนองเดียวกัน)

๑.๔.๘ บริการข้อมูล/ข่าวสาร^๘ หมายถึง การรวมงานบริการด้านการให้ข้อมูล/ข่าวสาร ของส่วนราชการต่าง ๆ ในจังหวัด เพื่อให้ข้อมูล/ข่าวสารเบื้องต้นแก่ผู้รับบริการ ก่อนเข้าสู่การให้บริการอื่น ๆ ของรัฐ ซึ่งจะช่วยให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงบริการที่ต้องการได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว (หมายความว่ารวมถึงการให้บริการ ข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยข้อมูลได้ให้แก่ประชาชนที่มาร้องขอ เช่น นโยบายของรัฐบาล ข้อมูลทางการเกษตร ราคาปุ๋ย สารเคมีทางการเกษตร ราคาผลผลิตทางการเกษตร ข้อมูลสภาพอากาศ ข้อมูลน้ำฝน ข้อมูลการท่องเที่ยว เส้นทางเดินทาง โรงพยาบาล เป็นต้น ส่วนข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยไม่ได้ต้องขออนุญาตเจ้าของข้อมูลก่อน)

๑.๔.๙ บริการให้คำปรึกษา^๙ หมายถึง การให้คำปรึกษาต่อประชาชนที่มาขอคำปรึกษา ในเรื่องต่าง ๆ เช่น การให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย คดีความ ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการศึกษา เป็นต้น

๑.๔.๑๐ แจ้งเบาะแส^{๑๐} หมายถึง การแจ้งข้อมูล การแจ้งเบาะแส การร้องเรียน หรือ การสอบถามข้อสงสัยในการกระทำที่สงสัยว่า เป็นการกระทำผิดกฎหมาย ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ และจริยธรรม

๑.๔.๑๑ หน่วยเคลื่อนที่เร็ว^{๑๑} หมายถึง การส่งเจ้าหน้าที่ของหน่วยเคลื่อนที่เร็ว เพื่อไปรับ/ ช่วยเหลือ/ติดตาม จับกุม เมื่อศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครได้รับแจ้งเหตุ กรณีประสบเหตุฉุกเฉินเร่งด่วน ที่ต้องการความช่วยเหลือหรือมีการกระทำผิดกฎหมายที่เกิดขึ้นซึ่งหน้า หรือมีเหตุทะเลาะวิวาท ซึ่งเมื่อมีการแจ้งเบาะแส การกระทำความผิดจากประชาชนให้เข้าติดตามจับกุม หน่วยเคลื่อนที่เร็วโดยผู้ว่าราชการจังหวัด จัดให้มีการประสานกำลัง ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ศูนย์ดำรงธรรม, เจ้าหน้าที่ตำรวจ, สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (อส.) หรือเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง หรือหน่วยกู้ชีพกู้ภัยของมูลนิธิต่าง ๆ ในพื้นที่ลงพื้นที่ตรวจสอบหรือเข้าดำเนินการ

^๗ เรื่องเดียวกัน, ๖.

^๘ เรื่องเดียวกัน, ๖.

^๙ สรุปจากหนังสือกระทรวงมหาดไทย แจ้งแนวทางการดำเนินงานศูนย์ดำรงธรรม

^{๑๐} สรุปจากหนังสือกระทรวงมหาดไทย แจ้งแนวทางการดำเนินงานศูนย์ดำรงธรรม

^{๑๑} สรุปจากหนังสือกระทรวงมหาดไทย แจ้งแนวทางการดำเนินงานศูนย์ดำรงธรรม

๑.๔.๑๒ การพิจารณาข้อยุติเรื่อง ๑๒

๑) การดำเนินการจนได้ข้อยุติ ได้แก่

- (๑) เรื่องที่ดำเนินการแล้วได้ตามประสงค์ของผู้ร้องทั้งหมดและได้แจ้งให้ผู้ร้องทราบ
- (๒) เรื่องที่ดำเนินการแล้วได้ตามประสงค์ของผู้ร้องบางส่วนและได้แจ้งให้ผู้ร้องทราบ
- (๓) เรื่องที่ดำเนินการแล้ว แต่ไม่ได้ตามประสงค์ของผู้ร้องและได้ชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ร้อง
- (๔) เรื่องร้องทุกข์ที่ระงับพิจารณาหรือรวมเรื่อง เช่น บัณฑิตสหพันธ์เรื่องที่อยู่ในกระบวนการทางศาล เรื่องร้องทุกข์กล่าวโทษแต่ไม่มีหลักฐาน และได้แจ้งให้ผู้ร้องทราบตามควรแก่กรณี

๒) **กรณีเรื่องปกติไม่ซับซ้อน** หมายถึง เรื่องที่ส่งหน่วยงานดำเนินการแก้ไขปัญหาดำเนินการตามขอบเขตอำนาจหน้าที่โดยปกติปัญหาไม่มีความยุ่งยากหรือซับซ้อนกับอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานอื่นในการแก้ไขปัญหาหรือสามารถประสานงานแก้ไขปัญหาก็ได้โดยปกติทันที ได้แก่ เรื่องร้องทุกข์ขอความช่วยเหลือหรือรายงานในกรณีทั่วไปที่หน่วยงานรับผิดชอบ สามารถดำเนินการแก้ไขได้ในทันที เช่น ประเด็นเกี่ยวกับสังคมและสวัสดิการ เป็นต้น นอกจากนี้ยังหมายรวมถึง การแสดงความคิดเห็น แจ้งเหตุ แจ้งเบาะแส ดิขุม ฯลฯ

๓) **กรณีเรื่องที่มีความซับซ้อน** หมายถึง เรื่องตามกรณี ดังนี้

- (๑) การรวมกลุ่มเรียกร้องของมวลชน
- (๒) เรื่องความขัดแย้งระหว่างบุคคล หรือกลุ่มบุคคล
- (๓) เรื่องที่เป็นปัญหายืดเยื้อยาวนาน
- (๔) เรื่องการร้องเรียนกล่าวโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- (๕) เรื่องที่มีผลกระทบในวงกว้าง
- (๖) เรื่องที่ต้องแก้ไขในเชิงนโยบาย
- (๗) เรื่องที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและต้องวิเคราะห์กลั่นกรองและเสนอความเห็นด้านกฎหมาย
- (๘) เรื่องที่เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน
- (๙) เรื่องที่ไม่สามารถประสานการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยวิธีปกติ เช่น ต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่ ต้องมีการจัดประชุม เป็นต้น
- (๑๐) เรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์

๑.๔.๑๓ **ศูนย์ราชการสะดวก (Government Easy Contact Center : GECC)**^{๑๓} หมายถึง หน่วย/จุดบริการที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการให้คำแนะนำและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่เดินทางมาติดต่อราชการ

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๕.๑ ทำให้ได้รับทราบข้อมูลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ประกอบด้วย การดำเนินงานเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์การคุ้มครองผู้บริโภคและการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร

๑.๕.๒ ทำให้มีแนวทางในการปฏิบัติงานสำหรับบุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ในการดำเนินงานเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ งานการคุ้มครองผู้บริโภคและงานการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร

^{๑๒} www.๑๑๑๑.go.th.

^{๑๓} คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ราชการสะดวก. คู่มือการรับรองมาตรฐานการให้บริการของศูนย์ราชการสะดวก. (กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด, ๒๕๕๙), ๓.

ส่วนที่ ๒

แนวคิด

กฎหมาย

และ

ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการร้องเรียน/ร้องทุกข์

๒.๑.๑ ความหมายของการร้องเรียน/ร้องทุกข์ ราชบัณฑิตยสถาน^{๑๔} ให้ความหมายของคำว่า ร้องเรียน ร้องทุกข์ ไว้ดังนี้

ร้องเรียน หมายถึง เสนอเรื่องราว

ร้องทุกข์ หมายถึง บอกความทุกข์เพื่อขอให้ช่วยเหลือ

คู่มือการดำเนินการแก้ไขปัญหาคารร้องทุกข์/ร้องเรียน ได้แบ่งแยกพิจารณาความหมายของคำว่า “**เรื่องราวร้องทุกข์ ร้องเรียน**” ไว้ ๒ ประการ คือ^{๑๕}

เรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียน ข้าราชการ หมายถึง เรื่องราวที่ข้าราชการเป็นผู้ถูกร้องเรียน เนื่องจากปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติตนไม่เหมาะสม

เรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียน ของประชาชน หมายถึง เรื่องราวที่ผู้ร้องเรียนประสงค์ให้ได้รับการปลดเปลื้องความทุกข์ที่ตนได้รับ หรือเป็นเรื่องที่ผู้ร้องเรียนหรือผู้อื่นหรือสาธารณชนได้รับความเสียหาย และยังรวมถึงข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับประชาชนอีกด้วย

อุกฤษ มงคลนาวิน^{๑๖} การร้องทุกข์ คือ การที่บุคคลทั่วไป ไม่ว่าจะจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างขององค์การของรัฐหรือของเอกชน ซึ่งได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย โดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือจากหน่วยงานของรัฐ และต้องการให้มีการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อน หรือเสียหายนั้นหรือแก้ไขข้อบกพร่องในระบบราชการ การร้องทุกข์นี้จึงเป็นการร้องเรียนเพื่อขอให้มีการแก้ไขความเดือดร้อนหรือข้อขัดแย้งที่มีอยู่ระหว่างบุคคลดังกล่าวกับหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยราชการ มิใช่การแก้ไขความเดือดร้อนหรือข้อขัดข้องที่มีอยู่ระหว่างประชาชนด้วยกันเอง

ชาญชัย แสวงศักดิ์^{๑๗} การร้องทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือองค์กรของรัฐฝ่ายปกครอง แบ่งได้เป็น ๓ กรณี

๑) โดยการร้องทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือองค์กรของรัฐฝ่ายปกครอง ซึ่งเป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั่นเอง เพื่อให้พิจารณาทบทวนเรื่องนั้นใหม่ เช่น ร้องทุกข์ต่อนายอำเภอให้พิจารณาทบทวนคำสั่งของนายอำเภอ ที่เป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์

๒) โดยการร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาหรือ “**หน่วยเหนือ**” ของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือองค์กรของรัฐฝ่ายปกครองซึ่งเป็นต้นเหตุแห่งการร้องทุกข์เพื่อให้พิจารณาแก้ไขปัญหาในเรื่องนั้น เช่น ในกรณีที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากการกระทำของกำนัน ประชาชนก็อาจร้องทุกข์ต่อนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดให้สั่งระงับหรือยกเลิกการกระทำดังกล่าวของกำนันได้

๓) โดยการร้องทุกข์ต่อองค์กรต่าง ๆ ของฝ่ายปกครองซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการรับพิจารณาร้องทุกข์ของประชาชน เช่น ศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์ของส่วนราชการต่าง ๆ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี หรือ คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ เป็นต้น

^{๑๔} www.royin.go.th/dictionary

^{๑๕} ศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย, คู่มือการดำเนินการแก้ไขปัญหาคารร้องทุกข์/ร้องเรียน, (ม.ป.ท.,ม.ป.พ., ๒๕๕๔), ๑ - ๒.

^{๑๖} อุกฤษ มงคลนาวิน และคณะ, ปัญหากฎหมายสำหรับประชาชนเกี่ยวกับการร้องทุกข์, กรุงเทพฯ : เอส แอนด์ พี พรินท์, (๒๕๔๐), ๑ - ๒.

^{๑๗} ชาญชัย แสวงศักดิ์, คู่มือการร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์และคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ภูมิภาค, (กรุงเทพฯ : บริษัท สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, ๒๕๔๐), ๑๔.

สรุป การร้องเรียน/ร้องทุกข์ หมายถึง การที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อนหรืออาจได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย ได้รับความไม่เป็นธรรม หรือพบเห็นการกระทำผิดกฎหมายและได้บอกเล่าเรื่องราวแก่หน่วยงานของรัฐเพื่อขอให้ดำเนินการช่วยเหลือ แก้ไข และบรรเทาความเดือดร้อนหรือตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าว

๒.๑.๒ ลักษณะของเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์

คู่มือการดำเนินการแก้ไขปัญหการร้องทุกข์/ร้องเรียน ได้แบ่งลักษณะของเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ไว้^{๑๘} ดังนี้

๑) **เรื่องร้องเรียนที่มีลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์** ตามมติคณะรัฐมนตรีเป็นกรณีการร้องเรียนกล่าวโทษที่ขาดข้อมูลหลักฐาน ซึ่งศูนย์ดำรงธรรมจะรับเรื่องทั้งหมด แต่ถ้าเป็นการร้องเรียนในประเด็นเกี่ยวข้องกับส่วนรวม จะส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบไว้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อไป ซึ่งกรณีนี้สามารถยุติเรื่องได้ทันที

๒) **เรื่องร้องเรียนทั่วไป** ศูนย์ดำรงธรรมจะดำเนินการจัดส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ โดยจะพิจารณาส่งตามความเหมาะสมของแต่ละเรื่องและจะตอบให้ผู้ร้องทราบไว้ชั้นหนึ่งก่อน ซึ่งเมื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแล้วจะแจ้งให้ศูนย์ดำรงธรรมและผู้ร้องทราบหรือบางกรณีปัญหาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะแจ้ง ให้ผู้ร้องทราบโดยตรง ซึ่งระยะเวลาการพิจารณาดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับขั้นตอนการดำเนินการให้การช่วยเหลือของแต่ละกรณีปัญหาในกรณีเป็นเรื่องร้องเรียนทั่วไป หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่แจ้งผลให้ทราบภายในระยะเวลาที่กำหนดศูนย์ดำรงธรรมจะมีหนังสือเตือนขอทราบผลไปอีกครั้งหนึ่ง

๓) **เรื่องร้องเรียนสำคัญ** เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประชาชนส่วนรวมหรือเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน เป็นประเด็นข้อร้องเรียนทางกฎหมายหรือเป็นเรื่องร้องเรียนที่มีข้อเท็จจริงและรายละเอียดตามคำร้องยังไม่ชัดเจนหรือไม่แน่นอน หรือบางกรณีศูนย์ดำรงธรรมอาจต้องให้เจ้าหน้าที่เดินทางไปตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่ก่อนส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไปโดยแจ้งให้ผู้ร้องทราบไว้ชั้นหนึ่งก่อน เมื่อหน่วยงานได้รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเข้ามาแล้วจึงจะแจ้งให้ผู้ร้องทราบต่อไปหรือหากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่รายงานผลให้ทราบภายในระยะเวลาที่กำหนด ศูนย์ดำรงธรรมจะแจ้งเตือนตามระยะเวลาที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

๒.๑.๓ การเสนอและการรับคำร้องทุกข์

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดการเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๒^{๑๙}

ข้อ ๑๘ ผู้ใดได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจเดือดร้อนหรือเสียหายจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หรือส่วนราชการ หรือจำเป็นต้องให้ส่วนราชการช่วยเหลือเยียวยาหรือปลดเปลื้องทุกข์ มีสิทธิเสนอคำร้องทุกข์ต่อส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้

ข้อ ๑๙ ผู้ร้องทุกข์จะต้องร้องทุกข์ด้วยตนเอง เว้นแต่ผู้ร้องทุกข์เจ็บป่วยหรือไม่สามารถร้องทุกข์ด้วยตนเองได้เพราะเหตุจำเป็นอื่น ผู้ร้องทุกข์จะมอบฉันทะให้ผู้อื่นร้องทุกข์แทนก็ได้ ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ตกอยู่ในสภาวะที่ไม่สามารถร้องทุกข์ด้วยตนเองได้ และไม่สามารถมอบฉันทะให้ผู้ใดร้องทุกข์แทนได้ให้ผู้บุพการีผู้สืบสันดาน สามี ภริยาหรือผู้มีส่วนได้เสียเป็นผู้จัดการร้องทุกข์แทนได้

^{๑๘} ศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย, คู่มือการดำเนินการแก้ไขปัญหการร้องทุกข์/ร้องเรียน, (ม.ป.ท.,ม.ป.พ., ๒๕๕๔), ๓ - ๔.

^{๑๙} ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดการเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๑๘ - ๒๑ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๑๓/๙ ง วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๒, ๖ - ๗.

ข้อ ๒๐ คำร้องทุกข์ต้องทำเป็นหนังสือและมีรายการ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องทุกข์

(๒) ระบุเรื่องอันเป็นเหตุให้ต้องร้องทุกข์ พร้อมทั้งข้อเท็จจริง หรือพฤติการณ์ตามสมควร เกี่ยวกับเรื่องที่ร้องทุกข์ และคำขอให้ส่วนราชการช่วยเหลือเยียวยาหรือปลดเปลื้องทุกข์

(๓) ใช้ถ้อยคำสุภาพ

(๔) ลงลายมือชื่อผู้ร้องทุกข์หรือผู้รับมอบฉันทะหรือผู้จัดการแทนตาม

ข้อ ๑๙ และในกรณีที่เป็นการมอบฉันทะให้ร้องทุกข์แทนจะต้องแนบใบมอบฉันทะให้ร้องทุกข์ไปด้วย

คำร้องทุกข์ใดมีรายการไม่ครบตามวรรคหนึ่ง หรือไม่ชัดเจน หรือไม่อาจเข้าใจได้ให้เจ้าหน้าที่ส่วนราชการ

ให้คำแนะนำแก่ผู้ร้องทุกข์เพื่อดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมคำร้องทุกข์นั้นให้ถูกต้อง

หากผู้ร้องทุกข์ประสงค์จะใช้วิธีการชั่วคราวเพื่อบรรเทาทุกข์ จะต้องระบุในคำร้องทุกข์ให้ชัดเจน ว่าผู้ร้องทุกข์ประสงค์ให้มีการดำเนินการอย่างไรดีพร้อมด้วยเหตุผลสนับสนุนที่แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นและรีบด่วนในการบรรเทาความเดือดร้อนที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้ร้องทุกข์โดยชัดแจ้ง

ในกรณียื่นคำร้องทุกข์แทน ถ้าเจ้าหน้าที่ส่วนราชการผู้รับคำร้องทุกข์เห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของบุคคลภายนอกที่อาจเสียหาย เพราะการร้องทุกข์จะขอให้ผู้รับมอบฉันทะหรือผู้จัดการแทนแสดงบัตรประจำตัวประชาชน หรือเอกสารสำคัญประจำตัวอื่นและเหตุผลที่ต้องมีการร้องทุกข์แทนก็ได้

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์มีเหตุจำเป็นไม่สามารถทำคำร้องทุกข์เป็นหนังสือได้ อาจแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ส่วนราชการด้วยวาจาหรือทางโทรศัพท์ก็ได้

ในการนี้ ให้เจ้าหน้าที่ส่วนราชการผู้รับคำร้องทุกข์บันทึกถึงเหตุแห่งความจำเป็นที่ผู้ร้องทุกข์ จำต้องแจ้งด้วยวาจาไว้ด้วย หลังจากนั้นให้บันทึกการร้องทุกข์โดยให้มีรายการหรือเอกสารแนบตามข้อ ๒๐ และวันเดือนปีที่รับคำร้องทุกข์พร้อมกับให้ดำเนินการลงลายมือชื่อผู้ร้องทุกข์ ลายมือชื่อผู้รับคำร้องทุกข์ และให้นำข้อ ๒๔ มาใช้ บังคับโดยอนุโลม

การรับคำร้องทุกข์ทางโทรศัพท์ให้ผู้ร้องทุกข์ลงลายมือชื่อในโอกาสแรกที่จะทำได้

๒.๒ แนวคิด Service Mind

การมีจิตใจในการให้บริการที่ดีหรือคำว่า “Service Mind” ต้องนำเอาคำว่า “Service” มาเป็นปรัชญา โดยแยกอักษรของ คำว่า “Service” ออกเป็นความหมาย^{๒๐} ดังนี้

S = Smile แปลว่า ยิ้มแย้ม

E = Enthusiasm แปลว่า ความกระตือรือร้น

R = Rapidness แปลว่า ความรวดเร็ว ครบถ้วน มีคุณภาพ

V = Value แปลว่า มีคุณค่า

I = Impression แปลว่า ความประทับใจ

C = Courtesy แปลว่า มีความสุภาพอ่อนโยน

E = Endurance แปลว่า ความอดทน เก็บอารมณ์

สำหรับคำว่า “Mind” ก็ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

M = Make believe แปลว่า มีความเชื่อ

I = Insist แปลว่า ยืนยัน/ยอมรับ

N = Necessitate แปลว่า การให้ความสำคัญ

D = Devote แปลว่า อุทิศตน

คำว่า **Service Mind** นั้น ได้มีการพูดกันมาหลายปีทั้งในประเทศและต่างประเทศ หากจะพิจารณาตามตัวอักษรรวมแล้ว คำว่า “**Service**” แปลว่า การบริการ คำว่า “**Mind**” แปลว่า “**จิตใจ**” รวมคำแล้วแปลว่า “**มีจิตใจในการให้บริการ**” ซึ่งพอสรุปได้ว่า การบริการที่ดี ผู้ให้บริการต้องมีจิตใจในการให้บริการ คือ ต้องมีจิตใจหรือมีใจรัก มีความเต็มใจในการบริการ การทำงานโดยมีใจรักจะแสดงออกมาทางกายโดยการทำงานด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส มีอารมณ์รื่นเริง และควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ ไม่ขึ้นเสียงกับประชาชนหรือผู้มารับบริการ คำว่า **Service Mind** มีความหมายทางกว้าง อาจหมายถึง การบริการที่ดีแก่ลูกค้าหรือการทำให้ลูกค้าได้รับความพึงพอใจ มีความสุข และได้รับผลประโยชน์อย่างเต็มที่ ดังนั้น การให้บริการอย่างดีนั้น มักจะได้ความสำคัญกับแนวทางในการให้บริการสองแนวทาง ดังนี้

ประการแรก คือ ลูกค้าเป็นผู้ถูกเสมอ หรือเห็นว่าลูกค้าต้องได้รับการเอาอกเอาใจถือว่าถูกต้องและเป็นหนึ่งเสมอ หากต้องการให้บริการที่ดีต้องให้ความสะดวก ใช้วาจาไพเราะให้คำแนะนำด้วยการยกย่องลูกค้าตลอดเวลา

ประการที่สอง คือ ต้องให้เกิดกรณีลูกค้า ต้องไม่เป็นการบังคับขู่เข็ญให้ลูกค้า มีความพึงพอใจ เกิดความเชื่อถือจากพฤติกรรมของเราผู้ให้บริการ แล้วกลับมาใช้บริการของเราอีก การบริการที่ดีและมุ่งไปสู่ความเป็นเลิศถือว่าลูกค้าเป็นคนพิเศษ

การมีหัวใจบริการ (**Service Mind**)^{๒๑} หมายถึง การอำนวยความสะดวก การช่วยเหลือ การให้ความกระจ่าง การสนับสนุน การเร่งรัดการทำงานตามสายงาน และความกระตือรือร้นต่อการให้บริการคนอื่น รวมทั้งการยิ้มแย้มแจ่มใสให้การต้อนรับด้วยไมตรีจิตที่ดีต่อผู้อื่นต้องการให้ผู้อื่นประสบความสำเร็จในสิ่งที่เขาต้องการองค์ประกอบที่สำคัญของการมีหัวใจบริการ คือ

- ๑) การจัดบรรยากาศสถานที่ทำงาน หมายถึง การจัดสถานที่ทำงานให้สะอาดเรียบร้อย บรรยากาศร่มเย็น มีสถานที่พักผ่อนหรือที่พักรอ
- ๒) การยิ้มแย้มแจ่มใส หน้าตาบานเบิกของหัวใจในการให้บริการคือ ความรู้สึกความเต็มใจ และความกระตือรือร้นที่จะให้บริการ “**เป็นความรู้สึกภายในของบุคคลว่าเราเป็นผู้ให้บริการ จะทำหน้าที่ให้ดีที่สุด ให้เกิดความประทับใจต่อผู้รับบริการกลับไป**” ความรู้สึกนี้จะสะท้อนมาสู่ภาพที่ปรากฏในใบหน้าและกิริยาท่าทางของผู้ให้บริการ คือ การยิ้มแย้มแจ่มใส ทักทายด้วยไมตรีจิต การยิ้มแย้มแจ่มใส จึงถือว่าเป็นบันไดขั้นสำคัญที่จะนำไปสู่ผลความสำเร็จขององค์กร อย่าลืมว่าการยิ้ม คือ การเปิดหัวใจการให้บริการที่ดี
- ๓) ปฏิสัมพันธ์กับผู้รับบริการด้วยความรวดเร็วและเต็มใจ ด้วยการเริ่มต้นทักทายผู้มาติดต่อด้วยการชักถามด้วยภาษาที่สุภาพ แสดงความกระตือรือร้นและเป็นมิตร อย่าปล่อยให้ผู้มาติดต่อถามก่อน เมื่อรับงานแล้วต้องทำให้สำเร็จโดยเร็วและเกิดความสะดวก เมื่อผู้มาติดต่อมาที่เดียวหรือแห่งเดียวสามารถประสานได้ทุกจุด การประสานการช่วยเหลือจึงต้องรวดเร็ว บางเรื่องควรวันเดียวทำงานเสร็จ หรือ ๕ นาทีเสร็จ เป็นต้น ความรวดเร็วและความเต็มใจถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการให้บริการ ถ้าหากไม่สามารถทำได้รวดเร็วด้วยข้อระเบียบ หรือขั้นตอนใดก็ตาม ก็ต้องชี้แจงด้วยถ้อยคำ หรือภาษาที่แสดงถึงความกังวล ความตั้งใจจะช่วยเหลือจริง ๆ แต่ไม่สามารถทำได้ เพราะมีข้อขัดข้อง หรือความจำเป็นตามระเบียบ
- ๔) การสื่อสารที่ดี การสื่อสารที่ดีจะสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรตั้งแต่การต้อนรับ หรือ การรับโทรศัพท์ด้วยน้ำเสียงและภาษาที่ให้ความหวัง ให้กำลังใจ ภาษาที่แสดงออกไปไม่ว่าจะเป็นการปฏิสัมพันธ์โดยตรง หรือทางโทรศัพท์จะบ่งบอกถึงน้ำใจการบริการข้างในจิตใจ ความรู้สึกหรือจิตใจที่มุ่งบริการจะต้องมาก่อน แล้วแสดงออกทางวาจา

- ๕) การเอาใจเขามาใส่ใจเรา นึกถึงความรู้สึกของคนมาติดต่อขอรับบริการ เขามุ่งหวังที่จะได้รับความสะดวกสบาย ความรวดเร็ว ความถูกต้อง ด้วยไมตรีจากผู้ให้บริการ การอธิบายในสิ่งที่ผู้มารับบริการไม่รู้ด้วยความชัดเจน ภาษาที่เปี่ยมไปด้วยไมตรีจิต มีความเอื้ออาทร ติดตามงานและให้ความสนใจต่องานที่รับบริการอย่างเต็มที่
- ๖) การพัฒนาเทคโนโลยี เทคโนโลยี หมายถึง เครื่องมือและเทคนิควิธีการให้บริการ เช่น การติดประกาศที่ชัดเจน การประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนในองค์กรทราบ เพื่อช่วยให้บริการ คือ การสร้างน้ำใจให้บริการให้เกิดขึ้นกับทุกคนในองค์กร ไม่ใช่เฉพาะผู้ที่ทำหน้าที่โดยตรงแต่เป็นเรื่องของทุกคนต้องช่วยกันทำหน้าที่ให้บริการ นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยี เช่น เว็บไซต์ต่าง ๆ ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในด้านข้อมูลข่าวสารจะช่วยเสริมการให้บริการเป็นไปด้วยดี
- ๗) การติดตามประเมินผล และมาตรการประกันคุณภาพการให้บริการการบริการควรมีการติดตามและประเมินความพึงพอใจจากผู้รับบริการเป็นช่วง ๆ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและผลสะท้อนกลับว่ามีข้อมูลส่วนใดต้องปรับปรุงแก้ไข ส่วนมาตรการประกันคุณภาพ คือ การกำหนดมาตรฐานการให้บริการว่าจะปรับปรุงการให้บริการอย่างไร เช่น งานจะเสร็จภายใน ๓ ชั่วโมง หรือภายใน ๑ วัน เป็นต้น ดังนั้น ผู้ที่จะทำงานด้านบริการได้ดี ต้องมีหัวใจการให้บริการ เพราะทำให้ผู้อื่นมีความสุขและตนเองก็เกิดสุขด้วย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของอาชีพของท่าน รวมถึงองค์กรภาพลักษณ์รวมของหน่วยงาน

สรุป Service Mind หมายถึง การมีจิตใจในการให้บริการด้วยไมตรีจิตที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส และมีความกระตือรือร้นที่จะให้บริการ เพื่อให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

๒.๓ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒.๓.๑ องค์การของรัฐในการดำเนินมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคและบังคับใช้กฎหมาย

มาตรา ๙^{๒๒} ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “**คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค**”

ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงคมนาคม เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา และผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินแปดคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๔^{๒๓} ให้มีคณะกรรมการเฉพาะเรื่อง ดังต่อไปนี้

- (๑) คณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา
- (๒) คณะกรรมการว่าด้วยฉลาก
- (๓) คณะกรรมการว่าด้วยสัญญา

๒.๓.๒ สิทธิของผู้บริโภค

มาตรา ๔๒^{๒๔} “**ผู้บริโภคมีสิทธิได้รับความคุ้มครอง**” ดังต่อไปนี้

- (๑) สิทธิที่จะได้รับข่าวสารรวมทั้งคำพรรณนาคุณภาพที่ถูกต้องและเพียงพอเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ
- (๒) สิทธิที่จะมีอิสระในการเลือกหาสินค้าหรือบริการ
- (๓) สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าหรือบริการ

^{๒๒} พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๑๕ ก วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๑, ๒.

^{๒๓} เรื่องเดียวกัน, ๒.

(๔) สิทธิที่จะได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญา

(๕) สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาและชดเชยความเสียหาย

๒.๓.๓ ขอบเขตการคุ้มครองผู้บริโภค ๔ ประการ ดังนี้

มาตรา ๒๒^{๒๕} การโฆษณาจะต้องไม่ใช่ข้อความที่เป็นการไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค หรือใช้ข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมเป็นส่วนรวม ทั้งนี้ ไม่ว่าข้อความดังกล่าวนั้นจะเป็นข้อความที่เกี่ยวข้องกับแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพหรือลักษณะของสินค้าหรือบริการ ตลอดจนการส่งมอบการจัดหาหรือการใช้สินค้าหรือบริการ

มาตรา ๓๐^{๒๖} ให้สินค้าที่ผลิตเพื่อขายโดยโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานและสินค้าที่สั่งหรือนำเข้ามาราชอาณาจักรเพื่อขายเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลากความในวรรคหนึ่งไม่ใช่บังคับกับสินค้าที่คณะกรรมการว่าด้วยฉลากกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีปรากฏว่า มีสินค้าที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สุขภาพร่างกายหรือจิตใจเนื่องจากการใช้สินค้าหรือโดยสภาพของสินค้านั้น หรือมีสินค้าที่ประชาชนทั่วไปใช้เป็นประจำซึ่งการกำหนดฉลากของสินค้านั้นจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคในการที่จะทราบข้อเท็จจริงในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้านั้น แต่สินค้านั้นจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคในการที่จะทราบข้อเท็จจริงในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้านั้น แต่สินค้านั้นเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลากตามวรรคหนึ่ง ในคณะกรรมการว่าด้วยฉลากมีอำนาจกำหนดให้สินค้านั้นเป็นสินค้าที่ควบคุมได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๕ ทวิ^{๒๗} ในการประกอบธุรกิจขายสินค้าหรือให้บริการใด ถ้าสัญญาซื้อขายหรือสัญญาให้บริการนั้นมีกฎหมายกำหนดให้ต้องทำเป็นหนังสือ หรือที่ตามปกติประเพณีทำเป็นหนังสือ คณะกรรมการว่าด้วยสัญญาที่มีอำนาจกำหนดให้การประกอบธุรกิจขายสินค้าหรือให้บริการนั้นเป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญาได้

ในการประกอบธุรกิจที่ควบคุมสัญญา สัญญาที่ผู้ประกอบธุรกิจทำกับผู้บริโภคจะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ใช้ข้อสัญญาที่จำเป็นซึ่งหากมิได้ใช้ข้อสัญญาเช่นนั้น จะทำให้ผู้บริโภคเสียเปรียบผู้ประกอบธุรกิจเกินสมควร

(๒) ห้ามใช้ข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และรายละเอียดที่คณะกรรมการว่าด้วยสัญญากำหนด และเพื่อประโยชน์ของผู้บริโภคเป็นส่วนรวม คณะกรรมการว่าด้วยสัญญาจะให้ผู้ประกอบธุรกิจจัดทำสัญญาตามแบบที่คณะกรรมการว่าด้วยสัญญากำหนดก็ได้

การกำหนดตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๖^{๒๘} เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าสินค้าใด อาจเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค คณะกรรมการอาจสั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจดำเนินการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้านั้นได้ ถ้าผู้ประกอบธุรกิจไม่ดำเนินการทดสอบหรือพิสูจน์สินค้าหรือดำเนินการล่าช้าโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร คณะกรรมการจะจัดให้มีการพิสูจน์โดยผู้ประกอบธุรกิจเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายก็ได้

^{๒๕} พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๓๒ ฉบับพิเศษ วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒, ๓๑.

^{๒๖} พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๑๕ ก วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๑, ๓.

^{๒๗} เรื่องเดียวกัน, ๔.

^{๒๘} เรื่องเดียวกัน, ๕.

๒.๔ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐^{๒๙}

๒.๔.๑ การเปิดเผยหรือการจัดการจัดหาข้อมูลข่าวสารของทางราชการให้กับประชาชน ที่ขอข้อมูลข่าวสารเฉพาะราย

มาตรา ๑๑ ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดหาข้อมูลสารให้กับประชาชนตามที่ขอ โดยกำหนดเป็นหลักปฏิบัติว่าถ้ามีผู้มาขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการและคำขอของผู้นั้น ระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ ตามควรให้ หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอในเวลาอันสมควร ซึ่งจะเห็นได้ว่ารูปแบบการจัดข้อมูลข่าวสารให้กับผู้ขอเป็นรายกรณีซึ่งมีความแตกต่างกันขึ้นกับความต้องการแต่ละคน จึงอาจถือได้ว่าเป็นการจัดข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนเฉพาะราย

๒.๔.๒ สิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการของประชาชนตามพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ เป็นกฎหมายที่มีขึ้นเพื่อรองรับ “สิทธิได้รู้” (Right to know) ของประชาชน หรือ สิทธิที่จะรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐ และกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ต้องปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อรองรับและคุ้มครองสิทธิของประชาชนไปพร้อมกัน โดยแนวคิดหลักของกฎหมายของข้อมูลข่าวสารของราชการ ดังนี้

๑) ให้ประชาชนมีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของรัฐ โดยกำหนดข้อยกเว้นให้ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนใช้สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐให้เป็นไปอย่างโปร่งใสอันเป็นหลักการพื้นฐานที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาสังคมประชาธิปไตย

๒) รองรับสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ได้แก่ สิทธิในการขอคำปรึกษา สิทธิในการตรวจดูข้อมูล สิทธิในการขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการ สิทธิในการขอสำเนาหรือสำเนาที่มีการรับรองสิทธิในการรับรู้ถึงข้อมูลส่วนบุคคล สิทธิในการดำเนินการแทนผู้เยาว์ สิทธิในการร้องเรียน และสิทธิในการอุทธรณ์

๓) ข้อมูลข่าวสารของราชการเกือบทั้งหมดหรือส่วนใหญ่ สามารถเปิดเผยได้ภายใต้หลักการที่ว่า “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” โดยข้อยกเว้นจะมีได้ เฉพาะที่กฎหมายกำหนดว่าไม่ต้องเปิดเผยเท่านั้น

๒.๔.๓ สิทธิของประชาชน

๑) สิทธิของประชาชนในการเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารของราชการของหน่วยงานของรัฐ

๑.๑) สิทธิการเข้าตรวจดู

สิทธิในการเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ประชาชนสามารถทำได้แม้ว่าจะไม่มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารนั้น โดยกฎหมายได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจะต้องเตรียมข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนด ไว้ตามมาตรา ๙ นำไปรวมไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ เช่น แผนงานโครงการและงบประมาณ สัญญา สัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะผูกขาดตัดตอน เป็นต้น

๑.๒) สิทธิในการขอสำเนาหรือการรับรองสำเนาถูกต้อง เมื่อประชาชนได้ใช้สิทธิเข้าตรวจดูแล้ว หากสนใจข้อมูลข่าวสารของราชการเรื่องใด ก็มีสิทธิที่จะขอสำเนาและขอให้รับรองสำเนาถูกต้องจากหน่วยงานของรัฐในเรื่องนั้นได้

๒) สิทธิของประชาชนที่ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารเรื่องหนึ่งเรื่องใดตามที่ตนเองประสงค์ จะรู้หรือเพื่อนำไปเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้รู้หรือพิทักษ์สิทธิของตนเอง หรือชุมชน หรือสังคม

๒.๑) ประชาชนมีสิทธิยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารได้ทุกเรื่อง

สิทธิในการยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารนี้ ถือว่าเป็นไปตาม มาตรา ๑๑ ของกฎหมาย ที่ประชาชนมีสิทธิยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการได้ทุกเรื่องโดยกฎหมายไม่ได้จำกัดหรือข้อห้ามว่าไม่ให้ยื่นคำขอ ข่าวสารประเภทใดเรื่องใด และผู้ใช้สิทธิยื่นคำขอตามกฎหมายนี้ก็ไม่ต้องมีส่วนได้ส่วนเสียเช่นเดียวกับ สิทธิเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสาร

๒.๒) ประชาชนได้ใช้สิทธิยื่นคำขอข้อมูลข่าวสาร โดยเขียนคำขอให้เข้าใจได้พอสมควรว่า ขอข้อมูลข่าวสารเรื่องใด หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดให้ในเวลาอันสมควร กฎหมายได้บัญญัติรับรองสิทธิการขอ ข้อมูลข่าวสารของทางราชการไว้ว่า ถ้าประชาชนได้เขียนคำขอให้เข้าใจได้พอสมควรว่าข้อมูลข่าวสารเรื่องใด หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจะต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนที่ยื่นคำขอในเวลาอันควรด้วยเช่นกัน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๔๘ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ ดังนี้

๒.๒.๑) กรณีที่ประชาชนขอข้อมูลข่าวสารของรัฐ ซึ่งข้อมูลข่าวสารนั้นของรัฐ มีข้อมูลพร้อมที่จะจัดหาให้ได้ จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วภายในวันที่ขอรับบริการ

๒.๒.๒) กรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอที่มีจำนวนมาก หรือไม่สามารดำเนินการ ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน จะต้องแจ้งผู้ขอข้อมูลทราบภายใน ๑๕ วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จ ให้ผู้ขอทราบด้วย

๒.๒.๓) กรณีที่ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอจะต้องแจ้งคำสั่งมิให้ เปิดเผยข้อมูลพร้อมเหตุผลให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายใน ๑๕ วัน นับจากวันที่ได้รับคำขอ

๓) การใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารของประชาชน ต้องไม่บ่อยครั้งหรือจำนวนมาก โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร แม้ว่าสิทธิการยื่นขอข้อมูลข่าวสารของประชาชน ซึ่งกฎหมายรองรับให้เป็นสิทธิของ คนทุกคนโดยไม่จำเป็นต้องมีส่วนได้ส่วนเสีย แต่ถ้าประชาชนยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันควร หน่วยงานของรัฐก็อาจให้เหตุผลนี้

๒.๖ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ หมวด ๕ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ๓๐

มาตรา ๓๐ ในกระทรวงหนึ่ง ให้เป็นหน้าที่ของปลัดกระทรวงที่จะต้องจัดให้ ส่วนราชการภายในกระทรวงที่รับผิดชอบปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริการประชาชนร่วมกันจัดตั้งศูนย์บริการร่วม เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎอื่นใด ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนสามารถติดต่อสอบถาม ขอรหัสข้อมูล ขออนุญาต หรือขออนุมัติในเรื่องใด ๆ ที่เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการในกระทรวงเดียวกัน โดยติดต่อเจ้าหน้าที่ ณ ศูนย์บริการร่วมเพียงแห่งเดียว

มาตรา ๓๑ ในศูนย์บริการร่วมตามมาตรา ๓๐ ให้จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับเรื่องราวต่าง ๆ และดำเนินการส่งต่อให้เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป โดยให้มีข้อมูลและเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของทุกส่วนราชการในกระทรวง รวมทั้งแบบคำขอต่าง ๆ ไว้ให้พร้อมที่จะบริการประชาชนได้ ณ ศูนย์บริการร่วมให้เป็นหน้าที่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องที่จะต้องจัดพิมพ์รายละเอียดของเอกสารหลักฐานที่ประชาชน จะต้องจัดหามาในการขออนุมัติหรือขออนุญาตในแต่ละเรื่องมอบให้แก่

เจ้าหน้าที่ของคุณยบริการร่วม และให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ศูนย์บริการร่วมที่จะต้องแจ้งให้ประชาชนที่มาติดต่อได้ทราบ ได้ทราบในครั้งแรกที่มาติดต่อ และตรวจสอบว่าเอกสารหลักฐานที่จำเป็นดังกล่าวนั้นประชาชนได้ยื่นมาครบถ้วนหรือไม่ พร้อมทั้งแจ้งให้ทราบถึงระยะเวลาที่ต้องใช้ดำเนินการในเรื่องนั้น

ในการยื่นคำร้องหรือคำขอต่อศูนย์บริการร่วมตามมาตรา ๓๐ ให้ถือว่าเป็นการยื่นต่อส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทั้งหมดตามที่ระบุไว้ในกฎหมายหรือกฎแล้วในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากมีปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายหรือกฎในเรื่องใด ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องแจ้งให้ ก.พ.ร. ทราบ เพื่อดำเนินการเสนอคณะรัฐมนตรีให้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการตามกฎหมายหรือกฎนั้นต่อไป

มาตรา ๓๒ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ และปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ จัดให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการบริการประชาชนในเรื่องเดียวกันหรือต่อเนื่องกันในจังหวัดอำเภอหรือกิ่งอำเภอนั้น ร่วมกันจัดตั้งศูนย์บริการร่วมไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอหรือสถานที่อื่นตามที่เห็นสมควร โดยประกาศให้ประชาชนทราบ

๒.๖ พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔
การจัดให้มีศูนย์บริการร่วมเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

มาตรา ๗^{๓๑} วรรคสี่ กำหนดว่า “เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ให้ส่วนราชการจัดให้มีศูนย์บริการร่วม เพื่อรับคำขอและชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการอนุญาตต่าง ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตไว้ ณ ที่เดียวกันตามแนวทางที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนด”

มาตรา ๑๔^{๓๒} ในกรณีจำเป็นและสมควรเพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ให้คณะรัฐมนตรีมีมติจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการรับคำขอตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตขึ้น

๒.๗/ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดการเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๒^{๓๓}
บัญญัติวิธีการเสนอคำร้องทุกข์ไว้ ดังนี้

ข้อ ๒๒ การเสนอคำร้องทุกข์ ให้กระทำดังต่อไปนี้

- (๑) ยื่นต่อเจ้าหน้าที่ ณ ส่วนราชการ
- (๒) ส่งทางไปรษณีย์ไปยังส่วนราชการ หรือ
- (๓) กระทำในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

^{๓๑} พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๔๓ วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๔, ๒ - ๓.

^{๓๒} พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๔๓ วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๔, ๑๔.

^{๓๓} ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดการเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๔ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอนที่พิเศษ ๑๓/๙ ง วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๒, ๗

ส่วนที่ ๓

แนวคิด

การดำเนินงาน

ตามภารกิจที่สำคัญ

ของศูนย์ดำรงธรรม

จังหวัดสมุทรสาคร

๓.๑ งานเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร

๓.๑.๑ ขั้นตอนการดำเนินงานเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร รายละเอียดตามภาพที่ ๓.๑

ภาพที่ ๓.๑ : ขั้นตอนการดำเนินงานเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร

๑. การแจ้ง/ยื่นเรื่อง

แจ้ง/ยื่นเรื่องด้วยตนเอง

ณ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร

ศาลากลางจังหวัดสมุทรสาคร

(หลังใหม่)

โทรศัพท์หมายเลข

๐ ๓๔๔๑ ๑๒๕๑

Hotline ๑๕๖๓

ส่งไปรษณีย์

"ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร"

ศาลากลางจังหวัดสมุทรสาคร

ถนนเศรษฐกิจ ๑ สก ๓/๔๐๐/

ตู้ ปณ. ๙๙๙

ผ่านส่วนราชการและหน่วยงาน

ในจังหวัดสมุทรสาคร

ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

เว็บไซต์

<http://www.samutsakhon.go.th/>

Facebook ศูนย์ดำรงธรรม

จังหวัดสมุทรสาคร

ผ่านสื่อมวลชน

หนังสือพิมพ์ วิทยุ หรือโทรทัศน์

อื่นๆ

๒. การรับเรื่อง

เจ้าหน้าที่ศูนย์ดำรงธรรม

จังหวัดสมุทรสาคร

- รับเรื่อง

- ลงทะเบียน

- ประสานหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตาม

อำนาจหน้าที่

- รายงานผลการปฏิบัติงาน

ประจำวันให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

ตามลำดับจนถึงผู้ว่าราชการ

จังหวัดสมุทรสาคร

ก่อนเวลา ๑๖.๓๐ น.

โดยยึดหลักการทำงาน คือ

เพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุข

แก่ประชาชนด้วยความเสมอภาค

รวดเร็ว เบ็ดเสร็จ และเป็นธรรม

๓. การพิจารณา

เรื่องทั่วไป ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่
ของหน่วยงานตามปกติ ซึ่งสามารถ
ประสานงานแก้ไขปัญหานั้นได้ทันที

เรื่องสำคัญเร่งด่วน

มีผลกระทบต่อสาธารณะในวงกว้าง

- การรวมตัวเรียกร้องของประชาชน

- ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มบุคคล

- อื่น ๆ

เรื่องนโยบายสำคัญเร่งด่วนของ

คสช./รัฐบาล

- การพัฒนาจังหวัด

- การป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ

- การป้องกันและแก้ไขปัญหาสภาพติด

- การป้องกันและปราบปรามการตัดไม้

ทำลายป่าและทรัพยากรธรรมชาติ

- การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว

และการค้ามนุษย์

- การคุ้มครองป้องกันหรือช่วยเหลือ

ประชาชนผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับความ

เป็นธรรม

- การบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้เกิด

ความสงบเรียบร้อยในสังคมตาม

นโยบายของ คสช./รัฐบาล

๔. การดำเนินการ

- แจ้งเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ทางโทรศัพท์ เพื่อรายงานผู้บังคับบัญชา
พิจารณาสั่งการ

- แจ้งเป็นหนังสือประทับตรา

- บันทึกการดำเนินการในระบบ

- แจ้งผู้ร้องทราบผลการดำเนินการ

แจ้งหัวหน้าส่วนราชการทางโทรศัพท์

เพื่อรับทราบและพิจารณาสั่งการ

- แจ้งเป็นหนังสือประทับตรา/หนังสือ

ภายนอกในลำดับต่อไป

- กรณีต้องตรวจสอบข้อเท็จจริง

ให้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ลงตรวจสอบร่วมกัน

- บันทึกการดำเนินการในระบบ

แจ้งผู้ร้องทราบผลการดำเนินการ

เบื้องต้น

๕. การติดตาม

สรุปและรายงานผล

หน่วยงานดำเนินการ

รายงานผลเบื้องต้นภายใน ๓ วัน

การติดตามผล

- การแจ้งเตือนครั้งที่ ๑ เมื่อครบ

กำหนดการรายงานเบื้องต้น ๓ วัน

- การแจ้งเตือนครั้งที่ ๒ เมื่อครบ

กำหนด ๕ วัน นับตั้งแต่ได้รับการ

เตือนครั้งที่ ๑

- การแจ้งเตือนครั้งที่ ๓ เมื่อครบ

กำหนด ๗ วัน นับตั้งแต่ได้รับการ

เตือนครั้งที่ ๒

ยุติเรื่อง

- แจ้งผู้ร้อง

- เสนอผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรม

จังหวัดสมุทรสาครพิจารณาเห็นชอบ

- บันทึกในระบบ

- แจ้งหน่วยงานภายนอก

สรุปและรายงานผลการดำเนินการ

- เสนอต่อที่ประชุมกรรมการ

จังหวัดประจำเดือน

๑) การแจ้ง/ยื่นเรื่อง

- ๑.๑) แจ้ง/ยื่นเรื่องด้วยตนเอง ณ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร ศาลากลางจังหวัดสมุทรสาคร (หลังใหม่)
- ๑.๒) โทรศัพท์หมายเลข ๐ ๓๔๔๑ ๑๒๕๑ Hotline ๑๕๖๗
- ๑.๓) ส่งไปรษณีย์ “ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร” ศาลากลางจังหวัดสมุทรสาคร (หลังใหม่) ถนนเศรษฐกิจ ๑ ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ๗๔๐๐๐
- ๑.๔) ผ่านส่วนราชการและหน่วยงานในจังหวัดสมุทรสาคร
- ๑.๕) ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
 - เว็บไซต์ <http://www.samutsakhon.go.th/>
 - Facebook “ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร”
- ๑.๖) ผ่านสื่อมวลชนต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ หรือโทรทัศน์

๒) การรับเรื่อง

เจ้าหน้าที่ของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร ดำเนินการ ดังนี้

- ๑.๑) รับเรื่อง
- ๑.๒) ลงทะเบียน
- ๑.๓) ประสานแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่
- ๑.๔) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำวัน ให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับ จนถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร ก่อนเวลา ๑๖.๓๐ น. ทั้งนี้ ได้ยึดหลักการทำงานคือเพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุขแก่ประชาชนด้วยความเสมอภาค รวดเร็ว เบ็ดเสร็จ และเป็นธรรม

๓) การพิจารณา

- ๓.๑) กรณีเรื่องทั่วไป ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานตามปกติ ซึ่งสามารถประสานงานแก้ไขปัญหาค้นที่
- ๓.๒) กรณีเรื่องสำคัญเร่งด่วน มีผลกระทบต่อสาธารณสุขในวงกว้าง
 - (๑) การรวมตัวเรียกร้องของประชาชน
 - (๒) ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มบุคคล
 - (๓) อื่น ๆ
- ๓.๓) กรณีเรื่องนโยบายสำคัญเร่งด่วนของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ/รัฐบาล
 - (๑) การพัฒนาจังหวัด
 - (๒) การป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ
 - (๓) การป้องกันและแก้ไขปัญหาหายาเสพติด
 - (๔) การป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าและทรัพยากรธรรมชาติ
 - (๕) การแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์
 - (๖) การคุ้มครองป้องกันหรือช่วยเหลือประชาชนผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับความเป็นธรรม
 - (๗) การบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคมตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ/รัฐบาล

๔) การดำเนินการ

๔.๑) กรณี เรื่องทั่วไป

- (๑) แจ้งเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางโทรศัพท์ เพื่อรายงานผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งการ
- (๒) แจ้งเป็นหนังสือประทับตราต่อไป
- (๓) บันทึกการดำเนินการในระบบ
- (๔) แจ้งผู้ร้องทราบผลการดำเนินการ

๔.๒) กรณี เรื่องสำคัญเร่งด่วน หรือเรื่องนโยบายสำคัญเร่งด่วนของคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ/รัฐบาล

- (๑) แจ้งหัวหน้าส่วนราชการทางโทรศัพท์ เพื่อรับทราบและพิจารณาสั่งการ
- (๒) แจ้งเป็นหนังสือประทับตรา/หนังสือภายนอกในลำดับต่อไป
- (๓) กรณีต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่ตรวจสอบร่วมกัน
- (๔) บันทึกการดำเนินการในระบบ
- (๕) แจ้งผู้ร้องฯ ทราบผลการดำเนินการเบื้องต้น

๕) การติดตาม สรุป และรายงานผล

๕.๑) หน่วยงานดำเนินการ รายงานผลเบื้องต้น ภายใน ๓ วัน

๕.๒) การติดตามผล

- (๑) การแจ้งเตือน ครั้งที่ ๑ เมื่อครบกำหนดการรายงานเบื้องต้น ๓ วัน
- (๒) การแจ้งเตือน ครั้งที่ ๒ เมื่อครบกำหนดการรายงานเบื้องต้น ๕ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับการเตือนครั้งที่ ๑
- (๓) การแจ้งเตือน ครั้งที่ ๓ เมื่อครบกำหนดการรายงานเบื้องต้น ๗ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับการเตือนครั้งที่ ๒

๕.๓) ยุติเรื่อง

- (๑) แจ้งผู้ร้อง
- (๒) เสนอผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครพิจารณาเห็นชอบ
- (๓) บันทึกรายงานผลการดำเนินการในระบบสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี/สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
- (๔) แจ้งหน่วยงานภายนอกทราบผลการดำเนินการ

๕.๔) การสรุปและรายงานผลการดำเนินการ

- (๑) สรุปผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร เสนอรายงานต่อที่ประชุมกรรมการจังหวัดฯ ประจำเดือน
- (๒) รายงานกระทรวงมหาดไทย/คณะกรรมการความสงบแห่งชาติทราบผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์

๒) แนวทางการปฏิบัติงานเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์^{๓๔}

๑) การรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์

๑.๑) เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ทางไปรษณีย์

- ๑.๑.๑) เจ้าหน้าที่ต้องอ่านหนังสือร้องเรียน/ร้องทุกข์ และตรวจสอบข้อมูลรวมทั้งเอกสารประกอบการร้องเรียน/ร้องทุกข์โดยละเอียด
- ๑.๑.๒) สรุปประเด็นการร้องเรียน/ร้องทุกข์โดยย่อ เพื่อเสนอผู้บังคับบัญชา หากเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายให้ระบุตัวบทกฎหมายเสนอผู้บังคับบัญชา เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย
- ๑.๑.๓) หนังสือที่ส่งถึงหน่วยงาน หากมีความเห็นหรือข้อสังเกต เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพหรือการเอาใจใส่ของหน่วยงานก็ควรใส่ความเห็นหรือข้อสังเกตนั้น ๆ ด้วย
- ๑.๑.๔) เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์กล่าวโทษ ควรแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องคุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ผู้ร้องและพยานที่เกี่ยวข้อง ตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๑ และประทับตรา “ลับ” ในเอกสารทุกแผ่น
- ๑.๑.๕) เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์กล่าวโทษ แจ้งเบาะแสการกระทำความผิดหรือผู้มีอิทธิพลซึ่งน่าจะเป็นอันตรายต่อผู้ร้อง ควรปกปิดชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องก่อนถ่ายสำเนาคำร้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่หากเป็นการกล่าวหาในเรื่องที่เป็นภัยร้ายแรงและน่าจะเป็นอันตรายต่อผู้ร้องเป็นอย่างมากก็ไม่ควรส่งสำเนาคำร้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่ควรใช้วิธีคัดย่อคำร้องแล้วพิมพ์ขึ้นใหม่ส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประทับตรา “ลับ” ในเอกสารทุกแผ่น
- ๑.๑.๖) เมื่ออ่านคำร้องแล้วต้องประเมินด้วยว่า เรื่องน่าเชื่อถือเพียงใดหากผู้ร้องแจ้งหมายเลขโทรศัพท์มาด้วย ควรสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ร้องโดยขอให้ยืนยันว่าผู้ร้องได้ร้องเรียน/ร้องทุกข์จริง เพราะบางครั้งอาจมีการแอบอ้างชื่อผู้อื่นเป็นผู้ร้อง วิธีการสอบถามไม่ควรบอกเรื่องหรือประเด็นการร้องเรียนก่อนควรถามว่า ท่านได้ส่งเรื่องร้องเรียนมาจริงหรือไม่ ในลักษณะใด หากผู้ร้องปฏิเสธก็จะชี้แจงว่าโทรศัพท์มาเพื่อตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นแล้วรีบจบการสนทนา

๑.๒) เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ทางโทรศัพท์

- ๑.๒.๑) สอบถามชื่อ ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้
- ๑.๒.๒) สอบถามเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ และปัญหาที่เกิดขึ้น
- ๑.๒.๓) ถ้าเป็นเรื่องร้องเรียนที่กล่าวหาผู้อื่นจะต้องสอบถามผู้ร้องให้ได้รายละเอียดที่ชัดเจน หากผู้ร้องมีข้อมูลที่เป็นเอกสารก็ขอให้ผู้ร้องส่งเอกสารมาเพิ่มเติมทางไปรษณีย์ก็ได้
- ๑.๒.๔) พิจารณาเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ว่า สามารถดำเนินการได้หรือไม่ ถ้าดำเนินการได้โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางโทรศัพท์ก็ให้ติดต่อประสานงานในทันที หากได้รับคำตอบจากหน่วยงานและสามารถแจ้งผู้ร้องได้ก็ให้แจ้งผู้ร้องทันที
- ๑.๒.๕) ถ้าเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ ไม่สามารถประสานหน่วยงานทางโทรศัพท์ได้ทันทีให้กรอกรายละเอียดเรื่องร้องเรียนลงในระบบสารสนเทศ และสามารถส่งเรื่องร้องเรียนไปให้หน่วยงานทางโทรสาร หรือ E-mail ก็ได้

- ๑.๒.๖) ถ้าผู้ร้องพูดด้วยอารมณ์รุนแรงควรรับฟังให้จบก่อนแล้วจึงชี้แจงว่า ได้ประสานงานอย่างสุดความสามารถแล้วบอกเหตุผลว่า ทำไมเรื่องร้องเรียนจึงไม่ได้รับการดำเนินการตามที่ผู้ร้องต้องการ หรืออาจถามเพิ่มเติมว่า ผู้ร้องมีความเดือดร้อนด้านอื่นที่ประสงค์จะขอความช่วยเหลืออีกหรือไม่
- ๑.๓) เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ทางเว็บไซต์ www.damrongdham.moi.go.th
- ๑.๓.๑) ผู้ร้องแจ้งชื่อและที่อยู่ไม่ชัดเจน โดยร้องเรียนกล่าวหาผู้อื่น โดยปราศจากรายละเอียดและหลักฐานอ้างอิงหรือเป็นบัตรสนเท่ห์ ตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้งดดำเนินการเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ดังกล่าว
- ๑.๓.๒) ผู้ร้องแจ้งชื่อและที่อยู่ไม่ชัดเจนหรือเป็นบัตรสนเท่ห์ ตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ เป็นเรื่องเกี่ยวกับประโยชน์เพื่อส่วนรวม เช่น ขอดมн แจ้งเบาะแสการค้ายาเสพติด หรือแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ก็ให้พิจารณาส่งเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ดังกล่าว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบไว้เป็นข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณา
- ๑.๓.๓) ผู้ร้องแจ้งชื่อ ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ที่ชัดเจนแต่เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ เป็นการกล่าวหาผู้อื่น โดยปราศจากรายละเอียดไม่สามารถดำเนินการได้ก็ให้โทรศัพท์ติดต่อผู้ร้องเพื่อขอข้อมูลผู้ร้องหรือให้ผู้ร้องยืนยันเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ก่อนที่จะพิจารณาดำเนินการต่อไป
- ๑.๓.๔) ผู้ร้องร้องเรียน/ร้องทุกข์ ในเรื่องขอความเป็นธรรม ขอความช่วยเหลือเมื่อพิจารณาคำร้องแล้วเห็นว่าสามารถดำเนินการ ได้ให้ส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาขอทราบข้อเท็จจริงต่อไป
- ๑.๓.๕) เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ใดเป็นประเด็นที่ปรากฏข้อเท็จจริงในหนังสือพิมพ์หรือสื่อต่าง ๆ ก็สามารถนำมาตอบผู้ร้องได้โดยตรง โดยไม่ต้องส่งหน่วยงานพิจารณาดำเนินการอีกครั้ง
- ๑.๔) เรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ผ่าน Application ระบบ Android หรือ iOS
- ๑.๔.๑) ระบบจะมีการให้กรอกชื่อและเบอร์โทรอยู่แล้ว จึงทักทายและสอบถามปัญหาของผู้ร้องได้เลย
- ๑.๔.๒) ถ้าเป็นการขอคำปรึกษา ก็สามารถให้คำแนะนำผู้ร้องได้เลย
- ๑.๔.๓) ถ้าเป็นการร้องเรียน ก็อาจจะขอเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมและนำเรื่องเสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อทำการแก้ไขปัญหาให้ผู้ร้องต่อไป
- ๑.๔.๔) บางเรื่องร้องเรียนที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับกระทรวงมหาดไทยโดยตรงก็อาจแนะนำผู้ร้องในขั้นตอนการดำเนินการ เพื่อแก้ปัญหาของผู้ร้องต่อไป
- ๑.๕) เรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ที่มาด้วยตนเอง
- ๑.๕.๑) เมื่อมีผู้มาร้องเรียนจะต้องใช้เทคนิคการรับและเจรจาตามข้อ ๓.๒.๑
- ๑.๕.๒) การรับและส่งต่อเรื่องจะต้องพิจารณาเรื่อง และเมื่อมีการติดตามเรื่องจากผู้ร้องเจ้าหน้าที่จะต้องใช้เทคนิคตามข้อ ๓.๒.๒
- ๑.๕.๓) เจ้าหน้าที่จะต้องใช้เทคนิคตามข้อ ๓.๒.๓ เพื่อให้เรื่องร้องเรียนได้ข้อยุติ ก็จะดำเนินการแจ้งผู้ร้อง และนำเรียนผู้บังคับบัญชาต่อไป
- ๑.๖) คำแนะนำเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์แต่ละกรณี
- ๑.๖.๑) กรณีผู้ร้องระบุประเด็นปัญหาเพียงประเด็นเดียว แต่จากการวิเคราะห์สามารถช่วยเหลือผู้ร้องในด้านอื่น ๆ ให้แจ้งผู้ร้องทราบและส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณา

- ๑.๒.๖) ถ้าผู้ร้องพูดด้วยอารมณ์รุนแรงควรรับฟังให้จบก่อนแล้วจึงชี้แจงว่า ได้ประสานงานอย่างสุดความสามารถแล้วบอกเหตุผลว่า ทำไมเรื่องร้องเรียนจึงไม่ได้รับการดำเนินการตามที่ผู้ร้องต้องการ หรืออาจถามเพิ่มเติมว่า ผู้ร้องมีความเดือดร้อนด้านอื่นที่ประสงค์จะขอความช่วยเหลืออีกหรือไม่
- ๑.๓) เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ทางเว็บไซต์ www.damrongdham.moi.go.th
- ๑.๓.๑) ผู้ร้องแจ้งชื่อและที่อยู่ไม่ชัดเจน โดยร้องเรียนกล่าวหาผู้อื่น โดยปราศจากรายละเอียดและหลักฐานอ้างอิงหรือเป็นบัตรสนเท่ห์ ตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้งดดำเนินการเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ดังกล่าว
- ๑.๓.๒) ผู้ร้องแจ้งชื่อและที่อยู่ไม่ชัดเจนหรือเป็นบัตรสนเท่ห์ ตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ เป็นเรื่องเกี่ยวกับประโยชน์เพื่อส่วนรวม เช่น ขอดอนน แจงเบาะแสการค้ายาเสพติด หรือแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ก็ให้พิจารณาส่งเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ดังกล่าว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบไว้เป็นข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณา
- ๑.๓.๓) ผู้ร้องแจ้งชื่อ ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ที่ชัดเจนแต่เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ เป็นการกล่าวหาผู้อื่น โดยปราศจากรายละเอียดไม่สามารถดำเนินการได้ก็ให้โทรศัพท์ติดต่อผู้ร้องเพื่อขอข้อมูลผู้ร้องหรือให้ผู้ร้องยืนยันเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ก่อนที่จะพิจารณาดำเนินการต่อไป
- ๑.๓.๔) ผู้ร้องร้องเรียน/ร้องทุกข์ ในเรื่องขอความเป็นธรรม ขอความช่วยเหลือเมื่อพิจารณาคำร้องแล้วเห็นว่าสามารถดำเนินการ ได้ให้ส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาขอทราบข้อเท็จจริงต่อไป
- ๑.๓.๕) เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ใดเป็นประเด็นที่ปรากฏข้อเท็จจริงในหนังสือพิมพ์หรือสื่อต่าง ๆ ก็สามารถนำมาตอบผู้ร้องได้โดยตรง โดยไม่ต้องส่งหน่วยงานพิจารณาดำเนินการอีกครั้ง
- ๑.๔) เรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ผ่าน Application ระบบ Android หรือ iOS
- ๑.๔.๑) ระบบจะมีการให้กรอกชื่อและเบอร์โทรอยู่แล้ว จึงทักทายและสอบถามปัญหาของผู้ร้องได้เลย
- ๑.๔.๒) ถ้าเป็นการขอคำปรึกษา ก็สามารถให้คำแนะนำผู้ร้องได้เลย
- ๑.๔.๓) ถ้าเป็นการร้องเรียน ก็อาจจะขอเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมและนำเรื่องเสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อทำการแก้ไขปัญหาให้ผู้ร้องต่อไป
- ๑.๔.๔) บางเรื่องร้องเรียนที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับกระทรวงมหาดไทยโดยตรงก็อาจแนะนำผู้ร้องในขั้นตอนการดำเนินการ เพื่อแก้ปัญหาของผู้ร้องต่อไป
- ๑.๕) เรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ที่มาด้วยตนเอง
- ๑.๕.๑) เมื่อมีผู้มาร้องเรียนจะต้องใช้เทคนิคการรับและเจรจาตามข้อ ๓.๒.๑
- ๑.๕.๒) การรับและส่งต่อเรื่องจะต้องพิจารณาเรื่อง และเมื่อมีการติดตามเรื่องจากผู้ร้องเจ้าหน้าที่จะต้องใช้เทคนิคตามข้อ ๓.๒.๒
- ๑.๕.๓) เจ้าหน้าที่จะต้องใช้เทคนิคตามข้อ ๓.๒.๓ เพื่อให้เรื่องร้องเรียนได้ข้อยุติ ก็จะดำเนินการแจ้งผู้ร้อง และนำเรียนผู้บังคับบัญชาต่อไป
- ๑.๖) คำแนะนำเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์แต่ละกรณี
- ๑.๖.๑) กรณีผู้ร้องระบุประเด็นปัญหาเพียงประเด็นเดียว แต่จากการวิเคราะห์สามารถช่วยเหลือผู้ร้องในด้านอื่น ๆ ให้แจ้งผู้ร้องทราบและส่งเรื่องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณา

- (๑) การขอขบประมาณ ขอความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ เช่น ที่ดินทำกิน ที่อยู่อาศัย หรือ การขอสัญชาติ เป็นต้น
 - (๒) ร้องเรียน/ร้องทุกข์ หน่วยงานภาครัฐ หรือภาคเอกชน กรณีต้องดำเนินงานแล้วมีผลกระทบต่อบุคคล/ประชาชนให้ได้รับความเดือดร้อนถึงขั้นต้องร้องเรียนขอความเป็นธรรม
 - (๓) ร้องเรียน/ร้องทุกข์ พฤติกรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ประพฤติตนไม่เหมาะสม
 - (๔) ปัญหาหนี้อระบบ
- ๓.๒.๓) เรื่องที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย เป็นเรื่องที่ต้องใช้การวิเคราะห์ แต่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อกฎหมาย ได้แก่ การได้รับความเดือดร้อนจาก
- (๑) การทำนิติกรรม/สัญญา/ข้อตกลง
 - (๒) การกู้ยืม/ถูกหลอกหลวง/ข่มเหงรังแก
- ๓.๒.๔) เรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้อกฎหมายต้องใช้เวลาในการดำเนินการและต้องลงตรวจพื้นที่หาข้อมูลข้อเท็จจริงในพื้นที่ประกอบการพิจารณา มีลักษณะเดียวกับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้อกฎหมาย แต่มีขั้นตอนวิธีและใช้เวลาในการดำเนินการมากกว่าต้องใช้หลักกฎหมายในการพิจารณา ได้แก่
- (๑) ข้อพิพาทต่าง ๆ
 - (๒) การขอคำปรึกษาเกี่ยวกับข้อกฎหมาย
 - (๓) การขอกรรมสิทธิ์/ลิขสิทธิ์

การพิจารณาเรื่องว่าเป็นประเภทใด มองในภาพรวมถึงขั้นความเร็วความลับและสาระแล้ว จะต้องพิจารณาถึงตัวเจ้าหน้าที่จะมอบให้ดำเนินการด้วย โดยเฉพาะเรื่องร้องเรียน ที่เกี่ยวข้องกับความละเอียดอ่อนในส่วนลึกในใจของผู้ร้อง เช่น กรณีประสบปัญหาชี้ชะตาความเป็นอยู่และความอยู่รอด โดยมีเวลาเร่งด่วนกำหนดบังคับความรู้สึกรู้สึกที่ต้องการความเข้าใจ ความห่วงใย ความเอื้ออาทรและให้ความช่วยเหลือโดยเร็ว ซึ่งพิจารณาวิเคราะห์ได้จาก สาระในหนังสือของผู้ร้อง ผู้รายงานต้องวิเคราะห์ว่า เจ้าหน้าที่คนใดมีความเหมาะสมที่จะดำเนินการในเรื่องประเภทนี้มากที่สุด เมื่อประสานผู้ร้องแล้วผู้ร้องรู้สึกสบายใจยินดี ร่วมมือในการให้ข้อมูลและดำเนินการต่าง ๆ ตามที่เจ้าหน้าที่ร้องขอโดยไม่ให้เกิดผลกระทบทางจิตใจและกระทำในสิ่งที่ตั้งใจ แฝงไว้ในสาระหนังสือร้องเรียน อาทิ จะฆ่าตัวตายหรือร้องเรียนกล่าวโทษเจ้าหน้าที่ในภายหลัง

๓.๒ งานเรื่องร้องทุกข์จากผู้บริโภคจังหวัดสมุทรสาคร

๓.๒.๑ ขั้นตอนการดำเนินงานเรื่องร้องทุกข์จากผู้บริโภคจังหวัดสมุทรสาครรายละเอียดตามภาพที่ ๓.๒

ภาพที่ ๓.๒ : ขั้นตอนการดำเนินงานเรื่องร้องทุกข์จากผู้บริโภคจังหวัดสมุทรสาคร

*การดำเนินการอาจใช้เวลาขอเอกสารจากหน่วยงานอื่น ควรแจ้งให้ผู้บริโภคทราบความคืบหน้าทุก ๆ ๓ เดือน

คคจ. หมายถึง คณะอนุกรรมการไกล่เกลี่ยเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคประจำจังหวัด

คคอ. หมายถึง คณะอนุกรรมการไกล่เกลี่ยเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภคประจำอำเภอ

คปอ. หมายถึง คณะอนุกรรมการผู้มีอำนาจเปรียบเทียบความผิดที่เกิดขึ้นในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร เฉพาะที่เกิดขึ้นในจังหวัดนั้น ๆ

คคจ. หมายถึง คณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัด

คคป. หมายถึง คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

สคป. หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

๒) การดำเนินคดีแทนผู้บริโภคในส่วนภูมิภาค

เนื่องจากการพิจารณาว่า กรณีการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคกรณีใดสมควรดำเนินคดีให้แก่ผู้ถูกละเมิดสิทธิเป็นอำนาจของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น ในส่วนของการดำเนินการของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัด จึงสามารถดำเนินการได้ดังนี้

เมื่อมีกรณีร้องเรียนจากผู้บริโภคว่ามีการกระทำที่อาจเป็นการละเมิดสิทธิของผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ เกิดขึ้น คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัดมีหน้าที่ ตรวจสอบข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เพื่อทราบถึงพฤติการณ์ และผู้ต้องสงสัยว่าจะเป็นผู้กระทำการ อันเป็นการละเมิดสิทธินั้น และเมื่อได้ข้อเท็จจริงและเอกสารหลักฐานที่ต้องการแล้ว คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัด จึงสรุปสำนวนพร้อมทั้งเสนอความเห็นเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวไปเพื่อส่งเรื่องไปยัง สำนักประสานและส่งเสริมฯ (สคป. ภาคในเขตพื้นที่) พิจารณาตรวจสอบและเสนอคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค พิจารณาดำเนินคดีให้แก่ผู้บริโภคที่ถูกละเมิดสิทธินั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์แห่งมาตรา ๓๙

โดยจะดำเนินการดังกล่าวจะต้องผ่านการตรวจสอบข้อเท็จจริงในสำนวน และขั้นตอน การดำเนินการต่าง ๆ มาแล้ว ดังนี้

(๑) ผู้ร้องเรียนยื่นเอกสารร้องเรียนที่สำนักงานจังหวัด ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร ศาลาว่าการ เมืองพัทยา สำนักงานเทศบาล และสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล โดยแนบเอกสาร ดังนี้

- (๑.๑) บันทึกคำร้องเรียนโดยกรอกรายละเอียดให้ครบถ้วน
 - (๑.๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน
 - (๑.๓) กรณีที่เป็นนิติบุคคลต้องแนบสำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลด้วย
 - (๑.๔) สำเนาเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าผู้บริโภคถูกละเมิดสิทธิเช่น สัญญา ใบเสร็จรับเงิน เอกสารการโฆษณา
 - (๑.๕) เอกสารอื่น ๆ (ถ้ามี) เช่น หนังสือตอบโต้ระหว่างผู้บริโภคกับผู้ประกอบธุรกิจ หนังสือ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
- (๒) เจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงและเอกสารหลักฐานของผู้ร้องเรียนในเบื้องต้น และตรวจสอบ ว่าผู้ร้องเรียนมีสิทธิตามกฎหมายและเป็นผู้บริโภคหรือไม่
- (๓) หากกรณีเป็นการละเมิดสิทธิผู้บริโภคให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการมีหนังสือให้ผู้ประกอบธุรกิจ ชี้แจงข้อเท็จจริงภายในเวลาที่กำหนด และมีหนังสือแจ้งให้ผู้บริโภคทราบ (ในกรณีที่มีหน่วยงานอื่น รับผิดชอบตามกฎหมายเฉพาะให้เจ้าหน้าที่ส่งเรื่องให้หน่วยงานนั้น ๆ พิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป)
- (๔) ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจไม่ดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนด เจ้าหน้าที่จะมีหนังสือเรียก ผู้ประกอบธุรกิจและมีหนังสือเชิญผู้บริโภค เพื่อขอทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมและเจรจาไกล่เกลี่ย โดยกำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการเจรจาไกล่เกลี่ยด้วย
- (๕) ในการเจรจาไกล่เกลี่ย คู่กรณีทั้งสองฝ่ายจะมาพบพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่กำหนดนัด หากผู้ประกอบธุรกิจไม่มาพบพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกำหนดโดยมิได้แจ้งเหตุขัดข้องให้ทราบ ล่วงหน้า ผู้ประกอบธุรกิจจะมีความผิดมาตรา ๔๕ และต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

(๖) ในการเจรจาไกล่เกลี่ย หากคู่กรณีทั้งสองฝ่ายสามารถตกลงกันได้ให้เจ้าหน้าที่บันทึกถ้อยคำไว้เป็นหลักฐาน และอ่านให้คู่กรณีทั้งสองฝ่ายเข้าใจตรงกัน และลงลายมือชื่อคู่กรณีทั้งสองฝ่ายไว้ในบันทึกดังกล่าว โดยมีเจ้าหน้าที่และพยานลงชื่อไว้ด้วยและยุติเรื่อง

(๗) ในการเจรจาไกล่เกลี่ยหากคู่กรณีทั้งสองฝ่ายไม่สามารถตกลงกันได้ให้เจ้าหน้าที่บันทึกถ้อยคำไว้เป็นหลักฐาน กรณีดังกล่าวผู้บริโภครู้สึกถูกละเมิดสิทธิสามารถดำเนินคดีต่อศาลได้โดยมีช่องทาง ดังนี้

(๗.๑) ผู้บริโภคสามารถดำเนินคดีด้วยตนเองเป็นคดีผู้บริโภคได้

(๗.๒) ผู้บริโภคสามารถร้องขอให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคดำเนินคดีแทนผู้บริโภคได้

(๗.๓) ผู้บริโภคสามารถร้องขอให้สมาคมหรือมูลนิธิที่คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภครับรองดำเนินคดีแทนผู้บริโภคได้

(๘) เมื่อผู้บริโภคร้องขอให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคดำเนินคดีแทน เจ้าหน้าที่จะต้องสรุปผลการดำเนินการและรวบรวมเอกสารพร้อมหลักฐานทั้งหมดที่เกี่ยวข้องในคดีเสนอต่อคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัด คณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำกรุงเทพมหานคร คณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรีแล้วแต่กรณี พิจารณาให้ความเห็น

(๙) เมื่อคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัด คณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำกรุงเทพมหานคร คณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี แล้วแต่กรณี มีความเห็นว่าเป็นกรณีผู้บริโภคถูกละเมิดสิทธิ และการดำเนินคดีจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคเป็นส่วนรวมจะมีมติให้รวบรวมเอกสารทั้งหมดส่งต่อ สคบ. ภาค เพื่อนำเสนอคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคพิจารณาต่อไป

(๑๐) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคภาค จะนำเรื่องเสนอคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคพิจารณาใช้อำนาจตามมาตรา ๓๙

(๑๑) คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคพิจารณาแล้วมีมติให้ดำเนินคดีแทนผู้บริโภค ซึ่งการดำเนินคดีจะมอบหมายให้เจ้าหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภคดำเนินการต่อไป

(๑๒) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจะแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำจังหวัด คณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำกรุงเทพมหานคร คณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประจำเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรีและผู้บริโภคที่ร้องขอรับทราบ

๓) แนวทางในการรวบรวมเอกสารหลักฐานประกอบการดำเนินคดี

(๑) รวบรวมข้อเท็จจริงและเอกสารที่เกี่ยวข้องจากผู้บริโภค เนื้อหาในคำร้องเรียนตลอดจนคำขอท้ายคำร้องเรียน เอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สัญญา ใบเสร็จรับเงิน เอกสารโฆษณา ฯลฯ

(๒) รวบรวมข้อเท็จจริงและเอกสารที่เกี่ยวข้องจากผู้ประกอบธุรกิจ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกอบธุรกิจตลอดจนพฤติกรรมของผู้ประกอบธุรกิจ ทรัพย์สินที่ซื้อขาย สินค้า การให้บริการอื่นๆ เช่น ทรัพย์สินติดจำนอง ผู้ประกอบธุรกิจถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือถูกศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย

(๓) รวบรวมข้อเท็จจริงและเอกสารที่เกี่ยวข้องจากเจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐบันทึกผลการเจรจาระหว่างผู้บริโภคกับผู้ประกอบธุรกิจ เอกสารราชการ เช่น คำขออนุญาตจัดสรร คำขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร

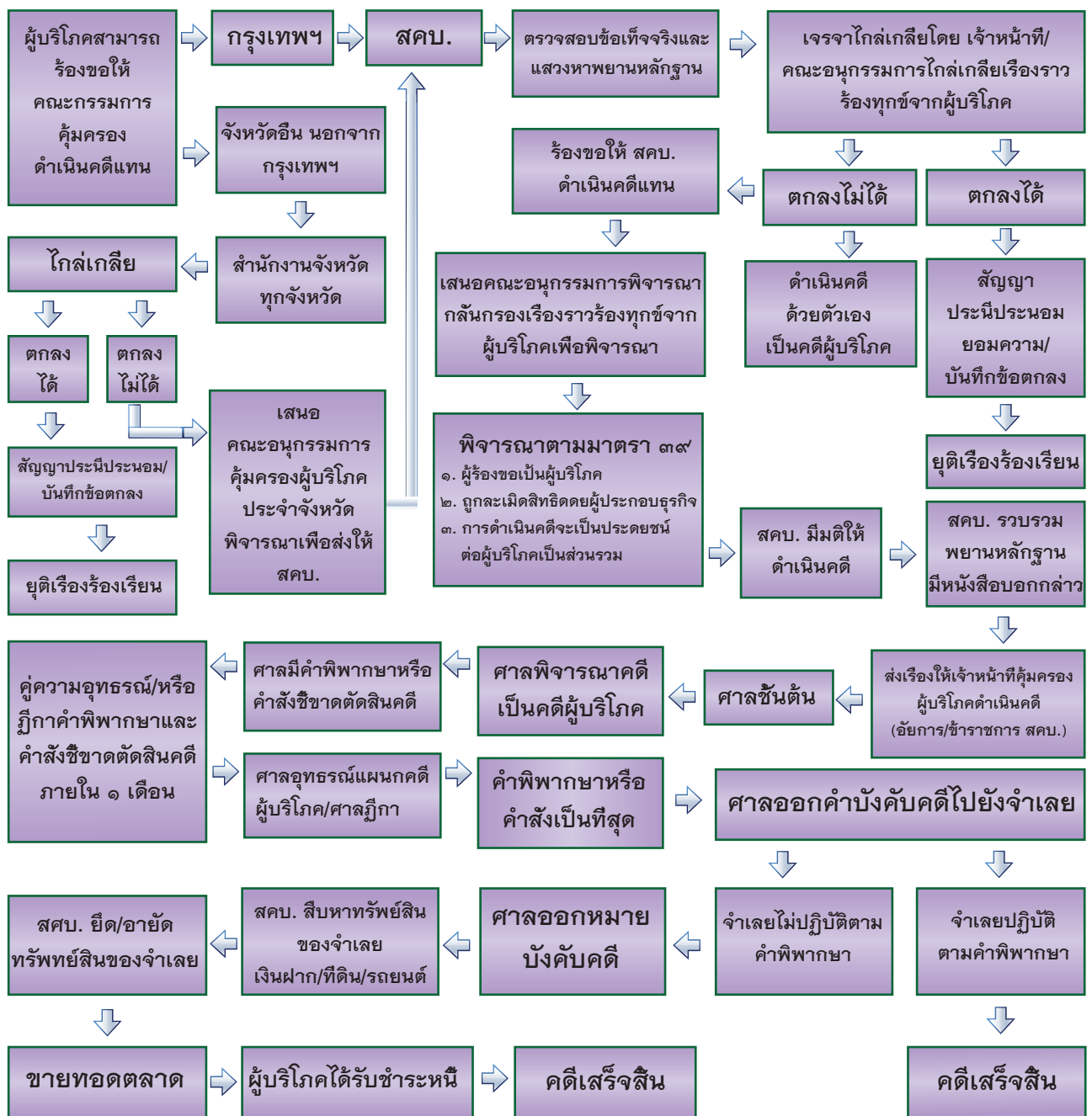

ใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน ใบอนุญาตปลูกสร้างอาคาร เอกสารแสดงแผนผังโครงการ เอกสารการจดทะเบียนอาคารชุด ข้อบังคับนิติบุคคล อาคารชุด ฯลฯ สัญญามาตราฐาน ได้แก่ มาตรฐานสัญญาจะซื้อ จะขายที่ดินจัดสรรตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรฐานข้อสัญญาตามประกาศคณะกรรมการ ว่าด้วยสัญญา เรื่อง กำหนดให้สัญญาจะซื้อจะขายห้องชุด เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้น

๔) ขั้นตอนการร้องขอให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคดำเนินคดีแทน

รายละเอียดตามภาพที่ ๓.๓

ภาพที่ ๓.๓ : ขั้นตอนการร้องขอให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคดำเนินคดีแทน

หมายเหตุ

คคป. - คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

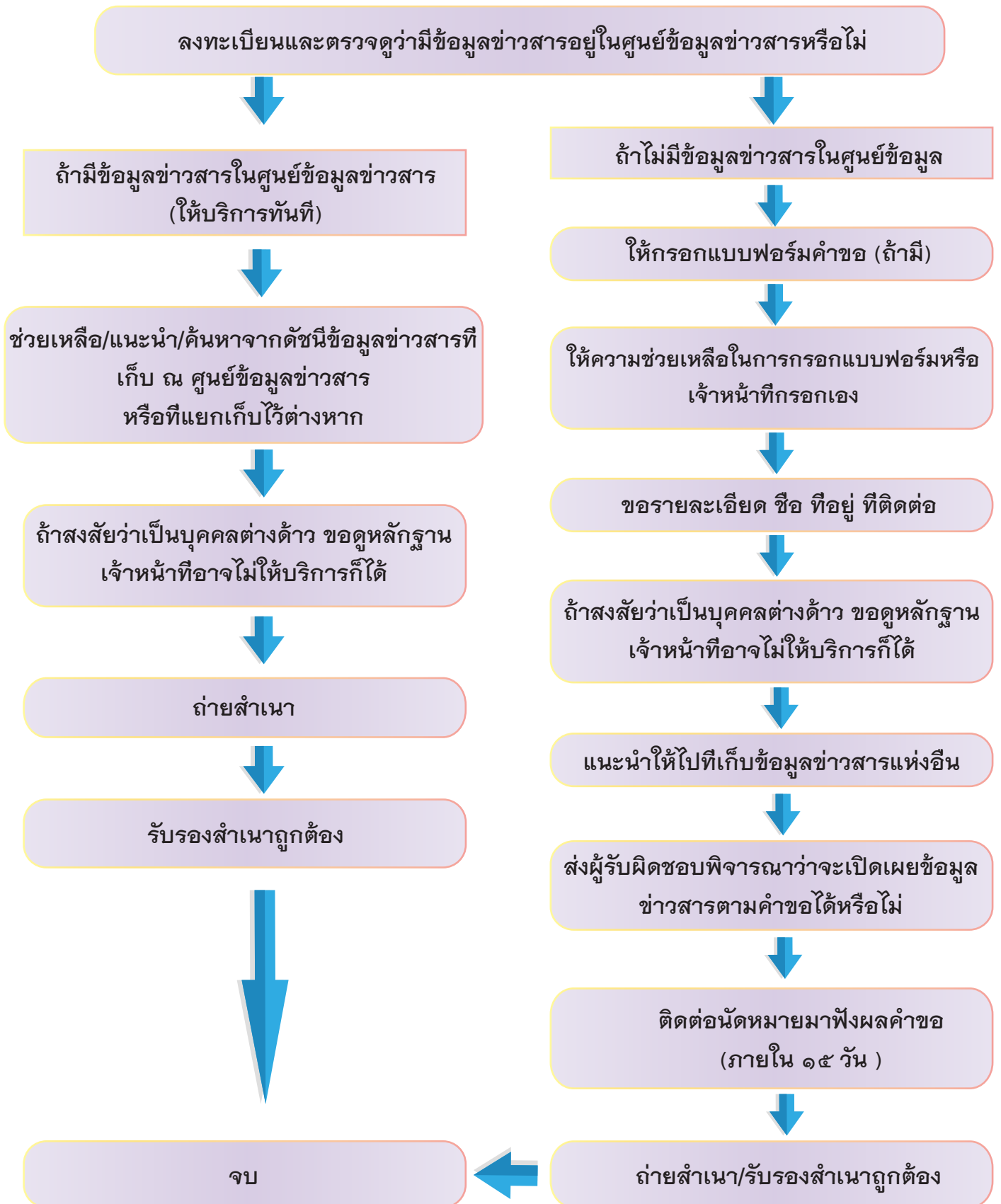
สคบ. - สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

๓.๓ งานให้บริการข้อมูลข่าวสารของจังหวัดสมุทรสาคร

๓.๓.๑ ขั้นตอนการให้บริการข้อมูลข่าวสารของจังหวัดสมุทรสาคร

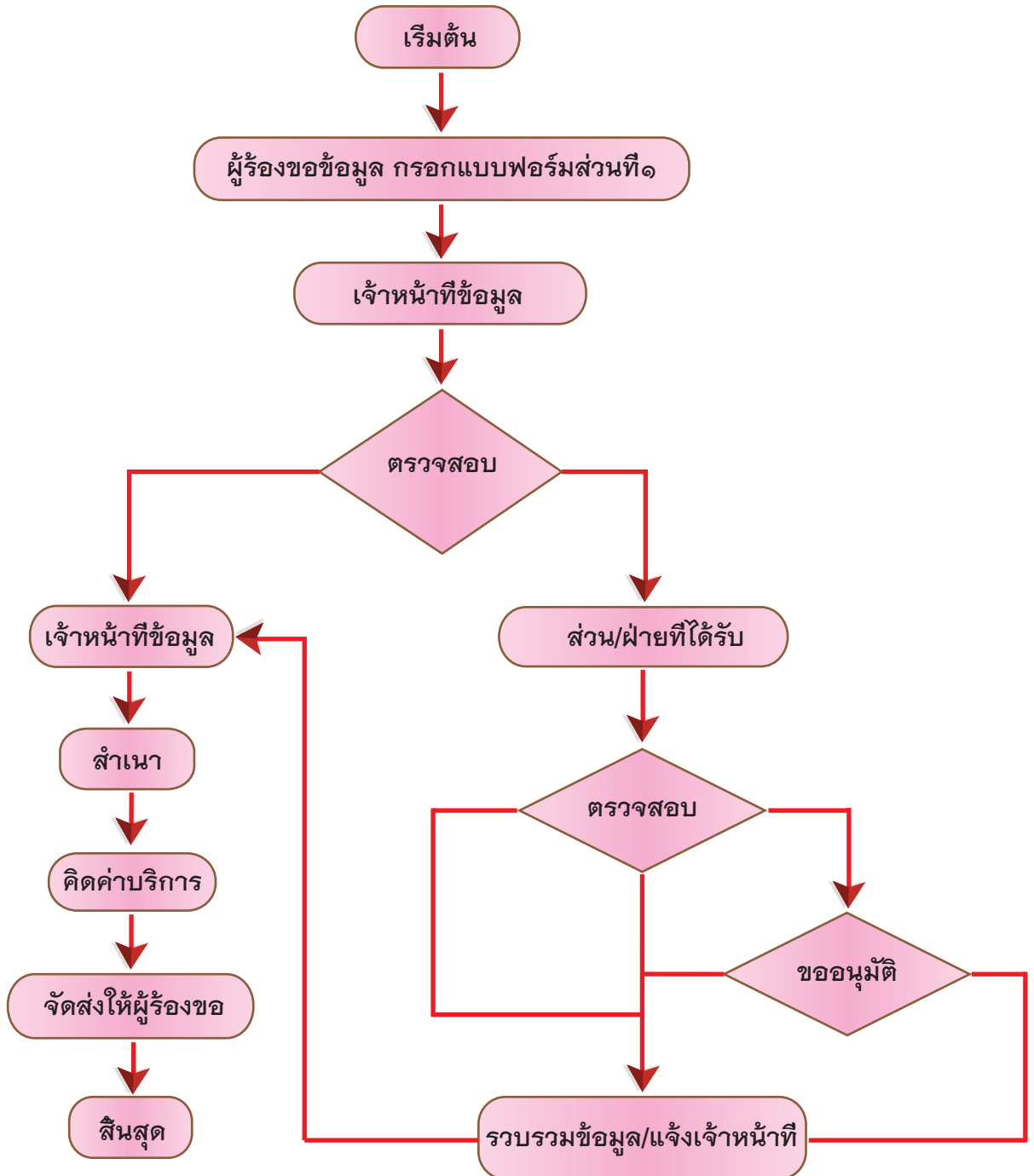
๑) ขั้นตอนการให้บริการข้อมูลข่าวสารของจังหวัดสมุทรสาคร รายละเอียดตามภาพที่ ๓.๔

ภาพที่ ๓.๔ : ขั้นตอนการให้บริการข้อมูลข่าวสารของจังหวัดสมุทรสาคร

๒) ขั้นตอนการให้บริการข้อมูลข่าวสาร ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของจังหวัดสมุทรสาคร
รายละเอียดตามภาพที่ ๓.๕

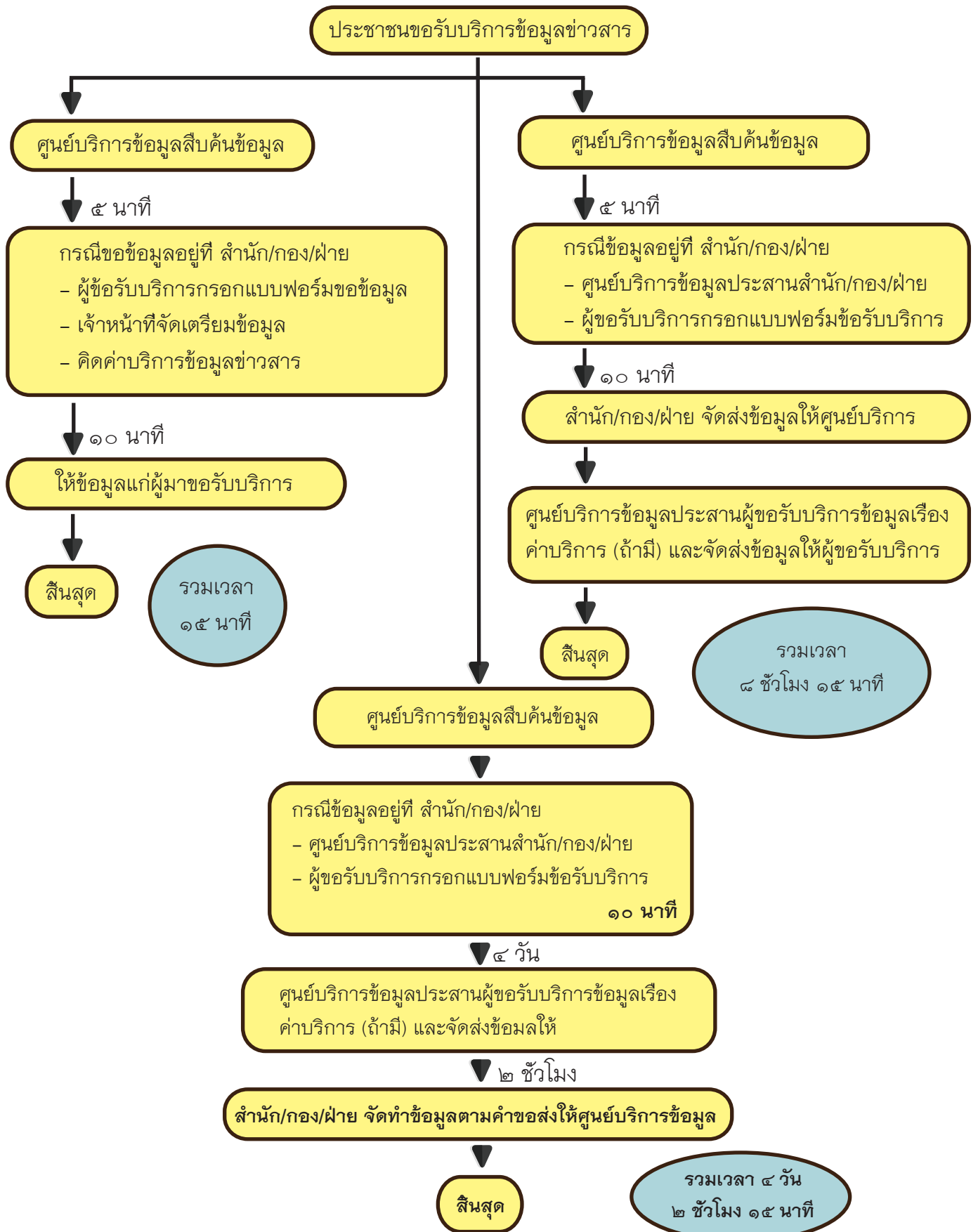
ภาพที่ ๓.๕ : ขั้นตอนการให้บริการข้อมูลข่าวสาร ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของจังหวัดสมุทรสาคร

ระยะเวลาในการให้บริการ

๑. กรณีข้อมูลอยู่ที่ศูนย์บริการข้อมูล ใช้เวลาไม่เกิน ๑๕ นาที
๒. กรณีข้อมูลอยู่ที่สำนัก/กอง/ฝ่าย ใช้เวลาไม่เกิน ๑ วัน
๓. กรณีข้อมูลจัดทำขึ้นใหม่ ใช้เวลาไม่เกิน ๕ วัน

๓) ขั้นตอนการให้บริการข้อมูลของจังหวัดสมุทรสาคร รายละเอียดตามภาพที่ ๓.๖
 ภาพที่ ๓.๖ : ขั้นตอนการให้บริการข้อมูลของจังหวัดสมุทรสาคร

๓.๔ เทคนิคในการดำเนินงานเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์^{๓๕}

๓.๔.๑ เทคนิคการรับและเจรจากับผู้ร้องรายบุคคลและแบบกลุ่ม

๑) ผู้ร้องรายบุคคล แบ่งออกเป็น ๖ ประเภท ดังนี้

๑.๑) ผู้ร้องที่มีลักษณะนักวิชาการเป็นบุคคลที่ชอบแสดงความคิดเห็นมีเหตุผล กล้าแสดงออก และต้องการแนวร่วมเจ้าหน้าที่ที่รับผู้ร้องประเภทนี้ จะต้องยินดีและตั้งใจที่จะรับข้อคิดเห็น ซึ่งอาจต้องใช้เวลาในการรับฟังและที่พบปะอยู่ผู้ร้องจะให้แสดงความคิดเห็นร่วม ซึ่งเจ้าหน้าที่จะต้องไม่แสดงความคิดเห็นไปในทางเข้าข้าง แต่ใช้เป็นลักษณะชมเชยกยกย่องว่า เรื่องดังกล่าวเป็นสิ่งที่เราไม่เคยได้รับรู้เลย เป็นสิ่งที่มีเหตุผล และจะส่งไปให้หน่วยงานพิจารณาต่อไป

๑.๒) ผู้ร้องที่มีลักษณะชาวบ้าน เป็นบุคคลที่เข้าใจง่ายและปัญหาส่วนใหญ่ก็จะเป็น ปัญหาหนี้สิน ที่ดิน อิทธิพล ผู้ร้องจะเข้ามาแจ้งพุดคุยกับเจ้าหน้าที่พร้อมทั้งจะมีอาการเกรงกลัวกับผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ ซึ่งบางครั้งจะต้องมีการประสานไปยังหน่วยงานเบื้องต้นโดยใช้โทรศัพท์ สอบถามถึงรายละเอียดและสุดท้ายก็ให้ทำ เป็นหนังสือแต่ถ้าหากผู้ร้องเขียนหนังสือไม่ได้เจ้าหน้าที่จะเป็นผู้เขียนให้ แต่ที่สำคัญต้องอธิบายให้ผู้ร้องทราบถึง ความสามารถและอำนาจที่ถูกกำหนดไว้ว่าทำได้มากน้อยแค่ไหน อย่างน้อยเจ้าหน้าที่อาจจะช่วยเขาไม่ได้เลย แต่ก็ได้ดำเนินการไปบ้าง ซึ่งดีกว่าผู้ร้องมาพบเจ้าหน้าที่แล้วเพียงแต่ทำหนังสือแล้วให้กลับบ้าน ซึ่งต้องคำนึงถึงจิตใจ ของราษฎร เพราะบางรายเดินทางมาเป็นร้อยกิโลเมตรเพื่อจะมาร้องเรียน/ร้องทุกข์

๑.๓) ผู้ร้องที่มีลักษณะอารมณ์ร้อน เป็นบุคคลที่เก็บกดมาจากที่อื่น หรือมาจากจุด ที่มีปัญหาเกิดขึ้นและหาที่ระบายอารมณ์ ลักษณะนี้เจ้าหน้าที่ต้องพยายามที่จะเตือนตัวเองว่าตนเองมีอาชีพ เป็นข้าราชการ ต้องมีสมาธิ มีสติในบางลักษณะของผู้ร้องหากมีอาการ โดยพูดไม่เข้าใจต้องใช้ความนุ่มนวล พยายามอดทน และตีสอนให้ได้ แม้กระทั่งบางครั้งผู้ร้องก็ทราบดีว่า เจ้าหน้าที่ต้องการให้เขาสงบสติอารมณ์ เจ้าหน้าที่ก็ต้องยอมรับว่า มีความต้องการให้เขาสงบสติอารมณ์จริง ๆ แต่ต้องเจรจาและถ้าหากผู้ร้องไม่เข้าใจจริง ๆ จะต้องบอกให้ทราบว่าจะเชิญ เจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (อส.) นำตัวออกไป หากไม่มีเจตนาที่จะคุย คงต้องสอบถามว่าผู้ร้องไม่ยินดีจะร้องทุกข์ก็คงต้องดำเนินการตามเจตนารมณ์ของผู้ร้องเป็นหลัก

๑.๔) ผู้ร้องที่มีลักษณะนุ่มนวล เป็นบุคคลที่มีลักษณะไม่ยอมเข้าใจหัวคือ ลักษณะนี้เป็นลักษณะที่สร้างปัญหาให้กับเจ้าหน้าที่มาก เพราะตอนแรกเข้ามาจะมีอารมณ์สงบไม่มีปฏิกิริยา แต่เมื่อเข้ามาพบ ก็จะแสดงเจตนาและความต้องการของตัวเอง ในการถูกรังแกและจะไม่ยอมที่จะถูกรังแกโดยเด็ดขาด

๑.๕) ผู้ร้องที่มีลักษณะจิตไม่ปกติเป็นบุคคลที่มีลักษณะนี้ เมื่อผู้ร้องเดินทางมา ร้องเรียนที่ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครต้องทำความเข้าใจว่า ผู้ร้องมีความต้องการอะไร ซึ่งคงจะต้อง คล้อยตามไปก่อน พยายามให้ผู้ร้องมีการผ่อนคลายอารมณ์ให้ดีขึ้น บางครั้งไม่จำเป็นต้องทำคำร้องเป็นหนังสือ แต่อาจจะต้องประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อบรรเทาภาระการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทันที

๑.๖) ผู้ร้องที่มีลักษณะป่วยเป็นโรคติดต่อ เป็นบุคคลที่เจ้าหน้าที่จะแสดงความรังเกียจหรือไม่พอใจไม่ได้ ต้องคำนึงเสมอว่าเป็นหน้าที่และอาชีพของข้าราชการทุกคน บางครั้งผู้ร้อง

^{๓๕} ศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย, คู่มือการดำเนินการแก้ไขปัญหาการร้องทุกข์/ร้องเรียน, (ม.ป.ท.,ม.ป.พ., ๒๕๕๔), ๑๐ - ๑๕.

อาจแสดงความคุ้นเคยหรือต้องการความสนใจ อาจจะมีการสัมผัสเนื้อตัวก็ให้คำนึงถึงหน้าที่ แต่อย่างไรก็ตาม ก็ต้องคำนึงถึงประเภทของโรคด้วย เพราะชีวิตใคร ใครก็เป็นห่วง เช่น กรณีผู้ป่วยเป็นโรคเรื้อน เป็นต้น

๒) ผู้ร้องแบบกลุ่ม

มีลักษณะผู้ร้องตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไป ซึ่งมีวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่ คือ ต้องการพบผู้บังคับบัญชา ระดับสูง เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเจ้าหน้าที่ต้องอธิบายให้ทราบว่า มีหน่วยงานที่รับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ โดยตรง ซึ่งเป็นเสมือนตัวแทนของผู้ว่าราชการจังหวัด ดังนั้น จึงให้ยื่นหนังสือร้องเรียน/ร้องทุกข์ ไว้กับเจ้าหน้าที่ได้เลย แต่ถ้าหากกลุ่มได้ประสานกับทางเจ้าหน้าที่ระดับสูงไว้ก่อน ก็คงต้องรีบประสานเพื่อแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบและรับคำสั่งที่จะดำเนินการต่อไป

๓.๔.๒ เทคนิคการประสานงานกับผู้ร้อง

๑) คุณสมบัติของผู้เจรจา

- ๑.๑) ควรเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในเรื่องต่าง ๆ เช่น กฎหมายทั่วไป นโยบายของรัฐบาล และ ได้ติดตามข้อมูลข่าวสารอยู่เสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน ซึ่ง จะเป็นประโยชน์กับการดำเนินงานร้องเรียน เช่น โครงการต่าง ๆ ของรัฐบาลที่มี วัตถุประสงค์ในการช่วยเหลือประชาชน
- ๑.๒) มีมนุษยสัมพันธ์ ยิ้มแย้มแจ่มใส สร้างความเป็นกันเอง และแสดงออกให้ผู้ร้องเห็นว่า เจ้าหน้าที่เป็นพวกเดียวกันกับผู้ร้อง
- ๑.๓) มีความจริงใจในการให้บริการด้วยหัวใจ สร้างความรู้สึกว่า ผู้ร้องเป็นญาติมิตรของ เจ้าหน้าที่เอง
- ๑.๔) มีความเห็นอกเห็นใจผู้ร้อง เห็นว่าปัญหาของผู้ร้องเป็นเสมือนปัญหาของตนเองและ คิดว่าหากเจ้าหน้าที่ต้องประสบปัญหาเช่นเดียวกับผู้ร้อง เจ้าหน้าที่ก็ต้องขอ ความช่วยเหลือเหมือนกันกับผู้ร้อง
- ๑.๕) สำนึก และตระหนักถึงหน้าที่ว่า เราปฏิบัติงานในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้ร้อง จึงต้องมีความอดทน อดกลั้น ระมัดระวังในการเจรจากับผู้ร้อง ประกอบกับเจ้าหน้าที่ ที่เป็นที่พึ่ง เป็นความหวังของผู้ร้อง และสมัครใจมาทำหน้าที่นี้เอง ไม่มีผู้ใดบังคับเจ้าหน้าที่
- ๑.๖) ควรมีเจ้าหน้าที่ที่สามารถพูดภาษาท้องถิ่นได้ทุกภูมิภาค เช่น ภาษาอีสาน ภาคเหนือ ภาคใต้ เพื่อความสะดวกในการสื่อสารกับผู้ร้องและทำให้ผู้ร้องรู้สึกอบอุ่น เนื่องจาก ได้พบปะพูดคุยกับคนบ้านเดียวกัน ไม่รู้สึกอึดอัดหรือหวาดระแวง และควรมีผู้ที่ สามารถสื่อสารภาษาสากล ไว้เจรจากับผู้ร้องที่เป็นชาวต่างชาติ

๒) เทคนิคในการเจรจา

๒.๑) กรณีผู้ร้องทั่วไป

- ๒.๑.๑) กรณีที่เป็นผู้ร้องรายเดิม ก่อนการเจรจาให้ศึกษาข้อมูลลักษณะนิสัยของผู้ร้อง เพื่อใช้วิธีการที่เหมาะสมในการเจรจากับผู้ร้อง เช่น ผู้ร้องมีอาการรุนแรงก็พยายามชวนพูดคุยเรื่องอื่น ๆ ก่อน จนกระทั่งผู้ร้องรู้สึกผ่อนคลายหรืออารมณ์ดีขึ้น จึงเจรจาประเด็นข้อร้องเรียน รวมทั้งศึกษาเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ ของผู้ร้องก่อนว่า อยู่ระหว่างขั้นตอนใด หากยังไม่มีข้อยุติให้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางโทรศัพท์ในเบื้องต้นเพื่อติดตามความคืบหน้า และนำผลไปแจ้งผู้ร้องเพื่อบรรเทาสถานการณ์ความตึงเครียด และเป็น การแสดงให้ผู้ร้องเห็นว่า เรามีความเอาใจใส่ในเรื่องของผู้ร้องเป็นอย่างดี
- ๒.๑.๒) จัดเจ้าหน้าที่ที่เหมาะสมในการเจรจากับผู้ร้อง เช่น หากผู้ร้องพูดภาษาท้องถิ่นใด ก็ควรจัดเจ้าหน้าที่ที่สามารถพูดภาษาถิ่นนั้นเป็นผู้ร่วมเจรจา เพื่อความสะดวก

เพื่อสร้างความอบอุ่น เป็นกันเอง หากผู้ร้องเรียน/ร้องทุกข์ เรื่องกฎหมายควรมอบให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้านกฎหมายเป็นผู้ร่วมเจรจา หากผู้ร้องมีอารมณ์รุนแรงก้าวร้าว หรือไม่ยอมรับฟังเหตุผล ควรมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการเจรจากับผู้ร้องและมีความใจเย็นเข้าร่วมเจรจากับผู้ร้อง

๒.๒.๓) สอบถาม และวิเคราะห์ว่า ผู้ร้องต้องการขอความช่วยเหลือเรื่องใดอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการให้ได้หรือไม่ หากไม่สามารถดำเนินการให้ได้ควรพยายามหาทางช่วยเหลือผู้ร้องอย่างเต็มที่แล้วและสอบถามเพิ่มเติมว่า ต้องการให้หน่วยงานช่วยเหลือเรื่องอื่น ๆ หรือไม่

๒.๒.๔) ไม่ควรให้ความหวังกับผู้ร้องในเรื่องที่ไม่สามารถดำเนินการให้ได้หรืออยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน แต่ควรพูดให้กำลังใจและแนะนำว่ายังมีทางออกหรือทางแก้ไขปัญหาคือ ขอให้ผู้ร้องอย่าท้อแท้หรือสิ้นหวัง

๒.๒) กรณีผู้ร้องที่มีปัญหา เช่น นิสัยก้าวร้าว อารมณ์รุนแรง ไม่รับฟังคำชี้แจง สภาพจิตไม่ปกติ

ควรดำเนินการ ดังนี้

๒.๒.๑) เจ้าหน้าที่ผู้เจรจากับผู้ร้องต้องมีความอดทนอดกลั้นรับฟัง ใจเย็น และควรขอให้เพื่อนร่วมงานเข้ามาร่วมเจรจาดูด้วยเพื่อช่วยกันเกลี้ยกล่อมผู้ร้อง

๒.๒.๒) สังเกตบุคลิกลักษณะของผู้ร้อง เพื่อคัดเลือกระดับของผู้เจรจากับจัดหาผู้เจรจาที่เหมาะสม เช่น ผู้ร้องมีอารมณ์รุนแรง ก้าวร้าว หรือไม่ยอมรับฟังเหตุผล ควรมอบหมายเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ในการเจรจากับผู้ร้องและใจเย็นเข้าร่วมเจรจากับผู้ร้อง

๒.๒.๓) ปล่อยให้ผู้ร้องได้ระบายอารมณ์ เมื่อระบายแล้วยังไม่ลดความตึงเครียด บางกรณีอาจต้องประวิงเวลา เช่น การนำเครื่องดื่ม น้ำชา กาแฟ มาให้ผู้ร้องดื่มเพื่อให้ผู้ร้องได้ผ่อนคลายลง หรืออาจชวนพูดคุยเรื่องอื่น ๆ เพื่อเบี่ยงเบนความสนใจและเพื่อประมวลข้อมูลในส่วนของผู้ร้องกับเพื่อให้มีความเป็นกันเองมากขึ้น

๒.๒.๔) พยายามเข้าถึงจิตใจของผู้ร้องว่า กำลังได้รับความเดือดร้อนจึงมีความเครียดและควรพูดคุยอย่างเป็นกันเอง อย่าให้มีช่องว่างระหว่างผู้ร้องกับเจ้าหน้าที่

๒.๒.๕) ช่วยกันเจรจาเป็นทีมเพื่อร่วมกันชี้แจง เกลี้ยกล่อมให้นิ่มนวลผู้ร้อง เนื่องจากบางครั้งหากมีเจ้าหน้าที่เพียงคนเดียวอาจไม่สามารถเกลี้ยกล่อมผู้ร้องได้

๒.๒.๖) กรณีที่ผู้ร้องมีสภาพจิตไม่ปกติหรืออารมณ์แปรปรวนรุนแรงอาจโทรศัพท์คุยกับครอบครัวของผู้ร้องเพื่อสอบถามข้อมูลของผู้ร้อง หรือคำขอปรึกษา หรือเพื่อให้ครอบครัวของผู้ร้องช่วยเจรจากับผู้ร้องโดยตรง หรือประสานนักจิตวิทยาามาช่วยเจรจา

๒.๒.๗) หากไม่สามารถช่วยเหลือแก้ไขตามความประสงค์ของผู้ร้องได้ ไม่ควรแนะนำให้ผู้ร้องเปลี่ยนไปร้องเรียนในประเด็นอื่น ซึ่งก็มีแนวโน้มที่ไม่สามารถจะช่วยเหลือได้เช่นกัน เพราะจะเป็นการสร้างความหวังให้กับผู้ร้อง ซึ่งหากไม่สามารถช่วยเหลือได้อีกจะยิ่งทำให้เกิดความตึงเครียดมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้การเจรจากับผู้ร้องยากยิ่งขึ้น

๒.๒.๘) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาเจรจากับผู้ร้องโดยตรง เพื่อเร่งรัดการแก้ไขปัญหา และให้ผู้ร้องได้เจรจากับผู้รับผิดชอบโดยตรง และเป็นการแสดงให้ผู้ร้อง เห็นว่า เรามีความตั้งใจที่จะแก้ไขปัญหาให้กับผู้ร้อง เช่น กรุงเทพมหานครมีคำสั่งยกเลิกจุดผ่อนผันให้ค้าขายบริเวณริมถนนก็ให้โทรศัพท์เชิญผู้แทนกรุงเทพมหานครมาชี้แจงต่อผู้ร้องด้วย

- ๒.๒.๙) กรณีผู้ร้องไม่ยอมกลับอาจปล่อยให้เหนื่อยลำไปเอง หรืออาจพิจารณาแนวทางช่วยเหลือด้านอื่นที่สามารถทำได้ เช่น ประสานขอความช่วยเหลือด้านที่พักจากมูลนิธิช่วยเหลือตำรวจกลับบ้าน หากมีความจำเป็นให้ตำรวจเชิญตัวออก (เป็นทางเลือกสุดท้าย)
- ๒.๒.๑๐) กรณีผู้ร้องขู่ว่าจะทำร้ายตนเองให้ยึดถือหลักการ “กันไว้ดีกว่าแก้” ด้วยการปลีกรตัวออกมา จากนั้นประสานผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเพื่อแก้ไขสถานการณ์ต่อไป

๓) เทคนิคการติดตามเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ให้ได้ข้อยุติ

๓.๑) เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่ต้องมีการติดตาม

๓.๑.๑) เรื่องที่อยู่ในความคาดหวังของผู้ร้องว่า ปัญหาจะได้รับการแก้ไข ซึ่งมักจะมีการติดตามเร่งรัด ขอทราบผลการพิจารณาจากเจ้าหน้าที่นับแต่วันยื่นคำร้องอย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๒) เรื่องที่ผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญ คัญหรือมอบหมายให้ดำเนินการเป็นกรณีเร่งด่วน

๓.๑.๓) เรื่องที่ต้องติดตามภายในระยะเวลาที่กำหนด (๑๕ วัน)

๓.๑.๔) เรื่องที่หน่วยงานได้รายงานผลการพิจารณาให้ทราบแล้ว หากแต่ยังมีข้อเคลือบแคลงหรือเห็นว่า ยังมีการดำเนินการที่ไม่เหมาะสมหรือผู้ร้องยังได้แจ้งผลการพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๒) วิธีการขั้นตอนการติดตามเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ให้ได้ข้อยุติการติดตามเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์สามารถดำเนินการได้ทุกช่องทางต่าง ๆ ตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

(๑) การติดตามเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ทางโทรศัพท์ควรดำเนินการในทุกกรณีที่มีการติดตามขอทราบผลจากผู้ร้องหรือติดตามภายในระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ เพื่อขอทราบความคืบหน้าปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินการ เพื่อตอบชี้แจงผู้ร้องทราบได้ในเบื้องต้นหรือในบางกรณีอาจสามารถยุติเรื่องได้เลย หากปรากฏว่าหน่วยงานที่เรากำลังประสานอยู่นั้น มีเจ้าหน้าที่ที่เราอาจรู้จักหรือได้เคยประสานในเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์อื่น ๆ ก็อาจขอรับคำแนะนำและความช่วยเหลือ เพื่อติดต่อกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์โดยตรงต่อไป หากไม่ทราบว่าจะติดตามจากผู้ใด ควรใช้วิธีโทรศัพท์ไปที่เจ้าหน้าที่หน้าห้องของผู้บริหารหน่วยงานนั้น แล้วแจ้งความประสงค์ขอทราบผลการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ เพื่อแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องทราบและรายงานผลให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

(๒) การติดตามเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์โดยทำเป็นหนังสือ กรณีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้รายงานผลการพิจารณาให้ทราบ ให้ดำเนินการโดยทำเป็นหนังสือประทับตรา โดยแบ่งการดำเนินการติดตามเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ ออกเป็นเป็นระยะ ๆ ดังนี้

(๒.๑) เดือนครั้งที่ ๑ เมื่อครบกำหนด ๓ วัน

(๒.๒) เดือนครั้งที่ ๒ เมื่อครบกำหนด ๕ วัน นับตั้งแต่ได้รับการเดือน ครั้งที่ ๑

(๒.๓) เดือนครั้งที่ ๓ เมื่อครบกำหนด ๗ วัน นับตั้งแต่ได้รับการเดือน ครั้งที่ ๒

(๓) การติดตามเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์โดยมีหนังสือเชิญประชุมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหารือร่วมกันถึงปัญหาและแนวทางการแก้ไขเพื่อให้ได้ข้อยุติ เช่น การร้องเรียนเชิงนโยบาย ปัญหากลุ่มองค์กร หรือเรื่องที่เป็นข่าวและอยู่ในความสนใจของประชาชน

(๔) การติดตามเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์โดยลงพื้นที่เพื่อทราบปัญหาและเป็นการกระตุ้นหน่วยงานให้เร่งรัดการดำเนินการให้ได้ข้อยุติโดยเร็ว เนื่องจากบางครั้งเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจจะไม่ให้ความสนใจในการแก้ไขปัญหอย่างจริงจัง เมื่อโทรศัพท์หรือมีหนังสือไปติดตามเรื่องก็จะรายงานว่า อยู่ระหว่างการดำเนินการ หรือบางครั้งมีการรายงานที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง เช่น หน่วยงานรายงานว่าได้ประสานกับผู้ร้องเพื่อแก้ไขปัญหาแล้ว ปัญหาได้รับการแก้ไขแล้ว หรือผู้ร้องไม่ติดใจเรื่องเรียนอีกต่อไป แต่เมื่อเวลาผ่านไปไม่นาน ผู้ร้องก็มาติดตามเรื่องพร้อมทั้งแจ้งว่า ไม่เคยได้รับการติดต่อจากหน่วยงานดังกล่าวเลย หรือเคยได้รับการติดต่อแต่ปัญหาการร้องเรียนยังไม่ได้รับการแก้ไขหรือยังแก้ไขไม่ได้

๓.๓) การประสานหน่วยงานเพื่อติดตามเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ให้ได้ข้อยุติ

๓.๓.๑) การประสานทางโทรศัพท์กับเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการหาข้อมูลก่อนดำเนินการส่งเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ เนื่องจากเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์บางเรื่องเมื่อได้รับข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานแล้ว อาจยุติเรื่องได้ทันที

๓.๓.๒) การประสานกับหน่วยงานเป็นหนังสือ เช่น การติดตามเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของหน่วยงานโดยอาจเป็นหนังสือประทับตราหรือเป็นหนังสือลงนาม ทั้งนี้ อาจนำมติคณะรัฐมนตรีแนบไปพร้อมกับหนังสือ เพื่อขอให้หน่วยงานเร่งรัดผลการพิจารณาและรายงานผลให้ทราบภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยอาจติดตามเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์เป็นรายเรื่องหรือทำเป็นบัญชีก็ได้ ส่วนการส่งเรื่องร้องเรียนให้หน่วยงานอิสระนั้น เนื่องจากองค์กรอิสระต่าง ๆ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ต่าง ๆ โดยอิสระ ดังนั้น ในการพิจารณาส่งเรื่องจึงมักเป็นการส่งเรื่องไป เพื่อให้หน่วยงานรับทราบเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา และแจ้งให้ผู้ร้องทราบการดำเนินการ ซึ่งหากผู้ร้องติดตามเรื่องก็ให้ชี้แจงให้ผู้ร้องติดตามเรื่องยังหน่วยงานนั้น ๆ โดยตรงต่อไป

๓.๓.๓) การประสานหน่วยงานโดยการลงพื้นที่เพื่อติดตามเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ ซึ่งในการดำเนินการนั้นจะทำเป็นหนังสือ เพื่อเชิญตัวแทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ร้อง/ผู้ที่ได้รับผลกระทบเข้าร่วมหารือเพื่อแก้ไขปัญหา โดยในหนังสือจะกำหนดวัน เวลา สถานที่ (อาจขอให้หน่วยงานในพื้นที่เป็นผู้จัดหาสถานที่ที่เหมาะสม) พร้อมทั้งประสานกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบอีกทางหนึ่งด้วย หรืออาจสนธิกำลังจัดเป็นชุดเคลื่อนที่เร็วลงไปแก้ไขปัญหา

๓.๓.๔) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

(๑) ปัญหาในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ เนื่องจากการประสานงานในครั้งแรกมักประสบปัญหา เช่น ไม่ทราบว่าประสานกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบท่านใด หากปรากฏว่า หน่วยงานที่เรากำลังประสานอยู่นั้น มีเจ้าหน้าที่ที่เราอาจรู้จักหรือได้เคยประสานในเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์อื่น ๆ ก็อาจขอรับคำแนะนำและความช่วยเหลือ เพื่อติดต่อกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์โดยตรงต่อไป

(๒) ในการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานครั้งแรก หากเป็นหมายเลขโทรศัพท์กลางและมักประสบปัญหาว่า มีการโอนสายให้กับส่วนงานภายในหน่วยงานนั้น ๆ กว่าติดต่อกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโดยตรงก็อาจทำให้เสียเวลามาก ดังนั้น ในการประสานให้เราสอบถามว่าเราสามารถติดต่อกับเจ้าหน้าที่ท่านใดเพื่อประสานเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์นั้น

(๓) ในกรณีที่หน่วยงานที่ได้รับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์แล้ว แต่ไม่รายงานผลการพิจารณามาในระยะเวลาอันสมควร อาจแก้ไขปัญหาโดยวิธีประสานกับเจ้าหน้าที่ทางโทรศัพท์

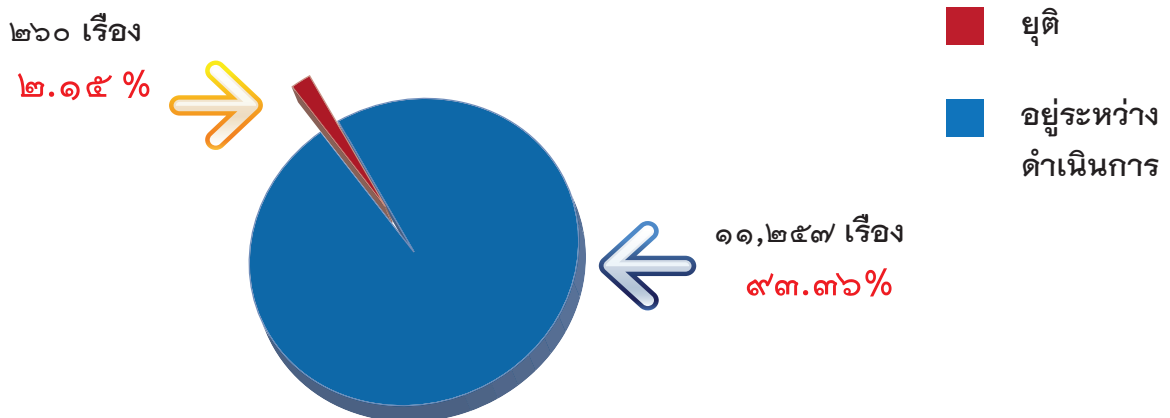
ส่งหนังสือประทับตราเร่งรัดขอทราบผล และหากหน่วยงานยังไม่แจ้งผลการพิจารณาอีก อาจทำบันทึก เสนอผู้บริหารเพื่อให้พิจารณาสั่งการ

- (๔) ปัญหาความล่าช้าในการตามเรื่อง เช่น เรื่องที่ส่งให้อำเภอพิจารณาและปรากฏว่า อำเภอส่งต่อไปยังตำบล/ท้องถิ่น ซึ่งกว่าที่ตำบล/ท้องถิ่น จะรายงานมายังจังหวัด ก็ใช้ระยะเวลาหลายวันอาจทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการ เพื่อติดตาม เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ ในกรณีนี้ให้สอบถามไปยังอำเภอ โดยประสานกับเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบว่าดำเนินการอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน /ร้องทุกข์ หากอำเภอส่งเรื่อง ให้หน่วยงานในพื้นที่ให้สอบถามว่า ส่งไปที่หน่วยงานใด (เลขที่หนังสือ ลงวันที่) และสอบถามหมายเลขโทรศัพท์ของหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อจะได้ประสานกับเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบโดยตรงในการติดตามผลการดำเนินการต่อไป

๓.๕ ผลการดำเนินงาน และรางวัลที่ได้รับ

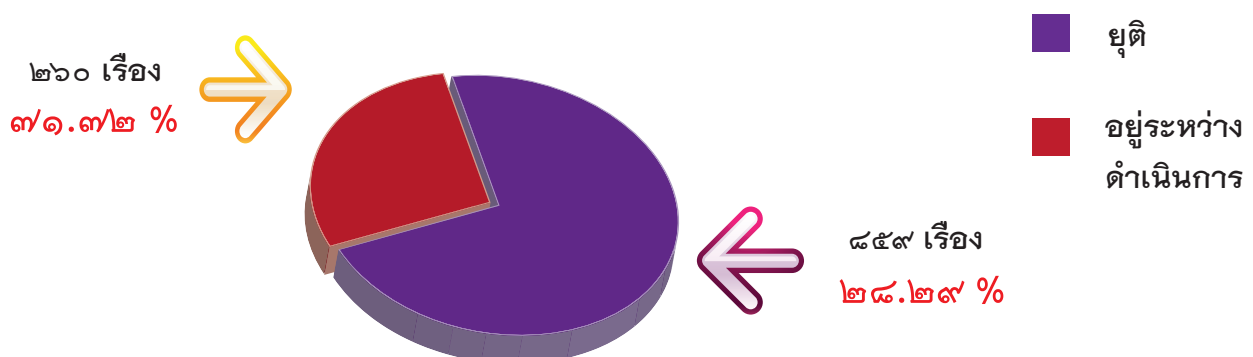
๓.๕.๑ ผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร (ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๗ - ๑๕ กันยายน ๒๕๖๐) ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร ได้รับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ รวมทั้งสิ้น ๑๒,๐๕๗ เรื่อง โดยสามารถจำแนกออกเป็นเรื่องที่ยุติแล้วและเรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินการได้ รายละเอียดตามภาพที่ ๓.๗

ภาพที่ ๓.๗ : ผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร (ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๗ - ๑๕ กันยายน ๒๕๖๐)

๓.๕.๒ ผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๙ - ๑๕ กันยายน ๒๕๖๐) ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร ได้รับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ จำนวน ๙๑๙ เรื่อง โดยสามารถจำแนกออกเป็นเรื่องที่ยุติแล้วและเรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินการได้ รายละเอียดตามภาพที่ ๓.๘

ภาพที่ ๓.๘ : ผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

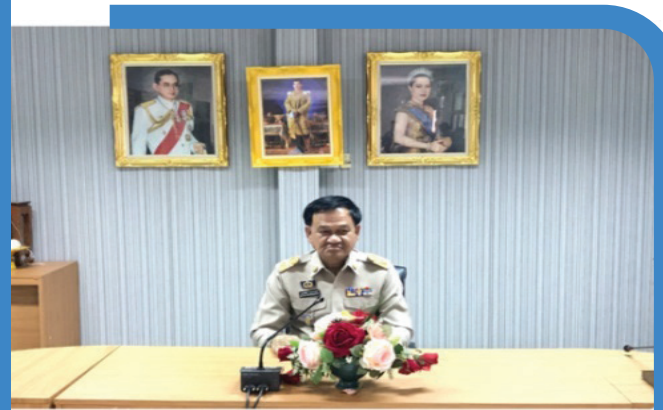
๓.๕.๓ ผลการดำเนินงานที่โดดเด่น

๑) งานเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์

๑.๑) กรณี บริษัท แอ็บโซลูท เดนิม ตำบลบางกระเจ้า อำเภอเมือง สมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ประกอบกิจการผลิตสิ่งทอ พอกย้อม นูกรุกที่ สาธารณะ และปล่อยน้ำเสีย

เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ นายประภัสสร มาลากาญจน์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร รับหนังสือร้องเรียนจากกลุ่มรวมพลังคนรักบ้านเกิด ในการคัดค้านการก่อสร้างโครงการศูนย์กำจัดขยะและโรงงานไฟฟ้าจากเศษซากวัสดุเหลือใช้ (ขยะ) ของบริษัท สมุทรสาคร เนเชอรัล คิสเอ็นเนอร์จี จำกัด (คัดแยกขยะ) และบริษัท สมุทรสาคร คิส เอ็นเนอร์จี จำกัด (ผลิตไฟฟ้า) ในพื้นที่ หมู่ที่ ๓ ตำบลบางไทรด์ อำเภอเมืองสมุทรสาคร โดยมีรอง ผอ.รমন.จว.สค.(ท) ปลัดจังหวัดสมุทรสาคร ท้องถิ่นจังหวัดสมุทรสาคร นายอำเภอเมืองสมุทรสาคร ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ทหาร และตำรวจ ร่วมในการรับหนังสือร้องเรียนดังกล่าว ณ องค์การบริหารส่วนตำบลบางไทรด์ ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาครได้มอบหมาย ให้องค์การบริหารส่วนตำบลบางไทรด์ ทำความเข้าใจกับประชาชน และปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายโดยเคร่งครัด

ผลการดำเนินงานที่โดดเด่น

๑.๒) กรณีข้อร้องเรียน ข้อเสนอแนะ ความต้องการของประชาชนขอให้สร้างประตูระบายน้ำ ดอนสะแก เพื่อป้องกันน้ำเค็มเข้าพื้นที่ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร ร่วมกับชลประทานสมุทรสาคร ชลประทานดำเนินสะดวก อำเภอบ้านแพ้ว เทศบาลตำบลหลักห้า ส.๑ กำนัน ตำบลโรงเข้ ผู้ใหญ่บ้าน และตัวแทน ประชาชนตำบลโรงเข้ ตำบลหนองสองห้อง ได้ร่วมประชุมหารือและตรวจ พื้นที่ก่อสร้างประตูกันน้ำเค็ม ดอนสะแก ตามข้อร้องเรียน/ข้อเสนอแนะ ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) ประชาชนมีความเห็นชอบร่วมกันในการสร้างประตูป้องกันน้ำเค็มกั้นลำ คลองที่เชื่อมกับ คลองท่าคา ในเขตพื้นที่ดอนสะแก ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว โดยให้ชลประทานดำเนินสะดวกสำรวจออกแบบ และประมาณราคา เพื่อขออนุมัติงบประมาณก่อสร้างในปี ๒๕๖๒ หรืองบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น

(๒) ชลประทานดำเนินสะดวก ได้สำรวจออกแบบและประมาณราคา เสนอของบปี ๒๕๖๑ สำหรับก่อสร้างประตูกันน้ำเค็ม ณ คลองซอย จำนวน ๔ แห่ง งบประมาณ ๑.๕ ล้านบาท แต่ไม่ได้รับการจัดสรร ดังนั้น เพื่อป้องกันน้ำเค็มรุกเข้าพื้นที่การเกษตรในปีนี้ จึงขอให้เทศบาลตำบลหลักห้า สนับสนุนงบประมาณก่อสร้าง ตามรูปแบบและพื้นที่ที่ชลประทานดำเนินสะดวกสำรวจไว้แล้ว ให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๐ ซึ่งเทศบาลตำบลหลักห้า โครงการชลประทานดำเนินสะดวกและประชาชนเห็นชอบร่วมกันโดยไม่มีใครคัดค้าน

(๓) สำหรับโครงการก่อสร้างระบบป้องกันน้ำเค็มของกรมชลประทาน ที่อยู่ระหว่างทำการศึกษา นั้น เป็นโครงการที่ดีมาก ขอให้ดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ให้ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครมีหนังสือแจ้งข้อสรุปดังกล่าว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

๑.๓) กรณีขอให้ทบทวนโครงการทางขึ้น – ลง ถนนยกระดับ ที่ กม ๓๗+๓๐๐ ถนนพระราม ๒ ตำบลบางกระบือ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๐ นางอังคณา ชิตะตติติ หัวหน้าสำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร รองผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร ฝ่ายอำนวยความสะดวก ผู้แทนกองอำนวยความสะดวกภายในราชอาณาจักร จังหวัดสมุทรสาคร ผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตร ประกาศนียบัตรแนวคิดพื้นฐานการจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี รุ่นที่ ๒ จากสถาบันพระปกเกล้า ผู้แทน สำนักงานแขวงทางหลวงชนบทสมุทรสาคร และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางกระบือ ได้ร่วมประชุม รับฟังปัญหาข้อร้องคัดค้านการก่อสร้างจุดขึ้น-ลง ที่ กม ๓๗+๓๐๐ ถนนพระราม ๒ ของโครงการก่อสร้างถนน ยกยกระดับจาก ถนนพระราม ๒ ข้ามแม่น้ำท่าจีน แม่น้ำเจ้าพระยา ถึง อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัด สมุทรปราการ ของกรมทางหลวงชนบท โดยขอให้เปลี่ยนจุดขึ้น – ลง ที่ กม. ๓๗.๐๐ หอประชุมองค์การบริหาร ส่วนตำบลบางกระบือ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) ประชาชนชนที่คัดค้านมี ๕ กลุ่ม(กลุ่มเจ้าของที่ดิน/หมู่บ้านเดอะปาร์ค/โรงงานผลิตอาหาร/ผู้ประกอบการร้านค้า และชาวนาเกลือ) อ้างว่า ไม่มีส่วนร่วมในการประชุม จัดทำ EIA

(๒) คัดค้านเฉพาะจุดขึ้น – ลง ไม่ได้คัดค้านโครงการดังกล่าว

(๓) ขอให้กรมทางหลวงชนบท เปลี่ยนจุดขึ้น – ลง ไปบริเวณอื่น (๔) กลุ่มผู้คัดค้านได้ร้องทุกข์ผ่านศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร กรมทางหลวงชนบท และสถานีวิทยุแห่งชาติ ซึ่งเคยลงมาตรวจดูพื้นที่แล้ว ทั้งนี้ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด สมุทรสาครและสถานีวิทยุแห่งชาติได้ส่งเรื่องให้กรมทางหลวงชนบท พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ๕. กลุ่มผู้ร้องฯ มีความพึงพอใจ

กรณีขอให้ทบทวนโครงการทางขึ้น – ลง ถนนยกระดับ

๑.๓) กรณีแจ้งเบาะแสการกระทำความผิด บริเวณข้างบ่อปลาภายใน ซอย ๑๕ หมู่ที่ ๒ ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๙ ชป. พท. มทบ. ๑๖ โดยเรือโท วิเชียร มะสุวรรณ ผู้ช่วยหัวหน้ากองบังคับการควบคุมส่วนหน้า กองกำลังรักษาความสงบเรียบร้อย มทบ. ๑๖ ร่วมกับ ชป.พท.ส.๑, ปลัดอำเภอเมืองสมุทรสาคร, สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (สมาชิก อ.ส.) อำเภอเมือง สมุทรสาคร, ฝ่ายป้องกันจังหวัดสมุทรสาคร และสถานีตำรวจภูธรเมืองสมุทรสาคร ได้รับเรื่องร้องเรียน จากประชาชนผ่านศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร ให้เข้าตรวจสอบการลักลอบเล่นการพนันท้ายผลฟุตบอล บริเวณข้างบ่อปลาภายในซอย ๑๕ หมู่ที่ ๒ ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร (ไม่มีเลขที่บ้าน) พบว่า มีการลักลอบเล่นการพนันท้ายผลฟุตบอล จำนวน ๑๘ คน โดยมี นายวิโรจน์ วงศ์ศิริโรจน์ อายุ ๓๒ ปี (ทราบชื่อภายหลังจับกุม) เป็นผู้จัดให้มีการเล่นการพนัน และเป็นเจ้ามือรับกินรับใช้ และร่วมกับพวกที่จับกุมได้ลักลอบเล่นการพนันท้ายผลฟุตบอล พนันเอาทรัพย์สินกัน โดยไม่ได้รับอนุญาต พร้อมของกลาง ๑) เครื่องคอมพิวเตอร์ พร้อมจอ จำนวน ๓ ชุด ๒) โปยกายผลฟุตบอล จำนวน ๑๓ แผ่น ๓) เงินสด จำนวน ๘๙,๑๔๐ บาท และ ๔) เครื่องพิมพ์เอกสารยี่ห้อ Brother จำนวน ๑ เครื่อง จึงได้นำตัวส่ง สถานีตำรวจภูธรเมืองสมุทรสาคร เพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

กรณีแจ้งเบาะแสการกระทำความผิด

๒) งานเรื่องร้องทุกข์จากผู้บริโภคจังหวัดสมุทรสาคร

๒.๑) กรณีขอเงินมัดจำการสร้างบ้าน

เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เจ้าหน้าที่สำนักงาน คณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ประจำจังหวัดสมุทรสาคร เจรจาไกล่เกลี่ยเรื่องราวร้องทุกข์จากผู้บริโภค กรณีได้ซื้อที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง ในราคา ๑,๙๐๐,๐๐๐ บาท โดยวางเงินจอง จำนวน ๓๘๐,๐๐๐ บาท ต่อมา ธนาคาร ไม่นอนุมัติการกู้เพื่อสร้างบ้านดังกล่าว ผู้ร้องจึงมีความประสงค์ขอเงินจองคืน

ผลการเจรจาไกล่เกลี่ย

(๑) ผู้ถูกร้องยินยติคืนเงินให้ผู้ร้อง จำนวน ๑๒๐,๐๐๐ บาท

(๒) ผู้ร้องตกลงรับข้อเสนอของผู้ถูกร้อง และผู้ถูกร้องจะจ่ายเงินจำนวน ดังกล่าว ณ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙

งานเรื่องร้องทุกข์จากผู้บริโภคจังหวัดสมุทรสาคร

๒.๒) กรณีขอค่าชดเชยเนื่องจากบ้านชำรุด

เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการไกล่เกลี่ยเรื่องราว ร้องทุกข์จากผู้บริโภค ประจำจังหวัดสมุทรสาคร เจรจาไกล่เกลี่ยเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ กรณี ชื้อบ้าน ในโครงการหมู่บ้านสิวรัตน์ ๓ แล้วไม่สามารถเข้าพักอาศัยได้ เนื่องจากบ้านทรุด

ผลการเจรจาไกล่เกลี่ย

- (๑) ผู้ถูกร้องเสนอค่าทดแทนความเสียหายให้กับผู้ร้องรายละเอียด ๓๐๐,๐๐๐ บาท
- (๒) ผู้ร้องรายที่ ๑ ยินดีรับเงิน จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท
- (๓) ผู้ร้องรายที่ ๒ ขอเพิ่มค่าทดแทนความเสียหายจากจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท เป็นจำนวนเงิน ๓๕๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากบ้านได้รับความเสียหายมากกว่ารายที่ ๑
- (๔) ผู้ถูกร้องรับข้อเสนอข้างต้นไปเสนอผู้บริหารของบริษัทฯ พิจารณาและจะแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบโดยตรง หากผู้ร้องยอมรับข้อเสนอจากทางบริษัทฯ ให้ผู้รับ มอบอำนาจจากบริษัทฯ นำเงินจำนวนดังกล่าวมาจ่ายให้กับผู้ร้อง ณ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร ในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เวลา ๑๐.๐๐ น.

๓.๓.๒ รางวัลที่ได้รับ

จากการที่ผู้บริหารของจังหวัดสมุทรสาครได้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครตามประกาศคณะรักษาสงบแห่งชาติ นโยบายรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทย รวมทั้งความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของศูนย์ดำรงธรรม จังหวัดสมุทรสาคร ทำให้ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของ ประชาชนได้เป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชน ส่งผลให้ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครได้รับรางวัลและประกาศ ดังนี้

- ๑) รางวัลเกียรติยศ ประเภทลงระบบฐานข้อมูลดีเด่น จากศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย ปี ๒๕๕๘

“
รางวัลเกียรติยศ
”

- ๒) ประกาศเกียรติคุณ เพื่อยกย่องว่าศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร ได้ร่วมสนับสนุนในการขับเคลื่อนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้เสียจังหวัดสมุทรสาคร จากผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร ปี ๒๕๕๙

“
ประกาศเกียรติคุณ
”

ส่วนที่ ๔

แนวทางการพัฒนา

ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร

ในระยะต่อไป

๔.๑ การพัฒนาศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครไปสู่ศูนย์ราชการสะดวก

(Government Easy Contact Center : GECC)

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญและถือเป็นนโยบายเร่งด่วนเพื่อผลักดันการให้บริการประชาชนที่มีศักยภาพมากขึ้น จนกระทั่งมีการออกกฎหมายพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ พร้อมประกาศใช้เมื่อ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ โดยรัฐบาลมุ่งหวังให้เป็นจุดเปลี่ยนของระบบราชการไทย ให้มีการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใส และอำนวยความสะดวกให้ประชาชนได้เข้าถึงได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น และเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมจัดตั้งศูนย์ราชการสะดวกในทุกหน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจทั่วประเทศ ภายใต้สัญลักษณ์ “GECC”

เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายรัฐบาลและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร ให้สามารถบริการประชาชนได้อย่างเสมอภาค มีคุณภาพ รวดเร็ว ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน มีผลงานเป็นที่พึงพอใจของประชาชน ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครจึงได้วางแนวทางในการพัฒนาศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครเพื่อมุ่งไปสู่ศูนย์ราชการสะดวก (Government Easy Contact Center : GECC) โดยมุ่งเน้นการให้บริการด้วยความ “สะดวก รวดเร็ว เข้าถึงง่าย” ดังนี้

๔.๑.๑ การพัฒนาด้านสถานที่

ปัจจุบันประชาชนสามารถขอรับบริการได้ที่ศาลากลางจังหวัดสมุทรสาคร และการออกหน่วยให้บริการตามโครงการจังหวัดสมุทรสาครเคลื่อนที่ในพื้นที่อำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดสมุทรสาคร สำหรับในอนาคตจะมีการออกหน่วยให้บริการประชาชน ณ ห้างสรรพสินค้าในจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกในการติดต่อขอรับบริการมากยิ่งขึ้น

๔.๑.๒ การพัฒนาด้านบุคลากร

การปรับเปลี่ยนแนวคิดและกระบวนทัศน์ของผู้ปฏิบัติงาน ณ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร ให้เน้นการทำงานเชิงรุก มีจิตบริการ (Service Mind) โดยให้บริการด้วยไมตรีจิตที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส และมีความกระตือรือร้นที่จะให้บริการ เพื่อให้ประชาชนผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

๔.๑.๓ การพัฒนาด้านงานที่ให้บริการ

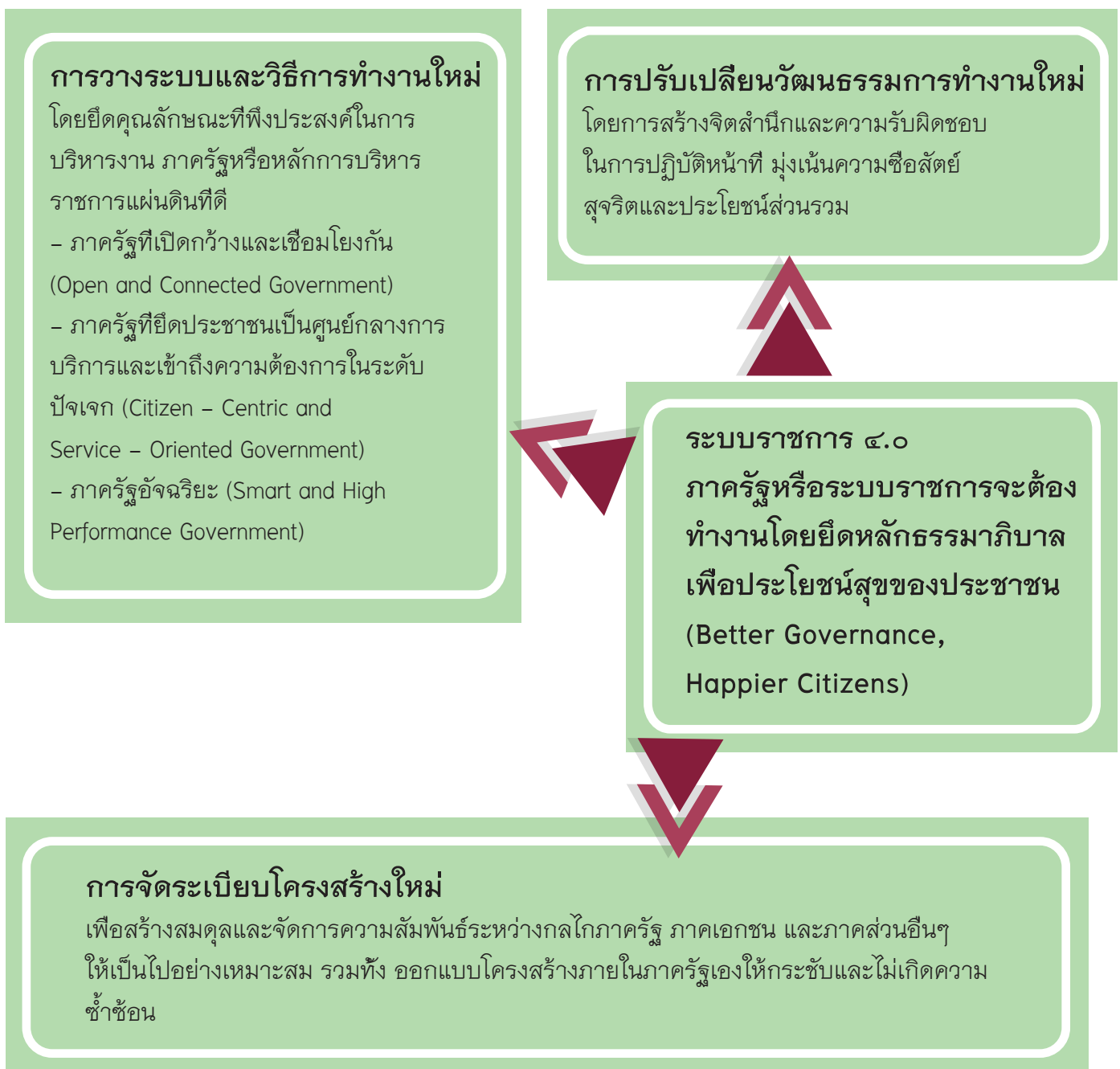
การพัฒนาและปรับปรุงขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงานบริการต่าง ๆ ของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร ได้แก่ งานบริการรับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ งานให้บริการข้อมูล ข่าวสาร งานบริการรับเรื่อง – ส่งต่อ โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อเป็นการลดระยะเวลาในการดำเนินงาน รวมทั้งการเพิ่มภารกิจงานบริการแบบเบ็ดเสร็จ (ONE STOP SERVICE) ณ ศูนย์ดำรงธรรม จังหวัดสมุทรสาคร อาทิ บริษัท TOT รับคำขอติดตั้งโทรศัพท์บ้าน/อินเทอร์เน็ต รับชำระค่าสาธารณูปโภค (ค่าโทรศัพท์ น้ำประปา ไฟฟ้า บัตรเครดิต) สำนักงานขนส่งจังหวัดสมุทรสาคร รับต่อ พระราชบัญญัติทะเบียนรถ สำนักงานประกันสังคมให้บริการด้านประกันตน เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวก และรวดเร็วในการให้บริการ

ทั้งนี้ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครได้เสนอขอรับการประเมินและการรับรองมาตรฐานการให้บริการศูนย์ราชการสะดวก (GECC) เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐

๔.๒ การขับเคลื่อนงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครสู่ประเทศไทย ๔.๐

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้จัดทำกรอบแนวทางการปฏิรูประบบราชการ เพื่อรองรับไทยแลนด์ ๔.๐ รายละเอียดตามภาพที่ ๔.๑ ดังนี้

ภาพที่ ๔.๑ : กรอบแนวทางการปฏิรูประบบราชการ เพื่อรองรับไทยแลนด์ ๔.๐

ที่มา : ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ทศพร ศิริสัมพันธ์ อังถึงใน สำนักงาน ก.พ., ระบบราชการไทยในบริบทไทยแลนด์ ๔.๐, (๒๕๖๐), ๘.

ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครได้วางแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรม จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อรองรับการก้าวสู่ไทยแลนด์ ๔.๐ รายละเอียดยึดตามภาพที่ ๔.๒ – ๔.๓ ดังนี้

ภาพที่ ๔.๒ : การปรับกระบวนการดำเนินงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของศูนย์ดำรงธรรม จังหวัดสมุทรสาคร

ภาพที่ ๔.๔ : แนวทางในการขับเคลื่อนงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครสู่ประเทศไทย ๔.๐

“ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครสู่ประเทศไทย ๔.๐”

“ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาครสู่ประเทศไทย ๔.๐”

เปิดกว้างและเชื่อมโยง

Professional มืออาชีพ

Motivation การจูงใจ

Attitude ทักษะคนดี

Inspiration การเข้าใจ/ การกระตุ้น

Behavior พฤติกรรม

Mindset Platform ฐานความคิด

Active คล่องแคล่ว

Advance ก้าวหน้า

Alert เตรียมพร้อม

Advantage ได้เปรียบ

Mindset Platform ฐานความคิด

- มีความโปร่งใสในการทำงาน
- การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางราชการอย่างสะดวก และเปิดเผย
- การใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร
- การเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสาร

ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค / ส่วนท้องถิ่น

บูรณาการและเชื่อมโยง

การแก้ไขปัญ

ประโยชน์จากข้อมูล

สร้างหน้าใหม่

สร้างนวัตกรรม / ความ

ประยุกต์องค์ความรู้ในแบบสหวิชา

มีความยืดหยุ่นและตอบสนองต่อสถานการณ์ต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

แนวทางในการขับเคลื่อนงานด้านศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อประเทศไทย ๔.๐

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ราชการสะดวก.

คู่มือการรับรองมาตรฐานการให้บริการของศูนย์ราชการสะดวก.๒๕๕๙. กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

ชาญชัย แสวงศักดิ์

คู่มือการร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์และคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์
ภูมิภาค. ๒๕๕๐. กรุงเทพฯ : บริษัท สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด.

ศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย

คู่มือการดำเนินการแก้ไขปัญหาการร้องทุกข์/ร้องเรียน. ๒๕๕๔.
ม.ป.ท., ม.ป.พ.

ศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย

สำนักตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

คู่มือการดำเนินการแก้ไขปัญหาการร้องทุกข์/ร้องเรียน

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙. ๒๕๕๙.กรุงเทพฯ : บริษัท บพิศการพิมพ์ จำกัด

สำนักงาน ก.พ.ร.. แนวทางการจัดตั้งศูนย์บริการร่วมตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของการดำเนินการจัดตั้ง

ศูนย์บริการร่วมตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

ม.ป.ป., ม.ป.ท.,ม.ป.พ.

อุกฤษ มงคลนาวิน และคณะ. ปัญหากฎหมายสำหรับประชาชนเกี่ยวกับการร้องทุกข์. ๒๕๕๐. กรุงเทพฯ
เอส แอนด์ พี พรินท์.

<http://tu-r-sa.blogspot.com>

www.๑๑๑๑.go.th.

www.royin.go.th/dictionary

www.ratchakitcha.soc.go.th

คู่มือการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสมุทรสาคร

ภาคผนวก

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมายหากจะพึงมีในกรณีดังกล่าว

หมวด ๓

ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์แห่งหมวดนี้ “บุคคล” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทยและบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยแต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

มาตรา ๒๒ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง อาจออกระเบียบโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่มีให้นำบทบัญญัติวรรคหนึ่ง (๓) ของมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานดังกล่าวก็ได้

หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นที่จะกำหนดในกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งนั้น ต้องเป็นหน่วยงานของรัฐซึ่งการเปิดเผยประเภทข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง (๓) จะเป็นอุปสรรคร้ายแรงต่อการดำเนินการของหน่วยงานดังกล่าว

มาตรา ๒๓ หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ต้องจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพียงเท่าที่เพียงพอและจำเป็นเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์เท่านั้น และยกเลิกการจัดให้มีระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น

(๒) พยายามเก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่จะกระทบถึงประโยชน์ได้เสียโดยตรงของบุคคลนั้น

(๓) จัดให้มีการพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาและตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องอยู่เสมอเกี่ยวกับสิ่งดังต่อไปนี้

- (ก) ประเภทของบุคคลที่มีการเก็บข้อมูลไว้
- (ข) ประเภทของระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
- (ค) ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ
- (ง) วิธีการขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของเจ้าของข้อมูล

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์การควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐและหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

“ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้นหรือมีเลขหมาย รหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ภาพถ่ายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยและไม่มิตั้งอยู่ในประเทศไทย และนิติบุคคลค้างค่อไปนี้

(๑) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนที่มีทุนเกินกึ่งหนึ่งเป็ของค่นต่างด้าว ไบหุ้นชนิดออกให้แก่อุ้ถือให้ถือว่ไบหุ้นนั้นค่นต่างด้าวเป็ผู้ถือ

(๒) สมาคมที่มีสมาชิกเกินกึ่งหนึ่งเป็ค่นต่างด้าว

(๓) สมาคมหรือมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของค่นต่างด้าว

(๔) นิติบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือนิติบุคคลอื่นใดที่มีผู้จัดการหรือกรรมการเกินกึ่งหนึ่งเป็ค่นต่างด้าว

นิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง ถ้าเข้าไปเป็นผู้จัดการหรือกรรมการ สมาชิก หรือมีทุนในนิติบุคคลอื่น ให้ถือว่ผู้จัดการหรือกรรมการ หรือสมาชิก หรือเจ้าของทุนดังกล่าวเป็ค่นต่างด้าว

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการขึ้นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการและคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ และให้คำปรึกษาแก่เอกชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑
การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

มาตรา ๗ หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

- (๑) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน
- (๒) สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
- (๓) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ
- (๔) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- (๕) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารใดที่ได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว ถ้ามีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้นก็ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติวรรคหนึ่งแล้ว

ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมและจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้เผยแพร่เพื่อขายหรือจำหน่ายจ่ายแจก ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๘ ข้อมูลข่าวสารที่ต้องลงพิมพ์ตามมาตรา ๗ (๕) ถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา จะนำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะารู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร

มาตรา ๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

- (๑) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการขึ้นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการและคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ และให้คำปรึกษาแก่เอกชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

มาตรา ๗ หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

- (๑) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน
- (๒) สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
- (๓) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ
- (๔) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- (๕) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารใดที่ได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว ถ้ามีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้นก็ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติวรรคหนึ่งแล้ว

ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมและจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้เผยแพร่เพื่อขายหรือจำหน่ายจ่ายแจก ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๘ ข้อมูลข่าวสารที่ต้องลงพิมพ์ตามมาตรา ๗ (๔) ถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา จะนำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะได้อำนาจถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร

มาตรา ๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

- (๑) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐจัดทำให้ตามวรรคหนึ่งต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วในสภาพที่พร้อมจะให้ได้ มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่ เว้นแต่เป็นการแปรสภาพเป็นเอกสารจากข้อมูลข่าวสารที่บันทึกไว้ในระบบการบันทึกภาพหรือเสียง ระบบคอมพิวเตอร์ หรือระบบอื่นใด ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด แต่ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่ากรณีเช่นนั้นมิใช่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า และเป็นเรื่องที่สำคัญเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้นั้นหรือเป็นเรื่องที่จะเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้ก็ได้

บทบัญญัติวรรคสามไม่เป็นการห้ามหน่วยงานของรัฐที่จะจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการใดขึ้นใหม่ให้แก่ผู้ร้องขอหากเป็นการสอดคล้องด้วยอำนาจหน้าที่ตามปกติของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้ว

ให้นำความในมาตรา ๕ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับแก่การจัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตามมาตรานี้ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่มีผู้ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๑ แม้ว่าข้อมูลข่าวสารที่ขอจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานส่วนกลางหรือส่วนสาขาของหน่วยงานแห่งนั้น หรือจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นก็ตาม ให้หน่วยงานของรัฐที่รับคำขอให้คำแนะนำเพื่อไปยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นโดยไม่ชักช้า

ถ้าหน่วยงานของรัฐผู้รับคำขอเห็นว่าข้อมูลข่าวสารที่มีคำขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น และได้ระงับการเปิดเผยไว้ตามระเบียบที่กำหนดตามมาตรา ๑๖ ให้ส่งคำขอนั้นให้หน่วยงานของรัฐผู้จัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นพิจารณาเพื่อมีคำสั่งต่อไป

มาตรา ๑๓ ผู้ใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ หรือไม่จัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา ๕ หรือไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่คนตามมาตรา ๑๑ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า หรือเห็นว่าคนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการ เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗ หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕

ในกรณีที่มีการร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องเรียน ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาออกไปได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลและรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินหกสิบวัน

หมวด ๒
ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย

มาตรา ๑๔ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ จะเปิดเผยมิได้

มาตรา ๑๕ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

(๑) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

(๒) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการฟ้องคดี การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม

(๓) ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจหรือคำแนะนำภายในดังกล่าว

(๔) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

(๕) รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

(๖) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น

(๗) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ แต่ต้องระบุไว้ด้วยว่าที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใดและเพราะเหตุใด และให้ถือว่ากรณีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นดุลพินิจ โดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามลำดับสายการบังคับบัญชา แต่ผู้ขออาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติว่าข้อมูลข่าวสารของราชการจะเปิดเผยต่อบุคคลใดได้หรือไม่ภายใต้เงื่อนไขเช่นใด และสมควรมีวิธีการนำมาให้รู้ไว้ให้หน่วยงานของรัฐกำหนดวิธีการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารนั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ผู้รับเสนอคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องให้เวลาอันสมควรที่ผู้นั้นอาจเสนอคำคัดค้านได้ ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ผู้ที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ที่ทราบว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของตน มีสิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้โดยทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบ

ในกรณีที่มีการคัดค้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบต้องพิจารณาคำคัดค้านและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านทราบโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มิคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นมีได้จนกว่าจะล่วงพ้นกำหนดเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘ หรือจนกว่าคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสียตามมาตรา ๑๗ ผู้นั้นอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้น โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๑๙ การพิจารณาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่มีคำสั่งมิให้เปิดเผยนั้นไม่ว่าจะเป็นการพิจารณาของคณะกรรมการ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือศาลก็ตาม จะต้องดำเนินการระบวนการพิจารณาโดยมิให้ข้อมูลข่าวสารนั้นเปิดเผยแก่บุคคลอื่นใดที่ไม่จำเป็นแก่การพิจารณา และในกรณีที่จำเป็นจะพิจารณากับหลังคู่กรณีหรือคู่ความฝ่ายใดก็ได้

มาตรา ๒๐ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดแม้จะเข้าข่ายต้องมีความรับผิดชอบตามกฎหมายใด ก็ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ต้องรับผิดชอบหากเป็นการกระทำโดยสุจริตในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามระเบียบตามมาตรา ๑๖

(๒) ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มีคำสั่งให้เปิดเผยเป็นการทั่วไปหรือเฉพาะแก่บุคคลใดเพื่อประโยชน์อันสำคัญยิ่งกว่าที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ หรือชีวิต ร่างกาย สุขภาพ หรือประโยชน์อื่นของบุคคล และคำสั่งนั้นได้กระทำโดยสมควรแก่เหตุ ในกรณีจะมีการกำหนดข้อจำกัดหรือเงื่อนไขในการใช้ข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเหมาะสมก็ได้

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมายหากจะพึงมีในกรณีดังกล่าว

หมวด ๓

ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์แห่งหมวดนี้ “บุคคล” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทยและบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยแต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

มาตรา ๒๒ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง อาจออกระเบียบโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่มีให้นำบทบัญญัติวรรคหนึ่ง (๓) ของมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานดังกล่าวก็ได้

หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นที่จะกำหนดในกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งนั้น ต้องเป็นหน่วยงานของรัฐ ซึ่งการเปิดเผยประเภทข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง (๓) จะเป็นอุปสรรคร้ายแรงต่อการดำเนินการของหน่วยงานดังกล่าว

มาตรา ๒๓ หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพียงเท่าที่เพียงพอและจำเป็นเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์เท่านั้น และยกเลิกการจัดให้มีระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น

(๒) พยายามเก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่จะกระทบถึงประโยชน์ได้เสียโดยตรงของบุคคลนั้น

(๓) จัดให้มีการพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาและตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องอยู่เสมอเกี่ยวกับสิ่งดังต่อไปนี้

- (ก) ประเภทของบุคคลที่มีการเก็บข้อมูลไว้
- (ข) ประเภทของระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
- (ค) ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ
- (ง) วิธีการขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของเจ้าของข้อมูล

(จ) วิธีการขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล

(ฉ) แหล่งที่มาของข้อมูล

(๔) ตรวจสอบแก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในความรับผิดชอบให้ถูกต้องอยู่เสมอ

(๕) จัดระบบรักษาความปลอดภัยให้แก่ระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลความเหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้โดยไม่เหมาะสมหรือเป็นผลร้ายต่อเจ้าของข้อมูล

ในกรณีที่เก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบล่วงหน้าหรือพร้อมกับการขอข้อมูลถึงวัตถุประสงค์ที่จะนำข้อมูลมาใช้ ลักษณะการใช้ข้อมูล ความปกติ และกรณีที่ขอข้อมูลนั้นเป็นกรณีที่อาจให้ข้อมูลได้โดยความสมัครใจหรือเป็นกรณีมีกฎหมายบังคับ

หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบในกรณีมีการจัดส่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปยังที่ใดซึ่งจะเป็นผลให้บุคคลทั่วไปทราบข้อมูลข่าวสารนั้นได้ เว้นแต่เป็นไปตามลักษณะการใช้ข้อมูล ความปกติ

มาตรา ๒๔ หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแล ของคนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมีได้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผย ดังต่อไปนี้

(๑) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของคนเพื่อการนำไปใช้ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น

(๒) เป็นการใช้ข้อมูลตามปกติภายในวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้น

(๓) ต่อหน่วยงานของรัฐที่ทำงานด้านการวางแผนหรือการสถิติหรือสำมะโนต่าง ๆ ซึ่งมีหน้าที่ต้องรักษาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไว้ไม่ให้เปิดเผยต่อไปยังผู้อื่น

(๔) เป็นการให้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยโดยไม่ระบุชื่อหรือส่วนที่ทำให้รู้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลใด

(๕) ต่อหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง เพื่อการตรวจสอบคุณค่าในการเก็บรักษา

(๖) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อการป้องกันการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การสืบสวน การสอบสวน หรือการฟ้องคดี ไม่ว่าเป็นคดีประเภทใดก็ตาม

(๗) เป็นการให้ซึ่งจำเป็นเพื่อการป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพของบุคคล

(๘) ต่อศาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริงดังกล่าว

(๙) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามวรรคหนึ่ง (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๙) ให้มีการจัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยกำกับไว้กับข้อมูลข่าวสารนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะได้รู้ถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน และเมื่อบุคคลนั้นมีคำขอเป็นหนังสือ หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นจะต้องให้บุคคลนั้นหรือผู้กระทำการแทนบุคคลนั้นได้ตรวจสอบหรือได้รับสำเนาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลนั้น และให้นำมาตรา ๕ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเปิดเผยรายงานการแพทย์ที่เกี่ยวกับบุคคลใด ถ้ากรณีมีเหตุอันควรเจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยต่อเฉพาะแพทย์ที่บุคคลนั้นมอบหมายก็ได้

ถ้าบุคคลใดเห็นว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนส่วนใดไม่ถูกต้องตามที่แท้จริง ให้มีสิทธิยื่นคำขอเป็นหนังสือให้หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนนั้นได้ ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะต้องพิจารณาคำขอดังกล่าว และแจ้งให้บุคคลนั้นทราบโดยไม่มีชักช้า

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารให้ตรงตามที่มิคำขอ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสาร โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ และไม่ว่ากรณีใดๆ ให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหมายเหตุคำขอของตนแนบไว้กับข้อมูลข่าวสารส่วนที่เกี่ยวข้องได้

ให้บุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมีสิทธิดำเนินการตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรานี้แทนผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือเจ้าของข้อมูลได้ถึงแก่กรรมแล้วได้

หมวด ๔
เอกสารประวัติศาสตร์

มาตรา ๒๖ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะเก็บรักษาหรือมีอายุครบกำหนดคามวรรคสองนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารนั้น ให้หน่วยงานของรัฐส่งมอบให้แก่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากรหรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาเพื่อคัดเลือกไว้ให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้า

กำหนดเวลาต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการตามวรรคหนึ่งให้แยกตามประเภท ดังนี้

(๑) ข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๕ เมื่อครบเจ็ดสิบห้าปี

(๒) ข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๕ เมื่อครบยี่สิบปี

กำหนดเวลาตามวรรคสอง อาจขยายออกไปได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) หน่วยงานของรัฐยังจำเป็นต้องเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารของราชการไว้เองเพื่อประโยชน์ในการใช้สอย โดยต้องจัดเก็บและจัดให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้าตามที่จะตกลงกับหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร

(๒) หน่วยงานของรัฐเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการนั้น ยังไม่ควรเปิดเผยโดยมีคำสั่งขยายเวลากำกับไว้เป็นการเฉพาะราย คำสั่งการขยายเวลานั้นให้กำหนดระยะเวลาไว้ด้วย แต่จะกำหนดเกินคราวละห้าปีไม่ได้

การตรวจสอบหรือทบทวนมิให้มีการขยายระยะเวลาไม่เปิดเผยจนเกินความจำเป็นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

บทบัญญัติตามมาตรานี้มีให้ใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่คณะรัฐมนตรีออกระเบียบกำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องทำลายหรืออาจทำลายได้โดยไม่ต้องเก็บรักษา

หมวด ๕
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

มาตรา ๒๗ ให้มีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประกอบด้วยรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวง

เอกสารหรือหลักฐาน หรือค่าธรรมเนียม ณ ศูนย์รับคำขออนุญาตแล้ว ให้ถือว่าได้มีการยื่นคำขอ หรือส่งเอกสารหรือหลักฐาน หรือค่าธรรมเนียมโดยชอบตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตนั้นแล้ว

(๒) บรรดาเงินค่าธรรมเนียมหรือเงินอื่นใดที่ศูนย์รับคำขออนุญาตได้รับไว้ตาม (๑) ให้ศูนย์รับคำขออนุญาตนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินในนามของหน่วยงานของผู้อนุญาต หรือส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี และแจ้งให้หน่วยงานของผู้อนุญาตทราบ

(๓) ในกรณีที่หน่วยงานของผู้อนุญาตมีสิทธิหักค่าใช้จ่ายจากเงินที่จะต้องนำส่งคลัง ให้ศูนย์รับคำขออนุญาตหักเงินดังกล่าวแทนและส่งมอบเงินที่หักไว้คืนให้แก่หน่วยงานของผู้อนุญาต โดยให้ศูนย์รับคำขออนุญาตมีสิทธิหักค่าใช้จ่ายของศูนย์รับคำขออนุญาตตามอัตราที่จะได้ตกลงกับหน่วยงานของผู้อนุญาต

(๔) ระยะเวลาตามมาตรา ๑๐ ให้นับแต่วันที่ศูนย์รับคำขออนุญาตส่งเรื่องให้ผู้อนุญาต โดยศูนย์รับคำขออนุญาตจะต้องส่งเรื่องให้ผู้อนุญาตไม่ช้ากว่าสามวันทำการและให้นับมาตรา ๑๐ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๕) ให้เป็นหน้าที่ของผู้อนุญาตที่จะต้องส่งคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ ที่ถูกต้อง และเป็นปัจจุบันให้ศูนย์รับคำขออนุญาตตามจำนวนที่จำเป็น และดำเนินการให้มีการฝึกอบรมหรือชี้แจงแก่เจ้าหน้าที่ของศูนย์รับคำขออนุญาต เพื่อให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ด้วย

(๖) ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของศูนย์รับคำขออนุญาตที่จะต้องดำเนินการตามมาตรา ๘ และต้องรับผิดชอบในฐานะเช่นเดียวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘

มาตรา ๑๖ ให้ศูนย์รับคำขออนุญาตมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับคำขอและค่าธรรมเนียม รวมตลอดทั้งคำอุทธรณ์ ตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาต

(๒) ให้ข้อมูล ชี้แจง และแนะนำผู้ยื่นคำขอหรือประชาชนให้ทราบถึงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาต รวมตลอดทั้งความจำเป็นในการยื่นคำขออื่นใดที่จำเป็นต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตทั้งปวง ในการประกอบกิจการหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด

(๓) ส่งคำขอ หรือคำอุทธรณ์ ที่ได้รับจากผู้ยื่นคำขอหรือผู้ยื่นคำอุทธรณ์พร้อมทั้งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และคอยติดตามเร่งรัดหน่วยงานดังกล่าวเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ และคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ หรือตามกฎหมายที่ให้สิทธิในการอุทธรณ์

(๔) ในกรณีที่เห็นว่าหลักเกณฑ์หรือวิธีการในการยื่นคำขอ มีรายละเอียดหรือกำหนดให้ต้องส่งเอกสารที่ไม่จำเป็น หรือเป็นภาระเกินสมควรแก่ประชาชน ให้เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

(๕) รวบรวมปัญหาและอุปสรรคจากการอนุญาตและการดำเนินการของศูนย์รับคำขออนุญาต เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเพื่อรายงานต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๓๑ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่มิคำขอไม่ว่าจะเป็นกรณีตามมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๒๕ ถ้าผู้มีคำขอไม่เชื่อว่าเป็นความจริงและร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามมาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเข้าดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวข้องได้และแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ร้องเรียนทราบ

หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยินยอมให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของตนได้ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ก็ตาม

มาตรา ๓๔ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ และให้นำความในมาตรา ๓๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๖

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

มาตรา ๓๕ ให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ ตามความเหมาะสม ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๖ และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕

การแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งตามสาขา ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของข้อมูลข่าวสารของราชการ เช่น ความมั่นคงของประเทศ เศรษฐกิจและ การคลังของประเทศ หรือการบังคับใช้กฎหมาย

มาตรา ๓๖ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารคณะหนึ่งๆ ประกอบด้วยบุคคล ตามความจำเป็น แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามคน และให้ข้าราชการที่คณะกรรมการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่เป็น เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

ในกรณีพิจารณาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐแห่งใด กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารซึ่งมาจากหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นจะเข้าร่วมพิจารณาด้วยไม่ได้

กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จะเป็นเลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการไม่ได้

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการพิจารณาส่งคำอุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสาร โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร แต่ละสาขาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการได้รับคำอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่สุด และในการมี คำวินิจฉัยจะมีข้อสังเกตเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติเกี่ยวกับ กรณีใดตามที่เห็นสมควรก็ได้

ให้นำความในมาตรา ๑๓ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการ วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยอนุโลม

มาตรา ๓๘ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขา วิธีพิจารณาและวินิจฉัย และองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๙ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ และบทกำหนดโทษ ที่ประกอบกับบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับกับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยอนุโลม

หมวด ๑
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการที่ส่งตามมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนดตาม
มาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๒ บทบัญญัติมาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ มิให้ใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสาร
ของราชการที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้หน่วยงานของรัฐจัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง
ไว้เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ
จะได้กำหนด

มาตรา ๔๓ ให้ระเบียนว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ ในส่วนที่
เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการ ยังคงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่
ระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๑๖ จะได้กำหนดเป็นอย่างอื่น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ชวลิต ชงขิณฑุทธ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ในระบอบประชาธิปไตย การให้ประชาชนมีโอกาสกว้างขวางในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อที่ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความเป็นจริง อันเป็นการส่งเสริมให้มีความเป็นรัฐบาลโดยประชาชนมากยิ่งขึ้น สมควรกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมีข้อยกเว้นอันไม่ต้องเปิดเผยที่แจ้งชัดและจำกัดเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้วจะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติหรือต่อประโยชน์ที่สำคัญของเอกชน ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาระบอบประชาธิปไตยให้มั่นคงและจะส่งผลให้ประชาชนมีโอกาสรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะปกป้องรักษาประโยชน์ของตนได้อีกประการหนึ่งด้วย ประกอบกับสมควรคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของราชการไปพร้อมกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ
พ.ศ. ๒๕๕๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘
เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่มาตรา ๑๗ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับกับบรรดาการอนุญาต การจดทะเบียนหรือการแจ้งที่มีกฎหมายหรือกฎกำหนดให้ต้องขออนุญาต จดทะเบียน หรือแจ้ง ก่อนจะดำเนินการใด

บทบัญญัติของกฎหมายหรือกฎใดที่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน
มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

“อนุญาต” หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ยินยอมให้บุคคลใดกระทำการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้
ต้องได้รับความยินยอมก่อนกระทำการนั้น และให้หมายความรวมถึงการออกใบอนุญาต การอนุมัติ
การจดทะเบียน การขึ้นทะเบียน การรับแจ้ง การให้ประทานบัตรและการให้อาชญาบัตรด้วย

“ผู้อนุญาต” หมายความว่า ผู้ซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจในการอนุญาต

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาต

“กฎหมายว่าด้วยการอนุญาต” หมายความว่า บรรดากฎหมายที่มีบทบัญญัติกำหนดให้
การดำเนินการใดหรือการประกอบกิจการใดจะต้องได้รับอนุญาตก่อนจึงจะดำเนินการได้

“คำขอ” หมายความว่า คำขออนุญาต

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้มีให้ใช้บังคับแก่

(๑) รัฐสภาและคณะรัฐมนตรี

(๒) การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาคดี
การบังคับคดี และการวางทรัพย์

(๓) การดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

(๔) การอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๕) การอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการทางทหารด้านยุทธการ รวมทั้งตามกฎหมายเกี่ยวกับการ
การควบคุมยุทธภัณฑ์ และกฎหมายว่าด้วยโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน

การยกเว้นไม่ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่การดำเนินกิจการใดหรือกับ
หน่วยงานใดนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๖ ทุกห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้อนุญาตพิจารณากฎหมาย
ที่ให้อำนาจในการอนุญาตว่าสมควรปรับปรุงกฎหมายนั้นเพื่อยกเลิกการอนุญาตหรือจัดให้มีมาตรการอื่น
แทนการอนุญาตหรือไม่ ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็นผู้อนุญาตจะพิจารณาปรับปรุงกฎหมายหรือจัดให้มี
มาตรการอื่นแทนในกำหนดระยะเวลาที่เร็วกว่านั้นก็ได้

ให้ผู้อนุญาตเสนอผลการพิจารณาตามวรรคหนึ่งต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณายกเลิกการอนุญาต
หรือจัดให้มีมาตรการอื่นแทนการอนุญาต ในการนี้ให้คณะรัฐมนตรีรับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการ
พัฒนากฎหมายตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา ๗ ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้การกระทำใดจะต้องได้รับอนุญาต ผู้อนุญาตจะต้องจัดทำ
คู่มือสำหรับประชาชน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ

ขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ และจะกำหนดให้ยื่นคำขอผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์แทนการมายื่นคำขอด้วยตนเองก็ได้

คู่มือสำหรับประชาชนตามวรรคหนึ่งให้เปิดเผยไว้ ณ สถานที่ที่กำหนดให้ยื่นคำขอ และเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเมื่อประชาชนประสงค์จะได้สำเนาคู่มือดังกล่าว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดสำเนาให้ โดยจะคิดค่าใช้จ่ายตามควรแก่กรณีก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นให้ระบุค่าใช้จ่ายดังกล่าวไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนด้วย

ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการตรวจสอบขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตที่กำหนดตามวรรคหนึ่งว่าเป็นระยะเวลาที่เหมาะสมตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและสั่งการให้ผู้อนุญาตดำเนินการแก้ไขให้เหมาะสมโดยเร็ว

เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ให้ส่วนราชการจัดให้มีศูนย์บริการร่วมเพื่อรับคำขอและชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการอนุญาตต่าง ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตไว้ ณ ที่เดียวกันตามแนวทางที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนด

มาตรา ๘ ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการรับคำขอจะต้องตรวจสอบคำขอและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ยื่นพร้อมคำขอให้ถูกต้องครบถ้วน หากเห็นว่าคำขอไม่ถูกต้องหรือยังขาดเอกสารหรือหลักฐานใดให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบทันที ถ้าเป็นกรณีที่สามารถแก้ไขหรือเพิ่มเติมได้ ในขณะนั้น ให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการแก้ไขหรือยื่นเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมให้ครบถ้วน ถ้าเป็นกรณีที่ไม่อาจดำเนินการได้ในขณะนั้นให้บันทึกความบกพร่องและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่จะต้องยื่นเพิ่มเติม พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาที่ผู้ยื่นคำขอจะต้องดำเนินการแก้ไขหรือยื่นเพิ่มเติมไว้ในบันทึกดังกล่าวด้วยและให้พนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ยื่นคำขอลงนามไว้ในบันทึกนั้น

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มอบสำเนาทันทีตามวรรคหนึ่งให้ผู้ยื่นคำขอไว้เป็นหลักฐาน

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอได้จัดทำคำขอถูกต้องและแนบเอกสารหรือหลักฐานครบถ้วนตามที่ระบุในคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ แล้ว หรือได้แก้ไขหรือยื่นเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมครบถ้วนตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่แนะนำหรือตามที่ปรากฏในบันทึกตามวรรคหนึ่งแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่จะเรียกเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมอื่นได้อีกไม่ได้ และจะปฏิเสธการพิจารณาคำขอนั้นโดยอาศัยเหตุแห่งความไม่สมบูรณ์ของคำขอหรือความไม่ครบถ้วนของเอกสารหรือหลักฐานไม่ได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่ความไม่สมบูรณ์หรือความไม่ครบถ้วนนั้นเกิดจากความประมาทเลินเล่อหรือทุจริตของพนักงานเจ้าหน้าที่ และเป็นผลให้ไม่อาจอนุญาตได้ในกรณีนี้ให้ผู้อนุญาตสั่งการตามที่เห็นสมควร และให้ดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินคดีกับพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๔ ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่แก้ไขเพิ่มเติมคำขอหรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ทราบหรือตามที่ปรากฏในบันทึกที่จัดทำตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่คืนคำขอให้แก่ผู้ยื่นคำขอพร้อมทั้งแจ้งเป็นหนังสือถึงเหตุแห่งการคืนคำขอให้ทราบด้วย

ผู้ยื่นคำขอจะอุทธรณ์คำสั่งคืนคำขอตามวรรคหนึ่ง ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองหรือจะยื่นคำขอใหม่ก็ได้ แต่ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ต้องยื่นคำขอใดภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้ยื่นคำขอจะต้องยื่นคำขอนั้นใหม่ภายในระยะเวลาดังกล่าว

มาตรา ๑๐ ผู้อนุญาตต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ และแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่พิจารณาแล้วเสร็จ

เมื่อครบกำหนดเวลาตามที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ แล้ว หากผู้อนุญาตยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบถึงเหตุแห่งความล่าช้าทุกเจ็ดวันจนกว่าจะพิจารณาแล้วเสร็จ พร้อมทั้งส่งสำเนาการแจ้งดังกล่าวให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการทราบทุกครั้ง

ในกรณีที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเห็นว่าความล่าช้านั้นเกินสมควรแก่เหตุหรือเกิดจากการขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของผู้อนุญาต ให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการรายงานต่อคณะรัฐมนตรีพร้อมทั้งเสนอแนะให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงหน่วยงานหรือระบบการปฏิบัติราชการของหน่วยงานนั้น

ในกรณีไม่แจ้งตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้ถือว่าผู้อนุญาตกระทำการหรือละเว้นกระทำการเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น เว้นแต่จะเป็นเพราะมีเหตุสุดวิสัย

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับใดออกใช้บังคับและมีผลให้ต้องเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข หรือรายละเอียดอื่นใดที่ปรากฏในคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ การเปลี่ยนแปลงเช่นว่านั้น มิให้ใช้บังคับกับการยื่นคำขอที่ได้ยื่นไว้แล้วโดยชอบก่อนวันที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับดังกล่าวมีผลใช้บังคับ เว้นแต่กฎหมายนั้นจะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น แต่สำหรับในกรณีกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับนั้นจะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นได้ก็แต่เฉพาะในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ยื่นคำขอ

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดอายุใบอนุญาตไว้ และกิจการหรือการดำเนินการที่ได้รับใบอนุญาตนั้นมีลักษณะเป็นกิจการหรือการดำเนินการที่เห็นได้ว่าผู้ได้รับใบอนุญาตจะประกอบกิจการหรือดำเนินการนั้นต่อเนื่องกัน คณะรัฐมนตรีจะกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้น ๆ แทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก็ได้ และเมื่อหน่วยงานซึ่งมีอำนาจออกใบอนุญาตได้รับค่าธรรมเนียมดังกล่าวแล้ว ให้ออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตให้แก่ผู้รับใบอนุญาตโดยเร็ว และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับการต่ออายุใบอนุญาตตามกฎหมายนั้น ๆ แล้ว

มาตรา ๔ ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่แก้ไขเพิ่มเติมคำขอหรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ทราบหรือตามที่ปรากฏในบันทึกที่จัดทำตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่คืนคำขอให้แก่ผู้ยื่นคำขอพร้อมทั้งแจ้งเป็นหนังสือถึงเหตุแห่งการคืนคำขอให้ทราบด้วย

ผู้ยื่นคำขอจะอุทธรณ์คำสั่งคืนคำขอตามวรรคหนึ่ง ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองหรือจะยื่นคำขอใหม่ก็ได้ แต่ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ต้องยื่นคำขอใดภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้ยื่นคำขอจะต้องยื่นคำขอนั้นใหม่ภายในระยะเวลาดังกล่าว

มาตรา ๑๐ ผู้อนุญาตต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ และแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่พิจารณาแล้วเสร็จ

เมื่อครบกำหนดเวลาตามที่ระบุไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ แล้ว หากผู้อนุญาตยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบถึงเหตุแห่งความล่าช้าทุกเจ็ดวันจนกว่าจะพิจารณาแล้วเสร็จ พร้อมทั้งส่งสำเนาการแจ้งดังกล่าวให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการทราบทุกครั้ง

ในกรณีที่คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเห็นว่าความล่าช้านั้นเกินสมควรแก่เหตุหรือเกิดจากการขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของผู้อนุญาต ให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการรายงานต่อคณะรัฐมนตรีพร้อมทั้งเสนอแนะให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงหน่วยงานหรือระบบการปฏิบัติราชการของหน่วยงานนั้น

ในกรณีไม่แจ้งตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้ถือว่าผู้อนุญาตกระทำการหรือละเว้นกระทำการเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น เว้นแต่จะเป็นเพราะมีเหตุสุดวิสัย

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับใดออกใช้บังคับและมีผลให้ต้องเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข หรือรายละเอียดอื่นใดที่ปรากฏในคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ การเปลี่ยนแปลงเช่นว่านั้น มิให้ใช้บังคับกับการยื่นคำขอที่ได้ยื่นไว้แล้วโดยชอบก่อนวันที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับดังกล่าวมีผลใช้บังคับ เว้นแต่กฎหมายนั้นจะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น แต่สำหรับในกรณีกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับนั้นจะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นได้ก็แต่เฉพาะในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ยื่นคำขอ

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดอายุใบอนุญาตไว้ และกิจการหรือการดำเนินการที่ได้รับใบอนุญาตนั้นมีลักษณะเป็นกิจการหรือการดำเนินการที่เห็นได้ว่าผู้ได้รับใบอนุญาตจะประกอบกิจการหรือดำเนินการนั้นต่อเนื่องกัน คณะรัฐมนตรีจะกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้น ๆ แทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก็ได้ และเมื่อหน่วยงานซึ่งมีอำนาจออกใบอนุญาตได้รับค่าธรรมเนียมดังกล่าวแล้ว ให้ออกหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตให้แก่ผู้รับใบอนุญาตโดยเร็ว และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับการต่ออายุใบอนุญาตตามกฎหมายนั้น ๆ แล้ว

เอกสารหรือหลักฐาน หรือค่าธรรมเนียม ณ ศูนย์รับคำขออนุญาตแล้ว ให้ถือว่าได้มีการยื่นคำขอ หรือส่งเอกสารหรือหลักฐาน หรือค่าธรรมเนียมโดยชอบตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตนั้นแล้ว

(๒) บรรดาเงินค่าธรรมเนียมหรือเงินอื่นใดที่ศูนย์รับคำขออนุญาตได้รับไว้ตาม (๑) ให้ศูนย์รับคำขออนุญาตนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินในนามของหน่วยงานของผู้อนุญาต หรือส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี และแจ้งให้หน่วยงานของผู้อนุญาตทราบ

(๓) ในกรณีที่หน่วยงานของผู้อนุญาตมีสิทธิหักค่าใช้จ่ายจากเงินที่จะต้องนำส่งคลัง ให้ศูนย์รับคำขออนุญาตหักเงินดังกล่าวแทนและส่งมอบเงินที่หักไว้คืนให้แก่หน่วยงานของผู้อนุญาต โดยให้ศูนย์รับคำขออนุญาตมีสิทธิหักค่าใช้จ่ายของศูนย์รับคำขออนุญาตตามอัตราที่จะได้ตกลงกับหน่วยงานของผู้อนุญาต

(๔) ระยะเวลาตามมาตรา ๑๐ ให้นับแต่วันที่ศูนย์รับคำขออนุญาตส่งเรื่องให้ผู้อนุญาต โดยศูนย์รับคำขออนุญาตจะต้องส่งเรื่องให้ผู้อนุญาตไม่ช้ากว่าสามวันทำการและให้นับมาตรา ๑๐ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๕) ให้เป็นหน้าที่ของผู้อนุญาตที่จะต้องส่งคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ ที่ถูกต้อง และเป็นปัจจุบันให้ศูนย์รับคำขออนุญาตตามจำนวนที่จำเป็น และดำเนินการให้มีการฝึกอบรมหรือชี้แจงแก่เจ้าหน้าที่ของศูนย์รับคำขออนุญาต เพื่อให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ด้วย

(๖) ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของศูนย์รับคำขออนุญาตที่จะต้องดำเนินการตามมาตรา ๘ และต้องรับผิดชอบในฐานะเช่นเดียวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘

มาตรา ๑๖ ให้ศูนย์รับคำขออนุญาตมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับคำขอและค่าธรรมเนียม รวมตลอดทั้งคำอุทธรณ์ ตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาต

(๒) ให้ข้อมูล ชี้แจง และแนะนำผู้ยื่นคำขอหรือประชาชนให้ทราบถึงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาต รวมตลอดทั้งความจำเป็นในการยื่นคำขออื่นใดที่จำเป็นต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตทั้งปวง ในการประกอบกิจการหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด

(๓) ส่งคำขอ หรือคำอุทธรณ์ ที่ได้รับจากผู้ยื่นคำขอหรือผู้ยื่นคำอุทธรณ์พร้อมทั้งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และคอยติดตามเร่งรัดหน่วยงานดังกล่าวเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ และคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ หรือตามกฎหมายที่ให้สิทธิในการอุทธรณ์

(๔) ในกรณีที่เห็นว่าหลักเกณฑ์หรือวิธีการในการยื่นคำขอ มีรายละเอียดหรือกำหนดให้ต้องส่งเอกสารที่ไม่จำเป็น หรือเป็นภาระเกินสมควรแก่ประชาชน ให้เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

(๕) รวบรวมปัญหาและอุปสรรคจากการอนุญาตและการดำเนินการของศูนย์รับคำขออนุญาต เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเพื่อรายงานต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

(๖) เสนอแนะในการพัฒนาหรือปรับปรุงกระบวนการ ขั้นตอน ระยะเวลา เกี่ยวกับการอนุญาตต่าง ๆ รวมถึงข้อเสนอในการออกกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือกำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตเพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกมากขึ้น

มาตรา ๓๗ ให้ผู้อนุญาตจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนตามมาตรา ๗ ให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันมีกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตจำนวนมาก การประกอบกิจการของประชาชนจะต้องขออนุญาตจากส่วนราชการหลายแห่ง อีกทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตบางฉบับไม่ได้กำหนดระยะเวลา เอกสารและหลักฐานที่จำเป็น รวมถึงขั้นตอนในการพิจารณาไว้ทำให้เป็นอุปสรรคต่อประชาชนในการยื่นคำขออนุญาตดำเนินการต่าง ๆ ดังนั้น เพื่อให้มีกฎหมายกลางที่จะกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาต และมีการจัดตั้งศูนย์บริการร่วมเพื่อรับคำร้องและศูนย์รับคำขออนุญาต ณ จุดเดียว เพื่อให้ข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับการขออนุญาตซึ่งจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

การให้บริการของกระทรวงมหาดไทย

หน่วยงาน	การให้บริการ
กรมการปกครอง	
สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น (ส่วนบริหารงานกำนันผู้ใหญ่บ้าน)	<p>๑. งานบริการประชาชน ณ สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น (ส่วนบริหารงานกำนันผู้ใหญ่บ้าน) อาคารกรมการปกครอง (วังไชยา) ชั้น ๓ ถนนนครสวรรค์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐</p> <p>๒. งานด้านอำนวยความสะดวก โดยการตอบข้อหารือเกี่ยวกับพระราชบัญญัติลักษณะ ปกครองท้องถิ่น พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการคัดเลือกกำนัน พ.ศ. ๒๕๕๑ ทางโทรศัพท์เมื่อมีผู้โทรศัพท์ สอบถามเข้ามา เวลาที่ใช้ ตอบข้อหารือทันที และสำหรับผู้ที่เดินทางมาติดต่อสอบถามด้วยตนเอง ณ สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น (ส่วนบริหารงานกำนันผู้ใหญ่บ้าน)</p>
สำนักการสอบสวนและนิติการ	<p>การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่งของอำเภอ</p> <p>การแก้ไขปัญหาเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียน</p> <p>งานโรงแรม</p> <p>งานสถานบริการ</p> <p>งานสมาคม</p> <p>งานมูลนิธิ</p> <p>งานขายทอดตลาดและค้าของเก่า</p> <p>การขออนุญาตขายทอดตลาดและค้าของเก่า</p> <p>ฝ่ายขออนุญาตจัดให้มีการเรียไร</p> <p>การขออนุญาตเล่นการพนันแถมพก</p> <p>การขออนุญาตเล่นการพนันม้า</p> <p>การขออนุญาตเล่นการพนันมวย</p> <p>การขออนุญาตเล่นการพนันสลาก</p> <p>การขอคัดสำเนาใบอนุญาต</p> <p>การขอตรวจสอบข้อมูลจากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์</p> <p>การแจ้งอายัดอาวุธปืน</p> <p>การถอนอายัดอาวุธปืน</p> <p>การตรวจข้อมูลอาวุธปืนเพื่อสนับสนุนหน่วยงานต่าง ๆ</p> <p>คำขอสลักหลังตัดโอนใบอนุญาต (แบบ ป.๔)</p> <p>สลักหลังตัดโอนใบอนุญาต (แบบ ป.๓) ตอนที่ ๓ (ป็นสวัสดิการ)</p> <p>การแจ้งการย้ายอาวุธปืน</p> <p>ออกใบแทนใบอนุญาต</p> <p>ขอออกใบคู่มือประจำปี</p> <p>ย้ายอาวุธปืน</p>

การให้บริการของกระทรวงมหาดไทย

หน่วยงาน	การให้บริการ
	ขั้นตอนการขออนุญาต ให้มีและใช้อาวุธปืน (ซื้อ/โอน/โอนมรดก อาวุธปืน) ขออนุญาตทำเครื่องหมายทะเบียนอาวุธปืน
กรมการพัฒนาชุมชน	บริการข้อมูล จปฐ. ข้อมูลกลุ่ม/องค์กรในงานพัฒนาชุมชน ข้อมูลกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ระบบการรับเรื่องร้องเรียนกองการเจ้าหน้าที่
กรมที่ดิน	การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม(ขาย, ขายฝาก, ให้, จำนอง) การขอรับมรดก การขอหนังสือรับรองราคาประเมินที่ดิน การขอตรวจสอบหลักทรัพย์ ตรวจกรรมสิทธิ์ ขอตัดถ่ายเอกสาร การขอออกใบแทนหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน การรังวัด แบ่งแยก รวม สอบเขตที่ดิน การออกโฉนดที่ดินเฉพาะราย
กรมโยธาธิการและผังเมือง	บริการแบบแปลนก่อสร้าง (แบบบ้าน) บริการทดสอบวัสดุก่อสร้าง บริการตอบข้อหารือการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร บริการตอบข้อหารือตามกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน บริการแผนที่ทั่วไป บริการจดทะเบียนเป็นผู้รับจ้างงานก่อสร้าง ได้แก่ งานอาคาร งานเขื่อน งานทางระบายน้ำ งานระบบบำบัดน้ำเสีย งานระบบป้องกันน้ำท่วม งานทาง งานสะพาน และงานปรับปรุงภูมิทัศน์ บริการขอรับคำปรึกษาและตรวจสอบด้านการผังเมือง บริการรับแจ้งเบาะแสอาคารอาจเป็นภัยอันตราย บริการรับเรื่องร้องเรียนการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร หรือ ตามกฎหมายว่าด้วยการขุดดินถมดิน
กรมป้องกัน และ บรรเทาสาธารณภัย	การให้บริการรับแจ้งเหตุสาธารณภัยผ่านระบบสายด่วนนิรภัย ๑๙๙๔ การให้บริการรับแจ้งเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ของประชาชนอันเกิดจากสาธารณภัย
กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น	การให้บริการในเรื่องของการรับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ปัญหาและ อุปสรรคในการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์ดำรงธรรมท้องถิ่น และศูนย์ข้อมูลข่าวสาร กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
การประสานครหลวง	การติดตั้งประปาใหม่ บริการชำระค่าน้ำประปา และสอบถามข้อมูลตรวจสอบสถานะการติดตั้ง

การให้บริการของกระทรวงมหาดไทย

หน่วยงาน	การให้บริการ
	บริการคำนวณค่าน้ำ
	งานรับคำร้อง แจ้งเหตุ รับเรื่องร้องเรียน และงานบริการสาขา
การประปา ส่วนภูมิภาค	<p>๑. งานบริการที่สามารถดำเนินการได้เบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว</p> <p>๑.๑ “อำเภอยิ้ม...เคลื่อนที่” เป็นโครงการที่สร้างความพึงพอใจ ด้านการบริการให้แก่ผู้ใช้น้ำและประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการออกหน่วยบริการประชาชนร่วมกับที่ว่าการอำเภอ โดยนำบริการ ต่างๆ อาทิ รับขอติดตั้งน้ำประปา รับบริการเปลี่ยนชื่อโอนมิเตอร์หรือชำระค่าน้ำ ฯลฯ</p> <p>๑.๒ การออกหน่วยบริการเคลื่อนที่ของ กปภ. สาขาแต่ละสาขา ภายใต้ โครงการ "เต็มใจให้กัน" โดยให้บริการต่าง ๆ อาทิ ตรวจสอบซ่อมแซมระบบประปา โดยไม่คิดค่าแรง รับคำร้องขอติดตั้งประปาใหม่</p> <p>๒. งานบริการประชาชนที่หน่วยงานมี ณ การประปาส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ แขวงตลาดบางบอน เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร และการประปาส่วนภูมิภาค ๒๓๓ สาขาทั่วประเทศ</p>
การไฟฟ้า นครหลวง	<p>การรับชำระเงินค่าไฟฟ้า</p> <p>Call Center ๑๑๓๐</p> <p>งานขอใช้ไฟฟ้า</p> <p>งานบริการประชาชนที่หน่วยงานมี ณ ที่ตั้งของหน่วยงาน ที่ตั้งและหมายเลขติดต่อการไฟฟ้านครหลวง ๑๔ เขต และ ๑๓ สาขาย่อย</p> <p>แบบรายงานที่ให้บริการที่ดำเนินการในพื้นที่ของจังหวัด</p> <p>ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (ONE STOP SERVICE)</p>
การไฟฟ้า ส่วนภูมิภาค	<p>งานบริการที่สามารถดำเนินการได้เบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว</p> <p>๑. บริการขอใช้ไฟขนาดมิเตอร์ไม่เกิน ๓๐ แอมป์ พร้อมชำระค่าธรรมเนียมและ ติดมิเตอร์</p> <p>๒. บริการขอขยายเขตแรงต่ำสำหรับบ้านอยู่อาศัยระยะทาง ไม่เกิน ๒๐๐ เมตร ขนาดมิเตอร์ไม่เกิน ๑๕ แอมป์</p> <p>งานบริการประชาชนที่หน่วยงานมี ณ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่ และ สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคทุกแห่ง</p> <p>งานบริการข้อมูลสถานที่ตั้งสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคทุกแห่ง ที่ PEA Call Center ๑๑๒๙</p> <p>งานบริการที่สามารถดำเนินการได้เบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว การต่ออายุสัญญาเช่าต่างๆ ในตลาดสาขา</p>
องค์การตลาด	งานบริการประชาชนที่หน่วยงานมี ณ องค์การตลาด สำนักงานใหญ่ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร และสำนักงานตลาดสาขาทุกแห่ง

หมายเลขโทรศัพท์สายด่วน

สายด่วนแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย	
ลักษณะงาน/หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
แจ้งเหตุด่วน-เหตุร้ายทุกชนิด	๑๙๑
แจ้งอัคคีภัย สัตว์เข้าบ้าน	๑๙๙
ศูนย์ความปลอดภัย กรมทางหลวงชนบท	๑๑๕๖
สายด่วนตำรวจท่องเที่ยว	๑๑๕๕
ศูนย์ปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์ รถจักรยานยนต์	๑๑๙๒
กองปราบปราม	๑๑๙๕
อุบัติเหตุทางน้ำ กองบัญชาการตำรวจ	๑๑๙๖
ศูนย์ปลอดภัยทางน้ำ	๑๑๙๙
กองอำนวยการรักษาความมั่นคง ภายในราชอาณาจักร	๑๓๓/๔
กรมควบคุมมลพิษ	๑๖๕๐
ศูนย์สนับสนุนการปฏิบัติการฉุกเฉินสารเคมี	๑๖๕๐
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๑๓/๘๔

สายด่วนแจ้งเหตุฉุกเฉิน/กู้ชีพ/กู้ภัย	
ลักษณะงาน/หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
สายด่วนยาเสพติด กรมการแพทย์	๑๑๖๕
สายด่วนกรมสุขภาพจิต	๑๓๒๓
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	๑๓๓๐
ศูนย์พิษวิทยา โรงพยาบาลรามาริบัติ	๑๓๖๓

หมายเลขโทรศัพท์สายด่วน

สายด่วนบริการทางการแพทย์

ลักษณะงาน/หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
สายด่วนสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	๑๕๕๖
สำนักงานอาสาภาค สภาภาคไทย	๑๖๖๕
สายด่วนศูนย์รับบริจาคอวัยวะ สภาภาคไทย	๑๖๖๖
สายด่วนกรมสุขภาพจิต	๑๖๖๗
สายด่วนมะเร็ง สถาบันมะเร็งแห่งชาติ กรมการแพทย์	๑๖๖๘

สายด่วนสำหรับแจ้งเหตุเกี่ยวกับสาธารณูปโภค

ลักษณะงาน/หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
การไฟฟ้านครหลวง	๑๑๓๐
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	๑๑๒๙
การประปานครหลวง	๑๑๒๕
การประปาส่วนภูมิภาค	๑๖๖๒
ชลประทานบริการประชาชน	๑๕๖๐

สายด่วนติดต่อหน่วยงานราชการ

ลักษณะงาน/หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
ศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ของรัฐบาล	๑๑๑๑
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	๑๑๐๒
กรมศุลกากร	๑๑๖๔
สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค	๑๑๖๖
สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง	๑๑๗/๑
ศูนย์บริการข่าวอากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา	๑๑๘๒
สายด่วนประกันภัย	๑๑๘๖
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	๑๓๓๐
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	๑๓๖๒
สายด่วนศาลปกครอง	๑๓๕๕
ศูนย์ปลอดภัยคมนาคม	๑๓๕๖
สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน	๑๓๖๑
กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช	๑๓๖๒
กรมการค้าต่างประเทศ	๑๓๘๕
สำนักงานประกันสังคม	๑๕๐๖
กรมการปกครอง สำนักทะเบียนราษฎร	๑๕๔๘

หมายเลขโทรศัพท์สายด่วน

สายด่วนติดต่อหน่วยงานราชการ

ลักษณะงาน/หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
ศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย	๑๕๖๓/
กระทรวงศึกษาธิการ	๑๕๓/๙
กรมทางหลวง	๑๕๘๖
กรมธุรกิจพลังงาน	๑๖๔๙
ศูนย์บริการร่วม กระทรวงพลังงาน	๐๒-๑๔๐-๓/๐๐๐
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	๑๖๓๒
ผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภา	๑๖๓๖
กรมการจัดหางาน	๑๖๙๔
กระทรวงการคลัง	๑๖๘๙
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	๑๖๙๕
กรมสรรพสามิต	๑๓/๑๓
กระทรวงวัฒนธรรม	๑๓๖๕
กรมธุรกิจการค้า	๑๓๖๓/

สายด่วนติดต่อธนาคาร/สถาบันการเงิน

ลักษณะงาน/หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
สอบถามข้อมูลสายอัตโนมัติ ATM บัตรเครดิต	๑๑๘๘
ธนาคารออมสิน	๑๑๑๕
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	๐๒-๕๕๕-๐๕๕๕
ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมแห่งประเทศไทย	๑๓๕๓/
ธนาคารกรุงเทพ	๑๓๓๓
ธนาคารกรุงไทย	๑๕๕๑
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	๑๕๓๒
ธนาคารทหารไทย	๑๕๕๘
ธนาคารซีทีแบงก์	๑๕๘๘
ธนาคารสแตนดาร์ด ชาร์เตอร์ด (ไทย)	๑๕๙๕
ธนาคารธนชาต	๑๓/๓/
ธนาคารกสิกรไทย	๐๒-๘๘๘-๘๘๘๘๐
ธนาคารซีไอเอ็มบี ไทย	๐๒-๖๒๖-๓/๓/๓/
ธนาคารไทยพาณิชย์	๐๒-๓/๓/๓-๓/๓/๓/

สายด่วนติดต่อธนาคาร/สถาบันการเงิน (ต่อ)

ลักษณะงาน/หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
ธนาคารอาคารสงเคราะห์	๐ ๒๖๔๕ ๙๐๐๐
ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน)	๐ ๒๒๔๕ ๑๕๕๕
ธนาคารนครหลวงไทย	๐ ๒๘๒๘ ๘๐๐๐
ธนาคารไทยพาณิชย์	๐ ๒๖๒๖ ๓/๓/๓/๓/
ธนาคารทีสโก้ เบอโรไทย	๐ ๒๖๓๓ ๖๐๐๐
ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮ้าส์	๐ ๒๓๕๙ ๐๐๐๐
ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย	๑๓๐๒

สายด่วนสอบถามข้อมูลการขนส่ง

ลักษณะงาน/หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
ตำรวจทางหลวง	๑๑๙๓
ศูนย์ควบคุมและสั่งการจราจร	๑๑๙๓/
กรมเจ้าท่า	๑๑๙๙
องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.)	๑๓๔๘
บริษัท ขนส่ง จำกัด	๑๕๙๐
ศูนย์ควบคุมระบบการจราจรบนทางด่วน	๑๕๓/๓
การทางพิเศษแห่งประเทศไทย	๑๕๔๓
กรมการขนส่งทางบก	๑๕๘๔
ศูนย์บริการประชาชนสายด่วนกรมทางหลวง	๑๕๘๖
การรถไฟแห่งประเทศไทย	๑๖๙๐
บริษัท โอเรียนท์ ไทย แอร์ไลน์ จำกัด	๑๑๒๖
บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด	๑๓๑๘
บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	๑๕๖๖
สำรอง ที่นั่ง การบินไทย	๐ ๒๒๘๘ ๓/๐๐๐ (สำนักงานสีลม), ๐ ๒๓๕๖ ๑๑๑๑ (สำนักงานหลานหลวง - ในประเทศ), ๐ ๒๕๔๕ ๓๖๙๑ (สำนักงานวิภาวดีฯ - ต่างประเทศ)
บริษัท บางกอก แอร์เวย์ จำกัด	๑๓/๓/๑
สหกรณ์แท็กซี่สยาม	๑๖๖๑
TAXI – RADIO	๑๖๘๑
แอร์พอร์ต ลิงค์	๐ ๒๑๓๑ ๕๓/๐๐ ตู้ ๑๓๐๑
ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ	๐ ๒๑๓๒ ๙๙๕๐

สายด่วนสอบถามข้อมูลการขนส่ง (ต่อ)

ลักษณะงาน/หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด	๐๘-๑๘๒๑-๓๔๒๔
การรถไฟแห่งประเทศไทย	๐ ๒-๖๒๑-๘๓/๐๑
การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (MRT รถไฟฟ้าใต้ดิน)	๐ ๒๖๒๔ ๕๑๒๐๐
ศูนย์ประชาสัมพันธ์ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ	๐ ๒๑๓๒ ๑๘๘๘
ศูนย์ปลอดภัยคมนาคม การทำเรือแห่งประเทศไทย	๐ ๒๒๖๙ ๓๑๙๑, ๐ ๒๒๖๙ ๓๑๙๙
แผนกสื่อสาร การทำเรือแห่งประเทศไทย	๐ ๒๒๖๙ ๓๔๘๑, ๐ ๒๒๖๙ ๓๔๘๔
กรมการเดินเรือ	๐ ๒๒๘๖ ๐๕๐๖, ๐ ๒๒๘๖ ๐๕๙๔

สายด่วนสำหรับแจ้งเหตุหรือสอบถามบริการโทรคมนาคม

ลักษณะงาน/หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
TOT	๑๑๐๐
AIS	๑๑๓/๕
TRUE	๑๓๓๑
DTAC	๑๖๓/๘

สายด่วนบริการค้นหาเบอร์โทรศัพท์

ลักษณะงาน/หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
บริการสอบถามข้อมูลโทรศัพท์ BUG	๑๑๑๓
บริการค้นหาเบอร์โทรศัพท์ TOT	๑๑๓๓
บริการค้นหาเบอร์โทรศัพท์สมุดหน้าเหลือง	๑๑๘๘

สายด่วนสำหรับแจ้งเหตุหรือสอบถามเรื่องอื่น ๆ

ลักษณะงาน/หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
สอบถามเวลามาตรฐานประเทศไทย	๑๘๑
สถาบันมาตรฐานแห่งชาติ	
บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด	๑๕๔๕
สถานีวิทยุ จส.๑๐๐	๑๑๓๓/
สถานีวิทยุ สวพ.๙๑	๑๖๔๔
สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกัน	๑๖๓/๓/
สมาคมเสริมสร้างครอบครัว	๑๓๖๑
ศูนย์พิทักษ์เด็ก เยาวชนและสตรี	๑๑๙๒
ศูนย์รับแจ้งการเงินนอกระบบ	๑๓๕๙

บรรณานุกรม

ที่ปรึกษา

นายประภัสสร	มาลากาญจน์	ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร
นายอำพล	อังคณากรณ์กุล	รองผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร
นายเทพประสิทธิ์	วงษ์ท่าเรือ	รองผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร

บรรณาธิการ

นางอังคณา	ชิตะติตติ	หัวหน้าสำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร
-----------	-----------	---------------------------------

กองบรรณาธิการ

นายชัยวัฒน์	วิเศษการ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด
นางสาวลัดดาวรรณ	โชติมุณี	ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล
นายณัฐวุฒิ	กุลสุเมทย์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานอำนาจการ
นายเอกพงษ์	ศิริพันธ์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์ และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด
นางสาวเพ็ญนภา	เดชดี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
นายนราศักดิ์	คุณะวัฒนา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

ข้าราชการและเจ้าหน้าที่สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร

ศูนย์ดำรงธรรม
จังหวัดสมุทรสาคร